

E R A S M U S
H O G E S C H O O L
B R U S S E L

partner in de Universitaire Associatie

ALS JE 'T DE PERS VRAAGT: CHIRO!
Een onderzoek naar de aanwezigheid
van berichten over Chirojeugd
Vlaanderen in de media.

Eindverhandeling tot master in de
journalistiek

Promotor: Prof. Martina Temmerman
Copromotor: Merijn Gouweloose
Organisatie: Chirojeugd Vlaanderen
Academiejaar: 2009-2010

Joris Janssens

WETENSCHAPSwinkel
Brussel

Erasmushogeschool Brussel
Departement Toegepaste Taalkunde
Pleinlaan 2 – 1050 Brussel

Erasmushogeschool Brussel – Universitaire Associatie Brussel
Departement Toegepaste Taalkunde

JORIS JANSSENS

ALS JE 'T DE PERS VRAAGT: CHIRO!
**Een onderzoek naar de aanwezigheid van berichten over
Chirojeugd Vlaanderen in de media.**

Masterproef ingediend voor het behalen van de graad van
Master in de Journalistiek

Promotor : Dr. Martina Temmerman
Copromotor: Merijn Gouweloose

Academiejaar : 2009-2010

Abstract

Deze scriptie heeft als doel te onderzoeken hoe het gesteld is met de representatie van de jeugdbeweging Chirojeugd Vlaanderen in de pers. Bovendien wordt het persbeleid van Chirojeugd Vlaanderen anno 2010 onder de loep genomen.

Om te bepalen hoe het staat met het persbeleid werd een vergelijking gemaakt met theorieën over het persbeleid van non-profit organisaties en ngo's. Daarnaast werd ook de communicatie tijdens crisisperiodes bekeken. Hiervoor werd het communicatiebeleid van Scouts en Gids Vlaanderen als basis gebruikt.

De aanwezigheid van berichten over Chirojeugd Vlaanderen werd nagegaan in een uitgebreid corpus van krantenartikels, televisiebeelden en radiofragmenten. Om een representatief aantal berichten te verkrijgen, werden de krantenartikels en radiofragmenten van begin 2008 tot en met eind 2009 geselecteerd. Omdat er minder televisiebeelden over Chirojeugd Vlaanderen zijn, werd voor deze categorie teruggegrepen tot en met 2003.

De resultaten van het onderzoek tonen aan dat Chirojeugd Vlaanderen op diverse manieren in de pers aanwezig is. Daarnaast blijkt dat het huidige persbeleid vertrekt van een goede basis, maar dat een concretisering zich opdringt.

Persbericht

Pers houdt van Chiro in crisis

Chirojeugd Vlaanderen komt in de Vlaamse pers geregeld aan bod. Vooral wanneer de jeugdbeweging in een crisissituatie terechtkomt blijkt ze een geliefd onderwerp te zijn, zowel in krantenartikels als televisie- en radiofragmenten. Dat blijkt uit een onderzoek van Joris Janssens.

Op vraag van Chirojeugd Vlaanderen onderzocht Janssens, student van de master Journalistiek (Gedrukte en online media) aan de Erasmushogeschool te Brussel, de representatie van de jeugdbeweging in de pers. Uit het onderzoek bleek dat de jeugdbeweging een geliefd onderwerp is in de verscheidene Vlaamse media.

Vooral in tijden van crisis komt de jeugdbeweging in de media. Dit is niet enkel het geval bij grote en nationale crisissen, zoals de Chiroleidster die haar pasgeboren baby in een materiaalhoek verstopte. Ook Chirogroepen die te maken krijgen met kleinere noodsituaties, zoals inbraken, vandalisme en noodweer, komen vaak in de Vlaamse pers aan bod.

Toch komt Chirojeugd Vlaanderen niet enkel met negatief nieuws in de media. Verschillende Chirogroepen blijken de pers immers ook te gebruiken om speciale acties en evenementen aan te kondigen. Daarnaast blijkt dat ook heel wat berichten over de 75^e verjaardag van Chirojeugd Vlaanderen de media haalden.

Janssens keek in zijn onderzoek ook naar het persbeleid van Chirojeugd Vlaanderen. Een vergelijking met bestaande theorieën en met het crisiscommunicatiebeleid van Scouts en Gidsen Vlaanderen toonde aan dat het huidige persbeleid op de goede weg zit. Toch heeft Chirojeugd Vlaanderen anno 2010 geen uitgeschreven persbeleid. Ook is er weinig concrete informatie voor de groepen zelf.

Het onderzoek wees dan ook uit dat Chirojeugd Vlaanderen er goed aan doet om zijn persbeleid te concretiseren. Daarnaast raadt Janssens ook aan om, in navolging van Scouts en Gidsen Vlaanderen, een brochure rond crisiscommunicatie op te stellen. Deze kan de Chiroleiders ondersteunen in hun omgang met de pers tijdens crisissituaties.

Contactgegevens

Joris Janssens.
jokke18@telenet.be
0474/32-35-39

Voorwoord

Elk weekend zetten duizenden jongeren in Vlaanderen zich belangeloos in om kinderen een aangename tijd te laten beleven. De jeugdbewegingen zijn enorm populair en blijven jaar op jaar gestaag groeien.

Na afloop van haar 75^e verjaardag wou Chirojeugd Vlaanderen graag weten hoe het als Vlaanderens grootste jeugdbeweging in de pers wordt weergegeven. Deze vraag bood mij als actief Chiroleider dan ook een uitgelezen kans om mijn studie en hobby te verzoenen.

Vooraleer ik deze scriptie aanvang, wil ik enkele mensen bedanken voor hun zeer gewaardeerde hulp.

Zonder de hulp van mijn promotor Martina Temmerman zou deze scriptie nooit tot stand gekomen zijn. Met nuttige tips en opbouwende kritiek stond ze steeds klaar om mijn scriptie naar een hoger niveau te tillen. Bovendien werden de ingediende stukken steeds zeer snel verbeterd.

Daarnaast dien ik ook enkele personen van Chirojeugd Vlaanderen te bedanken. Zij gaven mij de kans om deze scriptie te schrijven en stonden me met raad en daad bij.

In het bijzonder dank ik Merijn Gouweloose, die steeds open stond voor vragen en zijn eigen mening op de verschillende delen gaf. Bovendien gaf hij enkele goede raadgevingen in verband met de noodzakelijke achtergrondliteratuur.

Mijn dank gaat ook uit naar nationaal secretaris Karolien Frederickx, die ruim de tijd nam om het persbeleid van Chirojeugd Vlaanderen te ontvouwen. Ook zij was steeds bereikbaar voor verdere vragen.

Het verzamelen van de data voor het corpus had nooit gelukt zonder de gewaardeerde hulp van het ENA. In het bijzonder gaat mijn dank uit naar Anne Hardy, die belangeloos hielp om de televisiefragmenten terug te vinden.

Een woord van dank gaat ook uit naar mijn familie en vriendin die mij ten allen tijde gesteund hebben tijdens het tot stand brengen van deze scriptie.

1	<u>INLEIDING.....</u>	1
2	<u>DE JEUGDBEWEGING CHIRO.....</u>	3
2.1	ONTSTAAN EN GESCHIEDENIS.....	3
2.2	VERDERE UITBOUW.....	4
2.3	CRISIS EN GROEI.....	5
3	<u>HET PERSBELEID VAN CHIROJEUGD VLAANDEREN.....</u>	7
3.1	GEEN UITGESCHREVEN BELEID.....	7
3.1.1	VASTE CONTACTPERSONEN.....	8
3.1.2	PERSBERICHTEN.....	8
3.1.3	BELEID VOOR 75 JAAR CHIRO.....	9
3.1.3.1	Chiro Stunt.....	10
3.1.4	HET UNIFORM.....	11
3.2	CRISISSITUATIES.....	12
3.2.1	GEEN RICHTLIJN.....	12
3.2.2	COMMUNICATIE OVERNEMEN.....	12
3.2.3	BESCHERMING VAN DE GROEP.....	13
3.2.4	GEEN VOLLEDIGE AFSCHERMING.....	14
3.3	VERGELIJKING MET PERSBELEID NON-PROFIT ORGANISATIES.....	15
3.3.1	HET COMMUNICATIETEAM.....	16
3.3.2	AANDACHTSPUNTEN.....	17
3.3.3	KRITIEK EN FOUTE INFORMATIE.....	18
3.3.4	DIRECTIE EN DE MEDIA.....	19
3.4	CRISISCOMMUNICATIE BIJ SCOUTS EN GIDSEN VLAANDEREN.....	20
3.4.1	OVERLEG.....	20
3.4.2	CONTACT MET DE MEDIA.....	21
3.4.3	NAZORG.....	23
3.5	CONCLUSIE.....	24
4	<u>STUDIE VAN HET CORPUS.....</u>	26
4.1	DE KRANTENARTIKELS.....	27
4.1.1	AFBAKENING.....	27
4.1.2	DE VERSCHILLENDE CATEGORIEËN.....	28
4.1.2.1	Strafbare feiten.....	28

4.1.2.2	Op kamp: reportagereeks <i>De Standaard</i>	29
4.1.2.3	Acties en evenementen.....	30
4.1.2.4	Olé Pistolé.....	31
4.1.2.5	Chiro Stunt.....	31
4.1.2.6	Overige artikels over 75 jaar Chiro.....	31
4.1.2.7	De zaak Sanne S.	32
4.1.2.8	Verdwaalde Chirojongeren in Slovenië.....	32
4.1.2.9	Noodweer en brand.....	33
4.1.2.10	Weinig of geen rechtstreekse relatie met Chiro.....	33
4.1.3	VERGELIJKING VAN DE CIJFERS.....	34
4.1.4	VERSTUURDE PERSBERICHTEN.....	39
4.1.5	CONCLUSIE.....	41
4.2	DE TELEVISIEBEELDEN.....	43
4.2.1	AFBAKENING.....	43
4.2.1.1	Aard van het programma.....	43
4.2.1.2	Bronnen.....	44
4.2.1.3	Datumbereik.....	45
4.2.2	BESPREKING VAN DE FRAGMENTEN.....	45
4.2.2.1	Chiroleden aangereden in Geraardsbergen.....	46
4.2.2.2	Klacht tegen Chiro na vuurspuwen.....	46
4.2.2.3	Chiro zamelt geld in via naaktkalender.....	47
4.2.2.4	Berichten uit 2004.....	47
4.2.2.5	Grootste Chirogezin in Sint-Niklaas.....	48
4.2.2.6	Start van het nieuwe Chirojaar.....	48
4.2.2.7	Billijke vergoeding versus Chiro.....	48
4.2.2.8	Chiromeisjes vast in slib.....	49
4.2.2.9	Chirojongens gered in Slovenië.....	49
4.2.2.10	De zaak Sanne S.....	50
4.2.2.11	Chiro Stunt: Trouw in Lichtervelde.....	51
4.2.2.12	Olé Pistolé.....	52
4.2.2.13	Chiro Stunt op een vlot.....	52
4.2.2.14	Chirojongens verdwalen in Spanje.....	53
4.2.2.15	Krinkel 2009.....	53
4.2.2.16	Dag van de jeugdbeweging.....	54
4.2.3	ANALYSE VAN DE RESULTATEN.....	54
4.2.3.1	De zenders.....	54

4.2.3.2	Jaartal.....	56
4.2.3.3	Toon van het onderwerp	57
4.2.3.4	Verstuurde persberichten.....	58
4.2.8.1	Conclusie.....	60
4.3	DE RADIOFRAGMENTEN.....	61
4.3.1	AFBAKENING	61
4.3.1.1	Bronnen.....	61
4.3.1.2	Datumbereik	62
4.3.1.3	Aard van het programma	63
4.3.2	BESPREKING VAN DE FRAGMENTEN.....	63
4.3.2.1	Uitverkoop leger.....	63
4.3.2.2	Chirojongeren gered in Slovenië.....	63
4.3.2.3	Wateroverlast op kamp.....	64
4.3.2.4	Startdag 75 jaar Chiro	64
4.3.2.5	De zaak Sanne S.	64
4.3.2.6	Pedofiele priester.....	64
4.3.2.7	Olé Pistolé.....	65
4.3.2.8	Chirojongen gered uit zee	65
4.3.2.9	Toedienen van medicatie	65
4.3.2.10	Voorzorgen tegen Mexicaanse griep.....	65
4.3.2.11	Krinkel 2009.....	65
4.3.3	ANALYSE VAN DE RESULTATEN.....	66
4.3.3.1	Programma	66
4.3.3.2	Toon van het onderwerp	67
4.3.3.3	Gemiddelde duur.....	68
4.3.4	CONCLUSIE.....	69
5	<u>CONCLUSIE .....</u>	<u>70</u>
6	<u>REFERENTIELIJST .....</u>	<u>74</u>
7	<u>BIJLAGEN.....</u>	<u>85</u>

1 Inleiding

Iedere dag opnieuw verschijnen in kranten, televisie- en radiojournaals enorm veel verschillende artikels. Grote en langdurige verhalen worden afgewisseld door en aangevuld met kleinere nieuwsfeiten. Over deze artikels valt meer te zeggen dan enkel een korte bespreking van de inhoud. Elk artikel bevat immers een invalshoek die de aard van het artikel kan bepalen.

De verschillende jeugdbewegingen die België rijk is, komen ook geregeld aan bod in nieuwsberichten. Het opvallende hierbij is dat berichten over jeugdbewegingen vaak een breed scala behelzen. Zo gebruiken veel jeugdbewegingen de regionale pagina's van de kranten om wat reclame te maken voor hun aankomende evenementen. Afgezien daarvan komen de jeugdbewegingen door bepaalde crisissen ook soms met grotere verhalen in het nieuws.

De jeugdbeweging Chirojeugd Vlaanderen heeft naar aanleiding van zijn 75-jarig bestaan een heus feestjaar achter de rug. Omdat er zeker in het afgelopen jaar veel met de pers gecommuniceerd werd, wou Chirojeugd Vlaanderen weten hoe de jeugdbeweging in de pers gepresenteerd wordt.

In deze scriptie zal ik een blik werpen op de representatie van Chirojeugd Vlaanderen in de pers. Bovendien zal er gekeken worden of het huidige persbeleid van Chirojeugd Vlaanderen hier enige invloed op heeft.

Hiervoor wordt er nagegaan hoe het persbeleid van Chirojeugd Vlaanderen in mei 2010 er uit ziet. Door een vergelijking met de verschenen artikels en uitgezonden nieuwsitems zal er nagegaan worden in hoeverre het persbeleid nut heeft.

Om een algemeen kader te kunnen schetsen, wordt eerst de Chiro omschreven in een korte geschiedenis. Zodoende krijgt de lezer een idee waar Chirojeugd Vlaanderen voor staat.

Vervolgens zal in zo groot mogelijk detail het huidige persbeleid van de Chiro onder de loep genomen worden. Door een gedetailleerde bespreking is het immers mogelijk om na te gaan welk effect het huidige persbeleid op de verschenen berichten

heeft. Ook zal er een (summiere) vergelijking gemaakt worden met de ideeën omtrent het persbeleid van enkele ngo's en non-profit organisaties. Daarnaast wordt ook de communicatie ten tijde van crisissen besproken.

Daarna volgt de vergelijking met het corpus van nieuwsberichten van de radio, televisie en de krantenartikels. Hierbij zal telkens duidelijk geschetst worden hoe de selectie van het corpus in zijn werk gegaan is en welke berichten meer aandacht genieten dan andere.

Tenslotte worden de resultaten vergeleken en zal de conclusie bepalen welk beeld er van Chiro in de Vlaamse pers geschetst wordt . Zodoende kan er besloten worden of het huidige persbeleid effectief is of dat er enige wijzigingen dienen doorgevoerd te worden.

2 De jeugdbeweging Chiro

In dit onderdeel zal kort de geschiedenis en het doel van de Chiro als jeugdbeweging geschetst worden. Een duidelijk beeld van wat een jeugdbeweging als Chiro wel en niet inhoudt, is immers noodzakelijk om een goed begrip over de organisatie te hebben.

Om de geschiedenis van Chiro zo correct mogelijk te schetsen, heb ik een beroep gedaan op het in 1995 verschenen *Chiroboek*. Ook de archieven op de officiële website van Chiro Nationaal werden geraadpleegd.

2.1 Ontstaan en geschiedenis

Hoewel Chirojeugd Vlaanderen in 2009 het 75-jarig bestaan van de jeugdbeweging vierde, kan niemand met zekerheid zeggen wanneer het voor de jeugdbeweging allemaal exact begon. Het is immers zeer moeilijk om een datum te plakken op het ontstaan van de eerste Chirogroep:

“We kunnen, met een beetje goede wil, zelfs zeggen dat de Chiro al in de negentiende eeuw bestond, terwijl we even goed kunnen stellen dat er pas vanaf de Tweede Wereldoorlog echt sprake is van Chiro. Het is dus meer een proces dat zich over een lange periode uitstrekt, en geen gebeurtenis die we op één tijdstip kunnen vastpinnen...” (*Chirojeugd Vlaanderen*, 2008b)

In de tweede helft van de negentiende eeuw verschijnen de eerste vormen van jeugdbewegingen in Vlaanderen. Van zodra kinderen groot en sterk genoeg waren, draaiden ze zes dagen op zeven mee in de fabrieken om het gezin te helpen onderhouden. Om deze kinderen te beschermen en ook wat op te voeden, beslissen de leiders van de Kerk om in te grijpen. Ze richten de zogenaamde patronaten op, waar veel kinderen op zondag (de enige vrije dag) hun uren vulden. Toch zijn deze patronaten nog geen echte jeugdbeweging:

“De activiteiten gebeuren steeds onder het wakende oog van een priester en bestuurders. Dit zijn meestal enkele oudere dames of heren uit de burgerij. Omdat de

jeugd zelf weinig inbreng heeft, kan je de patronaten nog geen jeugdbeweging noemen. Het is beschermende jeugdzorg.” (*Chirojeugd Vlaanderen*, 2008b)

Uit deze patronaten zal later de jeugdbeweging Chiro opgericht worden. In 1934 voert pastoor Jos Cleymans een vernieuwing van de jongenspatronaten door. Hij bedenkt ook de naam Chiro, gebaseerd op Christos, de Griekse naam voor Jezus Christus. In oktober 1934 publiceert Cleymans een artikel met zijn ideeën en nieuwe technieken in het leiderstijdschrift *Het Katholieke Patronaat*. Hij schrijft onder meer over het spelen in open lucht, het dragen van uniformen, de banier met de Griekse letters chi en ro, kentekens en dergelijke meer. De Chiro is officieel geboren.

De oprichting is echter geen onverdeeld succes. Chiro mikt immers op dezelfde groep jongeren als de reeds bestaande *Kristelijke Arbeiders Jongeren* (KAJ). Al snel volgt een groot conflict tussen Cleymans en Jozef Cardijn, oprichter van de KAJ. Cleymans wordt aan de kant geschoven en in 1938 vervangen door Leo Van Hoebroeck. Onder zijn impuls groeit de Chiro tijdens de wereldoorlog verder uit. Vanaf dan wordt de naam Chirojeugd ook officieel in gebruik genomen.

Op het einde van de tweede wereldoorlog wordt Chiro als aparte jeugdbeweging erkend. Ondertussen werd de Chiro ook voor meisjes opengesteld. De meisjespatronaten zaten echter op een heel andere manier in elkaar. In tegenstelling tot bij de jongens waren de patronaten niet aan de parochie maar aan de school verbonden. De oorlog zorgde voor een enorme terugval, waardoor de meisjespatronaten bijna verdwenen. Daarom werd de meisjeschiro naar het voorbeeld van de jongens gevormd.

2.2 Verdere uitbouw

In de daarop volgende jaren werd de Chiro steeds verder uitgebouwd. Er veranderde veel op het gebied van organisatie en groepsverdelingen, waardoor de Chiro steeds sterker groeien kon. Na de oorlog nam het ledenaantal explosief toe. Om financieel onafhankelijk te kunnen blijven, wordt de winkel Chirobanier, later afgekort tot De Banier, opgericht. Groepen kunnen hier onder meer terecht voor uniformen, keukenmateriaal en kentekens.

Ook worden er verschillende initiatieven gelanceerd om de werking van de Chiro open te trekken naar het grote publiek. Chiro wil immers geen gesloten kringetje zijn, maar moet “als een theebuiltje smaak en kleur aan de omgeving [...] geven.” (*Chirojeugd Vlaanderen*, 2008b) Er werden zelfs stappen overzee gezet. Vlaamse missionarissen trokken naar het buitenland en introduceerden de Chiro-ideeën in landen zoals Congo, Rwanda, Ghana, Zuid-Afrika, De Filippijnen, Taiwan, Burundi, Chili en Haïti.

In 1964 kent de Chiro een hoogtepunt met de bijeenkomst van Top 64. Meer dan 60.000 jongeren verzamelden in het Bosuilstadion in Antwerpen. In de daarop volgende jaren moet Chiro echter vernieuwen om de jongeren te kunnen blijven aanspreken. De modernisering in Europa (met onder meer de studentenopstanden en de opkomst van de *flowerpower*) zorgt ervoor dat ook Chiro met de tijd moet mee gaan.

De beweging verandert van een zeer katholieke geïnspireerde actiegroep naar een meer gesecculariseerde spelbeweging. Ook jongeren met een andere geloofsovertuiging zijn welkom en de nadruk komt meer op spelen en vrije tijd te liggen.

2.3 Crisis en groei

De jaren tachtig kondigen zich aan als een crisisperiode. Alle jeugdbewegingen in Vlaanderen verliezen massaal leden. Hoewel Chiro zo goed mogelijk stand houdt, verdwijnen een honderdtal groepen en slinkt het ledenaantal met 20.000. Toch blijft Chirojeugd Vlaanderen zijn uiterste best doen om jongeren te stimuleren en engageren. Het ontstaan van gemengde groepen en jeugdbewegingen in de stad lijken de grootste uitdagingen.

In de jaren negentig staat Chiro opnieuw voor een ommekeer. Het ledenaantal neemt opnieuw zienderogen toe en doet Chiro groeien. Leden en leiding krijgen ook meer inspraak in de werking van hun jeugdbeweging. De ommekeer wordt bekrachtigd door de lancering van het nieuwe uniform, dat vanaf dan ook de naam bewegingskledij meekrijgt.

Vandaag is Chiro de grootste jeugdbeweging van Vlaanderen. Op 1 september 2009 waren er 93.373 leden (waarvan 13.611 in leiding staan) ingeschreven bij Chirojeugd Vlaanderen. Dat is een daling ten opzichte van de vorige jaren.

Deze daling is echter een gevolg van de demografische evoluties en is merkbaar bij alle jeugdbewegingen. Op de tweede plek in Vlaanderen staan de scouts, met ruim 20.000 leden minder. De andere jeugdbewegingen in Vlaanderen zijn veel kleiner.

3 Het persbeleid van Chirojeugd Vlaanderen

In het komende deel wordt het huidige persbeleid van de Chirojeugd Vlaanderen belicht. Door na te gaan welke afspraken en regels het beleid nu bevat, kan er na toetsing aan de praktijk gezien worden of het beleid al dan niet aangepast moet worden. Onderstaande beschrijving van het persbeleid is gebaseerd op een gesprek met Karolien Frederickx, nationaal secretaris van Chirojeugd Vlaanderen.

De eerste belangrijke opmerking is dat er eigenlijk helemaal geen beleid is. Chirojeugd Vlaanderen hanteert wel enkele regels en afspraken waar het zich aan houdt tijdens communicatie met de pers. Zo is er een min of meer standaard patroon om nieuws naar de pers te krijgen en zijn slechts enkele personen verantwoordelijk voor alle communicatie. Een gedetailleerde uitleg hiervan zal verderop gegeven worden. Het beleid dat in deze scriptie beschreven wordt, is het beleid zoals het er in mei 2010 uitziet.

3.1 Geen uitgeschreven beleid

Zoals eerder vermeld, hanteert Chirojeugd Vlaanderen geen uitgeschreven of vastgelegd persbeleid. Dit wil echter niet zeggen dat er zomaar in het wilde weg gecommuniceerd wordt met de pers. De overkoepelende organisatie Chirojeugd Vlaanderen houdt ook bij de contacten met de pers stevig de touwtjes in handen.

Dit is zeer belangrijk, aangezien een significant deel van de nieuwsberichten in verband staat met crisissen en onverwachte situaties die zich tijdens de werking kunnen voordoen. Maar ook positieve voorvallen vinden dankzij de inspanningen van Chirojeugd Vlaanderen hun weg naar de pers.

Er werd nooit bewust gekozen om geen beleid op te stellen of in detail uit te schrijven. De medewerkers die instaan voor de contacten met de pers (cf. infra) hebben echter wel onderlinge afspraken over hoe er met de pers moet omgegaan worden. Men kan stellen dat Chirojeugd Vlaanderen zich momenteel aan een aantal ongeschreven regels houdt.

3.1.1 Vaste contactpersonen

Voor de meest belangrijke contacten met de pers, loopt bij Chirojeugd Vlaanderen alles via dezelfde personen. In naam van Chirojeugd Vlaanderen staan voornamelijk Hans Bouwen en Karolien Frederickx de pers te woord. Zij zijn geen woordvoerders, maar hebben elk een andere functie binnen Chirojeugd Vlaanderen. Hans Bouwen is sinds 20 november 2000 algemeen directeur, Karolien is sinds 1 september 2008 actief als nationaal secretaris. Daarnaast komen ook de nationale voorzitters soms in contact met de media.

Om te bepalen wie de pers daadwerkelijk te woord staat, hangt er veel af van de situatie. Allereerst is het van belang wie op dat moment aan het werk is of permanentie heeft. Afhankelijk van het moment waarop er persberichten uitgezonden worden, krijgt de pers dus met de nationale directeur of secretaris te maken. Het is niet zo dat er verschillende onderwerpen aan elk van deze personen toegewezen zijn. Zowel Karolien als Hans staan dus met positief en negatief nieuws de pers te woord.

Daarnaast wordt Chirojeugd Vlaanderen ook zelf gecontacteerd door verschillende redacties, zij het niet erg vaak. Een uitzondering hierop is *Kerk en Leven*, dat regelmatig contact met Chirojeugd Vlaanderen opneemt. Op zulke momenten hangt het er van af wie er eerst gecontacteerd wordt. Logischerwijs zal de persoon die het eerst aangesproken wordt het verdere contact met de redacties blijven verzorgen.

3.1.2 Persberichten

Hoewel Chirojeugd Vlaanderen geen uitgeschreven beleid volgt, wordt er bij het versturen van persberichten toch zo vaak mogelijk hetzelfde stramien gevolgd.

Nadat het persbericht opgesteld en gecontroleerd is, wordt het naar verschillende redacties opgestuurd. Afhankelijk van de grootte en het belang van het bericht, zal een selectie gemaakt worden in het grote aanbod van mogelijke perscontacten. Niet elk bericht dat verstuurd wordt, heeft immers nationale draagkracht. Zo hoeft een bericht over de opening van een regionale tentoonstelling (cf. infra) niet per se naar alle nationale redacties te worden gestuurd.

Tenzij het gaat over grote crisissen, gebeurt de communicatie met de pers grotendeels op regionaal niveau. Er dient wel opgemerkt te worden dat Chirojeugd Vlaanderen in het feestjaar rond de 75^e verjaardag veel meer op de nationale dan op de regionale media gemikt heeft. Tijdens de bespreking van het corpus zal verderop in detail gekeken worden naar welke persberichten Chirojeugd Vlaanderen naar aanleiding van 75 jaar Chiro verstuurd heeft.

Nadat het persbericht ruim twee weken op voorhand verstuurd is, zal er steeds iemand van Chirojeugd Vlaanderen de media eraan herinneren dat ze informatie van de organisatie gekregen hebben.

Bovendien probeert men in overleg met de pers ervoor te zorgen dat er bij grote evenementen zowel journalisten van de geschreven pers als radio- en televisieploegen aanwezig zijn. Zo houdt Chirojeugd Vlaanderen het overzicht van wie een verhaal brengen zal en kan men ervoor zorgen dat alles goed georganiseerd verloopt. Door de banden met de pers te onderhouden, kunnen beide partijen goed op elkaar inspelen. Vooral in crisissituaties kan dit in het voordeel van Chirojeugd Vlaanderen zijn.

De persberichten die Chirojeugd Vlaanderen zelf verstuurt, houden grotendeels verband met evenementen die het wil aankondigen. Er wordt dan ook zeer realistisch omgesprongen met de verdeling van deze berichten. Alles wordt project per project bekeken en behandeld. De grootte van de actie en het belang van het evenement bepalen dan ook grotendeels naar welke media een persbericht zal gestuurd worden. Zo waren er verschillende stunts naar aanleiding van 75 jaar Chirojeugd Vlaanderen, maar werd enkel voor de grootste acties een persbericht uitgestuurd (cf. infra).

3.1.3 Beleid voor 75 jaar Chiro

In 2009 vierde Chirojeugd Vlaanderen zijn 75-jarig bestaan. Dit feestjaar ging uiteraard gepaard met heel wat festiviteiten en activiteiten. Om alles in goede banen te leiden, werden er voor de perscontacten in verband met dit feestjaar wel enkele zaken op papier gezet.

Het belangrijkste bij dit (eenmalig) beleid was voornamelijk een uitgeschreven planning. Aan de hand van de kalender van de activiteiten werd bepaald welke

persberichten op welk moment gestuurd moesten worden. Zo kon Chirojeugd Vlaanderen perfect opvolgen wanneer de redacties nogmaals een herinnering over hun activiteiten moest gestuurd worden. Daarmee liep de behandeling van de perscontacten grotendeels gelijk met de werkwijze die hierboven beschreven werd.

3.1.3.1 Chiro Stunt

Een van de acties waarmee Chirojeugd Vlaanderen zijn 75-jarige bestaan wou vieren, was het grootschalig opgevatte *Chiro Stunt*. Hierbij werden alle groepen uitgedaagd om een leuke en originele stunt uit te halen die in verband stond met de verjaardag van de overkoepelende organisatie. De bedoeling van de stunts was uiteraard om zoveel mogelijk aandacht op de verjaardag te vestigen. De groepen die deelnamen aan *Chiro Stunt* hadden dan als voornaamste doel ook om de aandacht van de media te trekken. Zodoende kwam niet enkel hun stunt, maar ook hun jeugdbeweging op een positieve wijze in de pers.

Omdat het niet vanzelfsprekend is om met een stunt in de kranten of op televisie te verschijnen, besloot Chirojeugd Vlaanderen om een handje te helpen. Op de website die volledig aan de verjaardag gewijd was, gaf de nationale Chiroleiding een resem tips mee om de stunts in de pers te krijgen.

De richtlijnen die de groepen meekrijgen zijn vooral gericht op het opstellen van een persbericht. Chirojeugd Vlaanderen gaf hiervoor niet enkel vormelijke maar ook inhoudelijke tips.

Zo werd de groepen ondermeer duidelijk gemaakt dat een persbericht doelgericht geschreven dient te worden. De tips maken duidelijk dat het noodzakelijk is om vooraf te selecteren welke kanalen je wil bereiken en op welke manier je dat probeert te doen. Ook gaven de tips duidelijk aan dat de timing van een persbericht belangrijk is. Net zoals in het algemeen beleid raadde Chirojeugd Vlaanderen aan om een persbericht ongeveer anderhalve week op voorhand te sturen, met een herinnering enkele dagen voor aanvang van de stunt zelf. (*Chirojeugd Vlaanderen, 2008c*)

Daarnaast gaf Chirojeugd Vlaanderen nog enkele tips over het opstellen van het persbericht zelf. Zo werd er benadrukt dat het belangrijkste nieuws vooraan moet

staan, dat niet alle details hoeven gegeven te worden en dat er zeker op taalfouten gelet moet worden.

Deze zaken zijn evident voor communicatiemedewerkers die vaak persberichten moeten schrijven, maar zijn niet per se bij alle leden van Chirojeugd Vlaanderen bekend. Door extra nadruk op de kwaliteit van externe persberichten te leggen, deed Chirojeugd Vlaanderen haar uiterste best om met *Chiro Stunt* zoveel mogelijk in de media te komen.

3.1.4 Het uniform

Een belangrijk aspect van alle contacten die Chirojeugd Vlaanderen met de media onderhoudt, is de nadruk op het groeps karakter. Wanneer Chirojeugd Vlaanderen in de pers komt en een reactie van de secretaris, voorzitter of directeur nodig is, zal men vanuit Chirojeugd Vlaanderen zoveel mogelijk de nadruk op Chiro als groep proberen te leggen. Dit zowel bij positief als bij negatief nieuws.

Concreet betekent dit dat een reactie voor de camera steeds in (volledig of gedeeltelijk) uniform¹ zal gebeuren. Hetzelfde geldt voor foto's en reportages in kranten of tijdschriften. Daarnaast zal er ook steeds over *Chiro*, *wij* en *Chirojeugd Vlaanderen* gesproken worden.

Hiermee kan men vanuit Chirojeugd Vlaanderen twee dingen bewerkstelligen. Allereerst wil men beroep doen op het groepsgevoel en aantonen dat, wat er ook gebeurt, Chirojeugd Vlaanderen achter al zijn groepen staat. Chiro werkt altijd zeer groepsgericht en trekt dit ook door in de omgang met de pers.

Daarnaast dient het dragen van het uniform ook ter herkenning en identificatie met de feiten. Doordat zelfs de directeur in uniform op televisie of in kranten verschijnt, zullen de duizenden Chiroleiders en –leden zich betrokken en aangesproken voelen. Onrechtstreeks zet het de niet rechtstreeks betrokken Chiroleden ook aan tot nadenken over de eigen werking en activiteiten.

---

¹ Chirojeugd Vlaanderen en De Banier, de winkel van Chiro, hebben het liever over *bewegingskledij* of *Chirokledij*. Niettemin is in vele Chirogroepen het *uniform* nog steeds een gangbare term voor de kenmerkende kledij van Chiro.

3.2 Crisissituaties

Chirojeugd Vlaanderen staat in voor de begeleiding van de 961 groepen die Vlaanderen rijk is. Hoe voorzichtig de jeugdbewegingen ook handelen, er zijn altijd dingen die fout kunnen lopen en crisissen veroorzaken. Omdat de media vaak inspelen op grote verhalen en crisissituaties, is het niet verwonderlijk dat Chirogroepen vaak met hen in contact komen. Het volgende deel zal uitleggen hoe Chirojeugd Vlaanderen hierop probeert in te pikken.

3.2.1 Geen richtlijn

Hoewel iedere groep onverwacht met de pers geconfronteerd kan worden, hanteert Chirojeugd Vlaanderen niet meteen een duidelijke richtlijn voor contacten met de pers. Hierover wordt ook amper gecommuniceerd met de verschillende groepen. Op de website van Chirojeugd Vlaanderen staan wel enkele nuttige tips om met de pers om te gaan, maar deze worden niet expliciet verspreid. Het is dus niet zo dat de groepen bij de start van elk werkjaar een lijstje krijgen met nuttige tips om met de pers te kunnen omgaan.

Doordat de richtlijnen en raadgevingen niet duidelijk gecommuniceerd worden, lijkt het voor sommige groepen misschien alsof ze in crisissituaties aan hun lot overgelaten worden. Chirojeugd Vlaanderen doet echter zijn uiterste best om zulke situaties te vermijden. De ondersteuning komt echter pas op gang wanneer een crisis zich voordoet.

3.2.2 Communicatie overnemen

In de realiteit wordt het doen en laten van alle Chirogroepen in de pers nauwlettend opgevolgd. Zodra er vermoed wordt dat een (mogelijke) crisissituatie zich voordoet, neemt Chirojeugd Vlaanderen zo snel mogelijk contact om met de verantwoordelijke personen. In overleg met groepsleiding en volwassen begeleiders² wordt er dan

---

² Volwassen begeleiders, in de Chiro beter bekend als VB's, zijn personen die toezicht houden op het doen en laten van een Chirogroep en hun leiding. Deze persoon is meestal een stuk ouder dan de oudste leider of leidster en heeft vaak een verleden in de Chiro. Ze staan de groepen bij met raad en zijn een contactpersoon bij problemen.

gekeken hoe de verdere communicatie met de pers zal plaatsvinden. Afhankelijk van de ernst van de situatie, zal Chirojeugd Vlaanderen alle communicatie overnemen. Journalisten die dan meer over de zaak willen weten, moeten met Chirojeugd Vlaanderen contact opnemen.

Over deze crisissituaties bestaan echter geen concrete afspraken of plannings. Zodra Chirojeugd Vlaanderen vermoedt dat de betrokken groepen in kwestie er bij gebaat zijn, wordt de communicatie met de pers (gedeeltelijk) overgenomen.

3.2.3 Bescherming van de groep

Wanneer Chirojeugd Vlaanderen tussenkomt, is dit voornamelijk ter bescherming van de groep en de betrokkenen. Men zal immers alles in het werk stellen om te voorkomen dat de pers voortdurend leden en leiding lastigvalt over de situatie. Daarom raadt Chirojeugd Vlaanderen ook aan om slechts één persoon van de groep verantwoordelijk te stellen voor het contact met de pers. Zodoende gaan er geen indianenverhalen de ronde en komen er geen getuigenissen van mensen die maar de halve waarheid kennen.

De tussenkomst van Chirojeugd Vlaanderen beperkt zich echter niet tot het coördineren van wie met wie in contact kan komen. Er wordt ook advies gegeven over zaken waar men in eerste instantie niet aan denkt. Zeker in geval van crisissen kan dit van pas komen. Zo raadt Chirojeugd Vlaanderen doorgaans aan om alle profielen op sociale netwerksites (zoals *Facebook*, *Netlog*, *Myspace* e.a.) te beveiligen, zodat ze onbereikbaar worden voor ongewenste gasten (zij het journalisten of anderen).

De overgrote meerderheid der journalisten respecteert de tussenkomst van Chirojeugd Vlaanderen wel. Zoals eerder vermeld, bestaat er een vrij goede band tussen de media en Chirojeugd Vlaanderen. De meeste journalisten snappen dan ook dat het niet veel zin heeft om zomaar de betrokkenen te storen. De informatie die ze nodig hebben en mogen weten, zullen de media sowieso via het nationaal secretariaat van Chirojeugd Vlaanderen te weten komen.

Het is dus zeker niet zo dat van zodra Chirojeugd Vlaanderen de communicatie overneemt er geen overleg met de betrokkenen meer mogelijk is.

Chirojeugd Vlaanderen gaat immers vaak in op vragen van de pers. Er wordt gewoon bepaald welke informatie van belang is en vrijgegeven mag worden, steeds met de grootste zorg richting de groep toe.

3.2.4 Geen volledige afscherming

Een ander belangrijk onderdeel van de werkwijze bij crisissen is het feit dat Chirojeugd Vlaanderen nooit de pers afschepen zal. Omdat Chirojeugd Vlaanderen er is om haar groepen te steunen, zal er nooit een droge “geen commentaar” in de richting van de media weerklinken.

Dit gebeurt niet zomaar. Chirojeugd Vlaanderen zal nooit commentaar weigeren, omdat het van mening is dat journalisten soms blijven graven tot ze iets gevonden hebben. Door gecoördineerd en bedacht te reageren, voorkomt men dat kranten en journaals de meest wilde verhalen brengen. Daardoor kan men ook zoveel mogelijk de controle bewaren en de berichtgeving gedeeltelijk in de hand houden.

De medewerking en verstandhouding met de pers betekent echter niet dat Chirojeugd Vlaanderen nooit ontevreden is met de berichtgeving die verspreid is. Zo verschenen in 2007 enkele artikels over een Chirojongen die veel te zwaar gestraft zou zijn op kamp. Het nieuws werd ook opgepikt door de televisieomroepen en werd al snel over heel Vlaanderen bekend.

Hoewel Chirojeugd Vlaanderen de feiten zeker niet ontkent, betreurt het ten zeerste hoe de media toen met deze zaak omgingen. Zo liet men bij aanvang uitschijnen dat de feiten nog maar net gebeurd waren, terwijl het hele verhaal al meer dan een jaar oud was. De zaak was bovendien al voorgelegd aan de nationale leiding en was samen met de ouders en de leiding besproken. Daarnaast gingen de nieuwsberichten ook amper in op de eerdere gebeurtenissen in het jaar die de leiding ertoe aangezet had zulke straf uit te voeren.

Chirojeugd Vlaanderen heeft via een persbericht achteraf een soort rechtzetting geëist. Hoewel de media het persbericht overnamen en de feiten van een andere kant bekeken, was het grootste kwaad al geschied. De betrokken Chirogroep kreeg een hele hoop negatieve reacties over zich heen.

Daarom is het ook voor Chirojeugd Vlaanderen zo belangrijk om goede contacten met de pers te onderhouden en de journalisten nooit volledig buiten te sluiten.

3.3 Vergelijking met persbeleid non-profit organisaties

Over het persbeleid van jeugdbewegingen bestaan geen uitgeschreven theorieën of wetten waar iedereen zich aan moet houden. Vele zaken worden ter goeder trouw en met gezond verstand afgesproken en beslist na onderling overleg binnen de organisatie zelf.

Het is dus moeilijk om te vergelijken of de beslissingen en standpunten van Chirojeugd Vlaanderen overeenstemmen met de algemeen gangbare werkwijzen. Toch zijn er enkele handboeken over communicatie bij niet-gouvernementele en non-profit organisaties die enige houvast kunnen bieden. In dit stuk zal kort een vergelijking gemaakt worden met enkele van deze theorieën. Zo kan gekeken worden of de strategieën die Chirojeugd Vlaanderen momenteel toepast, overeenkomen met de handelswijze die non-profit organisaties wordt aangeraden.

In het boek *Tante Mariette en haar fiets* schetst Eric Goubin een zeer uitgebreid beeld van de mogelijke communicatie bij deze organisaties. In het woord vooraf benadrukt hij ook hoe belangrijk correcte communicatie voor verenigingen zoals Chirojeugd Vlaanderen is:

“De professionaliteit van de communicatie is in de non-profit sector even verscheiden als de organisaties die er deel van uitmaken. Ook hier groeide in de loop der jaren meer en meer het bewustzijn dat marketing en communicatie wezenlijk zijn voor een goede werking. Vooral bij die organisaties waarvan de werking of zelfs het voortbestaan afhankelijk is van leden, deelnemers aan activiteiten, sponsoring, en dergelijke.” (Goubin 2002: 12)

Goubin (2002) handelt voornamelijk over interne communicatie en marketing, maar biedt toch een interessant hoofdstuk ter vergelijking. Het besteedt immers ook aandacht aan de communicatie tijdens crisisperiodes. Omdat tijdens crisissen een correcte en snelle communicatie met de media ook belangrijk is, wordt in het

hoofdstuk over crisiscommunicatie ook aan de contacten met de pers gedacht. Omdat Chirojeugd Vlaanderen voornamelijk in tijden van crisis de communicatie met de pers overneemt, is het interessant om te kijken of hun aanpak verschilt van de door Goubin aangeraden werkwijze.

Volgens Goubin is het onderhouden van perscontacten een samengaan van verschillende feiten:

- correcte informatie
- stroomlijning van de informatie
- bescherming van de slachtoffers
- beperken van eventuele eigen imagoschade tot datgene waarvoor je organisatie effectief verantwoordelijk is (Goubin 2002: 257)

In het hoofdstuk over crisiscommunicatie heeft de auteur het echter niet steeds specifiek over contacten met de pers. Toch kunnen heel wat tips en regels die hij opsomt, geëxtrapoleerd worden naar de contacten met de pers. Daarom zullen deze raadgevingen in de onderstaande punten uitgelegd worden.

3.3.1 Het communicatieteam

Een van de eerste zaken die de auteur aanhaalt, is het opstellen van een (al dan niet extern) perscentrum waar in geval van crisis de pers verzameld kan worden. De crisissen die Goubin bespreekt zijn echter vaak van veel grotere omvang dan de crisissen die Chirojeugd Vlaanderen de afgelopen jaren meegemaakt heeft (cf. infra). Daarom is deze raadgeving op het eerste gezicht misschien overbodig.

Zo heeft Chirojeugd Vlaanderen misschien niet meteen nood aan een extern perscentrum waar alle moderne voorzieningen voor journalisten aanwezig zijn. Aan de andere kant kan men als organisatie nooit genoeg voorbereid zijn. Het is daarom aangeraden om een ruimte te voorzien (bij voorkeur bij het nationaal secretariaat) die groot genoeg is om de verzamelde pers te verwelkomen indien nodig.

In tegenstelling tot de werkwijze bij Chirojeugd Vlaanderen, wordt in het boek een hele rist van communicatiemedewerkers aangeraden. Goubin raadt aan om een waar crisisteam op te stellen, met daarin ondermeer een crisismanager, een

communicatiemanager, een woordvoerder, een redacteur, een administratief medewerker, een psycholoog en als het even kan ook een jurist.

Daarnaast is het volgens hem ook aanbevolen om een buitenstaander bij het team te betrekken. Deze buitenstaander is “iemand in de omgeving van de organisatie, die de organisatie kent maar er toch buiten staat, en van op afstand advies kan geven.” (Goubin 2002: 252)

Hoewel het team van Chirojeugd Vlaanderen veel beperkter is dan de door Goubin aangeraden ploeg, lijkt de huidige situatie voor contacten met de pers ruim voldoende. Zoals eerder vermeld zijn de crisissen binnen Chirojeugd Vlaanderen niet van die aard dat er een groot team voortdurend aanwezig moet zijn. De aanwezigheid van iemand buiten de organisatie lijkt echter geen slecht idee, aangezien men onvermijdelijk voornamelijk de visie van de organisatie zal nastreven. Iemand die de feiten objectief bekijkt, kan steeds van pas komen.

3.3.2 Aandachtspunten

Verder in het hoofdstuk geeft Goubin een resem aandachtspunten waarbij iedere (non-profit) organisatie rekening mee moet houden in geval van een noodsituatie. Omdat het opnoemen van elk punt veel te ver zou reiken, beperk ik me tot een opsomming van de belangrijkste aandachtspunten.

Het allerbelangrijkste bij de communicatie is de voorbereiding. Net omdat een crisis zich altijd onverwacht voordoet, is het belangrijk een plan klaar te hebben voor noodsituaties. Daarnaast raadt het boek ook aan om op het ergste voorbereid te zijn. Er is immers niets zo erg als een in het wilde weg communiceren zonder zelf nog een overzicht te houden.

Daarnaast vestigt Goubin de aandacht op het menselijke aspect van de berichtgeving. Hiermee doelt hij op het feit dat, in de mate van het mogelijke, steeds eerst de betrokken personen en familieleden verwittigd moeten worden voor men naar de pers stapt. Bovendien is het belangrijk om medeleven te tonen met eventuele slachtoffers.

Ook moet er voor een zo'n snel mogelijke berichtgeving geopteerd worden. Zeker bij slecht nieuws is het belangrijk dat de melding ervan niet van een externe

bron komt. Om te voorkomen dat er mensen belangrijke informatie lekken naar de pers, is het dus noodzakelijk om zo snel mogelijk de pers op de hoogte te brengen.

Bij de aanpak van Chirojeugd Vlaanderen zien we een gelijkaardige werkwijze. Zodra Chirojeugd Vlaanderen weet heeft van een crisis schiet het in actie om de communicatie over te nemen. Op dat moment wordt er ook zo snel mogelijk gecommuniceerd met de huidige perscontacten. Zodoende wordt het nieuws door Chiro zelf geleverd en blijven daarenboven de goede banden met de pers behouden. Indien Chiro de informatie gedurende enige tijd zou achterhouden, riskeert het om niet gecontroleerde berichtgeving over de crisis te zien verschijnen.

Goubin geeft ook aan dat bij voorkeur het hoofd van de organisatie het (slechte) nieuws moet aankondigen. Dit versterkt immers de betrouwbaarheid van je organisatie en toont aan dat de verantwoordelijkheden niet ontvlucht worden. Daarnaast beklemtoont het meteen ook de ernst van de feiten. Ook bij Chiro lijkt men zo te redeneren: zoals eerder vermeld worden de (grote) nieuwsfeiten steeds aangekondigd door Karolien Frederickx (nationaal secretaris) of Hans Bouwen (algemeen directeur). Aangezien zij als aanspreekpunt voor de pers dienen, kan ook de ernst van het feit door hun aanwezigheid beklemtoond worden.

3.3.3 Kritiek en foute informatie

Een belangrijk punt dat Goubin (2002) aanhaalt, is het omgaan met kritiek en foute informatie. Ook Chirojeugd Vlaanderen heeft op sommige momenten moeten vaststellen dat er ongewenst bepaalde zaken in de media kwamen (cf. supra). Op dat moment is het zeer belangrijk om correct te reageren. Goubin raadt aan om steeds zo diplomatisch mogelijk te blijven en constructief te blijven communiceren. Indien men dit niet doet, riskeert de organisatie immers om in een polemiek terecht te komen. Communiceren tussen partijen moet dus steeds verkozen worden boven procederen. Pas bij zeer ernstige feiten moet er aan juridische stappen gedacht worden.

Eerder werd al gesproken over de persaandacht voor de tijdens een Chirokamp veel te zwaar gestrafte jongen. Chirojeugd Vlaanderen was toen allerm minst opgezet met de media aandacht die naar deze feiten ging. Omdat verscheidene media de berichten al hadden overgenomen, kon Chirojeugd Vlaanderen moeilijk met de betrokkenen communiceren. Toch ging de nationale leiding van Chiro niet meteen

over tot juridische stappen, maar werd er door middel van een persbericht een soort van rechtzetting gepubliceerd.

3.3.4 Directie en de media

Goubin (2002) waarschuwt ook voor een te grote inmenging van directie en beleidsmensen. De idee dat enkel zij de pers te woord kunnen of moeten staan, is volgens de auteur een grote misvatting:

“Heel wat directeurs en beleidsmensen –doorgaans diegenen die niet over een crisiscommunicatieplan beschikken- hebben de verkeerde neiging om zelf constant ter beschikking van de media te staan. Die impuls is wezenlijk fout omdat de betrokkenen vaak zelf de algemene crisismanager zijn. Daardoor hebben ze enerzijds wel beter te doen [...] en anderzijds omdat deze beleidsmensen doorgaans noch kunnen inschatten wat journalisten verwachten of hoe deze reageren, noch getraind zijn om persteksten voor te bereiden, voor camera te spreken, en dergelijke.” (Goubin 2002: 257)

Deze redenering lijkt echter haaks te staan op de voorgaande raad om het hoofd van de organisatie (slecht) nieuws te laten brengen. Hoewel voor beide redeneringen goede argumenten kunnen gevonden worden, lijkt de aanpak van Chirojeugd Vlaanderen hier niet slecht gekozen.

Hans Bouwen is directeur van Chirojeugd Vlaanderen, maar houdt zich ondertussen (samen met secretaris Karolien Frederickx) bezig met de perscontacten. Aangezien de crisissen binnen Chirojeugd Vlaanderen tot op de dag van vandaag nog steeds beperkt bleven, lijkt de combinatie voor Bouwen zeker niet negatief uit te draaien.

Of de werklast voor Bouwen daardoor niet te hoog is, moet Chirojeugd Vlaanderen echter zelf zien uit te maken. Zolang de aanpak van de crisissen er niet onder lijdt, zijn er weinig redenen om Hans Bouwen niet meer met de media te laten communiceren. Integendeel, zijn jarenlange contacten met en verschijningen in de pers zorgen voor rust en herkenning. Twee eigenschappen die zeker ten tijde van crisissen van groot belang kunnen zijn. Bovendien is ook Karolien Frederickx ondertussen een bekend Chiro gezicht geworden. Wanneer een mogelijke crisis te

grote proporties dreigt aan te nemen, kan zij gerust voor alle perscontacten instaan, terwijl Hans Bouwen zich als directeur met de bestrijding van de crisis op zich bezig kan houden.

3.4 Crisiscommunicatie bij Scouts en Gidsen Vlaanderen

Nog interessanter is de vergelijking met de aanpak van andere Vlaamse jeugdbewegingen. In dit deel wordt dan ook gekeken naar het crisiscommunicatiebeleid van de Scouts en Gidsen Vlaanderen, de tweede grootste Vlaamse jeugdbeweging

In tegenstelling tot Chirojeugd Vlaanderen, beschikt Scouts en Gidsen Vlaanderen wel over een informatiebundel omtrent crisiscommunicatie. In de publicatie *Blauw Licht. Crisiscommunicatie in scouts- en gidsengroepen* krijgen de leden en leiding van deze jeugdbeweging een model voorgeschoteld dat ze kunnen gebruiken in geval van nood.

Net zoals bij Goubin (2002) wordt er aandacht besteedt aan de communicatie met de pers. De publicatie is daardoor een ideaal vergelijkingspunt voor het huidige communicatiebeleid bij Chirojeugd Vlaanderen. Door te kijken hoe men in de tweede grootste jeugdbeweging in Vlaanderen met de pers communiceert, kan er gekeken worden op welke punten er verschillen in de aanpak zijn.

3.4.1 Overleg

Van Reusel et al. (2007) maakt duidelijk dat het belangrijkste bij een noodsituatie de communicatie en het overleg is. Daarom wordt aan Scouts en Gidsen Vlaanderen aangeraden om steeds met de gelee leidingsploeg helder te overleggen en te praten over de situatie, zodat misverstanden vermeden kunnen worden:

“Breng de situatie in kaart, maak een inventaris van de gebeurtenissen. Ga onder andere na wat op het eerste zicht de aanleiding was. (...) Spreek hierover met elkaar, met alle begeleiding die op dat moment kan. Zo voorkom je uiteenlopende versies van de feiten. (...) Stel een argumentatie op en spreek af welk standpunt je in eerste instantie naar buiten zal brengen.” (Van Reusel et al. 2007: 9)

Deze werkwijze staat in schril contrast met het gehele communicatieteam dat Goubin (2002) aanraadt. Dit komt omdat Van Reusel et al. (2007) een uitgave is die zich specifiek op (de kleine groepen van) een jeugdbeweging richt. Het hele communicatieteam dat Goubin (2002) aanraadt, is in de praktijk voor deze groepen quasi onmogelijk samen te stellen.

De aanpak van Chirojeugd Vlaanderen is dus vergelijkbaar met wat Van Reusel et al. (2007) aanraadt. Net zoals Chirojeugd Vlaanderen, raadt de nationale leiding van Scouts en Gidsen Vlaanderen hun leden aan om zo weinig mogelijk personen verantwoordelijk te stellen voor de communicatie. In het beste geval wordt er slechts met één woordvoerder gewerkt:

“Duid één woordvoerder aan die tijdens de hele afhandeling naar buiten treedt namens je groep. (...) Iemand waarover iedereen van de leiding het eens is en die niet zijn persoonlijke visie op de feiten naar buiten zal brengen, maar het standpunt van de groep. Het standpunt waarover samen overlegd werd.” (Van Reusel et al. 2007: 9-10)

Een belangrijke opmerking daarbij is dat wanneer de groep een woordvoerder aanduidt, deze enkel uit naam van de groep spreekt, en dus niet namens Scouts en Gidsen Vlaanderen.

Ook Chirojeugd Vlaanderen heeft er baat bij om dit aan de leden duidelijk te maken. Op de website staat wel de raad om slechts één woordvoerder aan te duiden, maar er is nergens een opmerking die duidelijk maakt dat de groepen niet in naam van Chirojeugd Vlaanderen kunnen of mogen spreken.

3.4.2 Contact met de media

Van Reusel et al. (2007) wijdt een apart hoofdstuk aan het contact met de pers. Er wordt ook duidelijk gemaakt wat hieronder verstaan wordt:

“Onder de media verstaan we hier de media die zelf spontaan geïnteresseerd afkomen op de feiten. Als groep stappen we zelf liever niet naar de pers, omdat de pers een crisis uitvergroot en de communicatie bemoeilijkt.” (Van Reusel et al. 2007: 12)

Ook wordt een onderscheid gemaakt tussen de lokale en de nationale persbelangstelling:

“Lokale pers en sensatiebladen zijn meestal vooral geïnteresseerd in de spektakelwaarde van een crisis. Nationale pers zal ook graag algemene duiding geven: wat is de verantwoordelijkheid van jongeren in de leiding, hoe veilig zijn de Vlaamse wegen, rijden buschauffeurs volgen het boekje?” (Van Reusel et al. 2007: 12)

Net zoals Goubin (2002) wordt er ook duidelijk gemaakt dat het bij een noodsituatie belangrijk is om eerst alle betrokkenen en derden te waarschuwen alvorens in contact te treden met de pers. Het is immers zeer jammer indien familieleden of derden het nieuws eerst via de media dienen te vernemen.

Van Reusel et al. (2007) geeft duidelijk aan dat het vooral van belang is om een snelle communicatie met de pers te voorzien. Hoewel het nieuws eerst aan de betrokkenen moet meegedeeld worden, mag de rol van de media niet onderschat worden. Deze raad komt vooral voort uit de angst voor verkeerde informatie:

“Wanneer de crisis zich pas heeft aangediend, is dikwijls niet meteen duidelijk wat er aan de hand is. Toch moet er, direct nadat de eventuele noodsituatie is beveiligd, worden gestart met communiceren. Journalisten wachten niet met bellen of afkomen tot alle feiten geanalyseerd zijn.” (Van Reusel et al. 2007: 13)

Dit staat in contrast met de raadgevingen op de website van Chirojeugd Vlaanderen, die stellen dat de noodsituatie ten aller tijden primeert. Zolang de situatie niet onder controle is, raadt Chirojeugd Vlaanderen op haar website dan ook af om met de pers te communiceren:

“Zolang de noodsituatie niet onder controle is, moet je de buitenwereld niet te woord staan. Je kunt dan verklaren dat voor jou de situatie primeert en dat je de pers later te woord staat.” (*Chirojeugd Vlaanderen*, 2008c)

Voor beide opvattingen vallen goede argumenten te vinden. Terwijl Chirojeugd Vlaanderen de nadruk legt op het ontmijnen van de noodsituatie, denkt men bij Scouts en Gidsen Vlaanderen ook aan de media. Indien men zeker is dat alle gevaar geweken is en dat er tijd kan worden uitgetrokken voor de media, lijkt het geen slecht idee om de pers ook zo snel mogelijk te woord te staan. Zo verkleint men de kans op foute informatie over het voorval. Zoals eerder vermeld is het wel belangrijk om eerst de betrokken familieleden op de hoogte te brengen.

3.4.3 Nazorg

Een laatste belangrijk aspect bij de crisiscommunicatie is de nazorg. Het volstaat immers niet om enkel vlak na de feiten even de pers te woord te staan. Enkele dagen na de noodsituatie is er de mogelijkheid om dieper op de feiten in te gaan.

Van Reusel et al. (2007) raadt aan om na de feiten de lokale pers zelf te woord te staan, maar de nationale pers door te sturen naar de woordvoerder van Scouts en Gidsen Vlaanderen.

Chirojeugd Vlaanderen geeft op zijn website enkel informatie over de nazorg op het moment dat de persbelangstelling al weggeëbd is. Er wordt dus niet specifiek vermeld dat dieper op de feiten ingaan ook in het contact met de pers belangrijk is.

Wel wees het gesprek met nationaal secretaris Karolien Frederickx uit dat Chirojeugd Vlaanderen er alles aan doet om de groep te beschermen. Zo wordt bijna altijd de communicatie overgenomen. (cf supra.) Deze aanpak laat de groepen toe om hun aandacht volledig op hun leden te richten. Hierdoor valt dus een grote last van de schouders.

Toch is het goed mogelijk dat de pers (en dan zeker de lokale) enkele dagen na de noodsituatie opnieuw contact zoekt met de groep. Chirojeugd Vlaanderen doet er misschien goed aan om de getroffen groep hierop voor te bereiden en te waarschuwen hoe ze met deze media kunnen omgaan.

3.5 Conclusie

Wanneer het huidige persbeleid van Chirojeugd Vlaanderen getoetst wordt aan het ideaal model dat Goubin (2002) meegeeft, lijkt Chirojeugd Vlaanderen zeker niet slecht bezig te zijn. De meeste punten die de non-profit organisaties worden aangeraden, werden ook al ingevuld door Chirojeugd Vlaanderen.

Het opvallendst merkbare verschil ligt in het feit dat bij Chirojeugd Vlaanderen alles op een veel kleinere schaal gebeurt dan aangegeven in het boek. Dit komt grotendeels doordat Goubin (2002) in eerste instantie voor (zeer) grote ngo's en non-profit organisaties geschreven is. Het hele communicatieteam dat Goubin aanraadt is zeker niet slecht, maar zou voor Chirojeugd Vlaanderen een overbodig en log apparaat zijn.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat de huidige aanpak van Chirojeugd Vlaanderen grotendeels overeenkomt met wat Van Reusel et al. (2007) voor Scouts en Gidsen Vlaanderen heeft samengevat. Daar blijkt dat men in de praktijk ook aanraadt om slechts één woordvoerder aan te duiden die het standpunt van de groep overbrengt. Ook wordt er aangeraden bij grote crisissen beroep te doen op de overkoepelende organisatie in plaats van alles zelf proberen te regelen.

Daarnaast blijkt de voorbereiding en aanpak van Chirojeugd Vlaanderen overeen te stemmen met dat wat in Goubin (2002) aangeraden wordt. In dat opzicht moeten er dus geen veranderingen doorgevoerd worden. Een vergelijking met Van Reusel et al. (2007) is op dit vlak niet mogelijk, omdat deze publicatie zich voornamelijk richt op de handelingen na een noodsituatie. Wel wordt er aangeraden om als woordvoerder steeds goed voorbereid de pers te ontvangen. Uiteraard is dit ook voor Chirojeugd Vlaanderen en haar groepen van groot belang.

Het grootste deficit voor Chirojeugd Vlaanderen lijkt momenteel de communicatie richting de groepen te zijn. Hoewel Chirojeugd Vlaanderen wel degelijk enkele tips over communicatie met de pers heeft, zitten deze aardig verstopt op de algemene website. Een aparte uitgave zoals Van Reusel et al. (2007) lijkt voor Chirojeugd

Vlaanderen geen overbodige luxe te zijn. Zo kan de beweging haar groepen duidelijk maken hoe ze best met de pers praten en kunnen misverstanden vermeden worden.

Ook kan men in zulke publicatie vermelden dat een woordvoerder van een groep nooit in naam van Chirojeugd Vlaanderen kan spreken. Een niet geïnformeerde groep die in een noodsituatie terechtkomt, kan dit misschien onbewust doen. Om te voorkomen dat het imago van Chirojeugd Vlaanderen op deze manier besmeurd wordt, kan het nooit kwaad om de groepen hierover in te lichten.

Het samenstellen van dergelijke publicatie hoeft absoluut geen struikelblok te zijn. De groepen hebben geen nood aan een lijvig en onverstaanbaar boek, maar aan een bondige en duidelijke brochure. De publicatie van Scouts en Gidsen Vlaanderen kan hiervoor zeker als voorbeeld dienen.

In het volgende stuk volgt de bespreking van het corpus. Door de artikels en berichten op radio en televisie nauwkeurig te bestuderen, zal er kunnen besloten worden of het persbeleid ook de gewenste effecten heeft. Er zal met andere woorden gekeken worden welke berichten wel in de pers geraakt zijn en welke artikels nooit door de media opgenomen werden.

4 Studie van het corpus

In het komende deel zal een groot corpus van berichten in de media onderzocht en besproken worden. Door een vergelijking met de aard van de verschenen berichten met het persbeleid van Chirojeugd Vlaanderen, zal vervolgens kunnen geconcludeerd worden of dit beleid effectief is.

Het corpus dat in de komende pagina's besproken wordt, bestaat uit verscheidene onderdelen. Ze werden elk op hun eigen manier verzameld en afgebakend. Omdat het zeer moeilijk was om een eenduidige periode voor de berichtgeving af te bakenen, verschilt dit van medium tot medium. Het aantal beschikbare berichten varieert immers sterk van platform tot platform. Zo zijn er onnoemelijk veel krantenartikels terug te vinden, terwijl televisiebeelden en radiofragmenten veel moeilijker bereikbaar zijn. Daarom wordt er per medium duidelijk gemaakt welke selectie heeft plaatsgevonden.

Om deze scriptie zo representatief mogelijk te houden, werd voor elk medium wel getracht om de berichtgeving over bepaalde gebeurtenissen zeker mee te nemen. Omdat Chirojeugd Vlaanderen in 2009 haar 75-jarig bestaan vierde, werd uiteraard voor de berichtgeving omtrent deze gebeurtenissen gekozen. Zowel in de radiofragmenten, televisiebeelden als in de krantenartikels zijn er dus berichten over de verjaardag van Chiro terug te vinden.

Nadat een overzicht is gegeven van welke selectie heeft plaatsgevonden, volgt een beschrijving van de berichten. Omdat er (zeker bij de krantenartikels) vaak veel gelijkaardige berichten zijn, zal niet elk bericht in detail besproken worden. De berichten worden daarentegen opgedeeld in categorieën en worden aan de hand daarvan besproken. Daarna volgt een vergelijking met de persberichten die Chirojeugd Vlaanderen omtrent bepaalde onderwerpen heeft uitgestuurd. Tenslotte wordt er gekeken welke onverwachte gebeurtenissen de media halen.

4.1 De krantenartikels

Het eerste soort medium dat in deze scriptie besproken zal worden, is dat van de krantenartikels. Het is meteen ook het grootste deel van de berichten over Chiro in de pers.

Aangezien er in Vlaanderen een groot aanbod van verscheidene publicaties bestaat, is het niet verwonderlijk dat er veel krantenartikels over Chiro terug te vinden vallen. Daarnaast bestaan er ook zeer veel regionale uitgaven, die met hun berichtgeving vaak mikken op plaatselijke verenigingen. Berichten over Chirogroepen in papieren publicaties zijn dan ook niet zo uitzonderlijk te noemen.

4.1.1 Afbakening

Om een ruim beeld van de verschenen artikels te krijgen, is een goede afbakening van het datumbereik onontbeerlijk. In eerste instantie was het de bedoeling om artikels uit een volledig werkjaar³ van de Chiro te nemen. Dit zou echter betekenen dat de berichtgeving rond Sanne S. (cf. infra), een grote gebeurtenis die veel media aandacht kreeg, buiten het bereik zou vallen. Daarom werd er een groter bereik bepaald. De verzamelde artikels die verderop besproken worden, verschenen in de periode tussen 1 januari 2008 en 1 januari 2010.

Om over de artikels te kunnen beschikken, werd *Mediargus*, het online archief voor Vlaamse kranten en weekbladen gebruikt. Er werd gezocht op het trefwoord “Chiro” in de titels en de inhoud van de teksten. Het archief van *Mediargus* bevat niet minder dan 24 kranten (met alle regionale edities), waardoor de zoekopdracht een hele waslijst aan artikelen opleverde.

Omdat niet elk artikel even interessant of relevant is om te bespreken, was een degelijke schifting nodig. Op basis van de titel en de inleiding van de artikels werd dan ook gekeken of het artikel in aanmerking kwam voor de bespreking. Hierdoor vielen heel wat berichten weg. Voornamelijk de aankondigingen voor fuiven en

---

³ Het werkjaar bij Chirojeugd Vlaanderen begint traditioneel elk jaar in september. Uiteraard kunnen de groepen in Vlaanderen zelf beslissen om hun werkjaar een week vroeger of later te laten starten, naargelang dit past in hun activiteiten. De inschrijvingen bij Chirojeugd Vlaanderen lopen echter ieder jaar tot en met 31 augustus.

evenementen werden weggelaten. Daarnaast werden ook enkele dubbele berichten gefilterd. Er werd voornamelijk gekeken naar de nieuwsaarde van het onderwerp. Enkele speciale evenementen, bijvoorbeeld de verjaardag van een Chirogroep of opmerkelijke en niet alledaagse acties, werden daarom wel geselecteerd. De artikels die werden weggelaten, zijn doorgaans niet meer dan de aankondiging van een fuif, met vermelding van het uur en inkomprijs.

Het weglaten van deze artikels zorgt echter niet voor een vertekening van de onderzoeksresultaten. Het persbeleid van Chirojeugd Vlaanderen heeft immers geen enkele betrekking op bepaalde soorten berichten (zoals de eerder vermelde aankondigingen van festiviteiten). Toch werden van soortgelijke en frequent verschijnende berichten telkens enkele artikels mee in de selectie opgenomen. Zodoende kunnen deze categorieën ook kort besproken worden.

4.1.2 De verschillende categorieën

In dit deel wordt er uitgelegd in welke categorieën de kranten- en weekbladenartikels opgedeeld kunnen worden. Na een beschrijving van deze onderverdelingen kan dan gekeken worden welke artikels het meest aanwezig waren. De categorieën worden in willekeurige volgorde besproken en staan dus zeker niet in volgorde van belangrijkheid of kwantiteit.

De bestudeerde artikels konden in tien verschillende categorieën onderverdeeld worden. Uiteraard passen sommige artikels slechts in mindere mate bij een bepaalde categorie. De opdeling is echter redelijk ruim genomen, zodat alle artikels in een categorie ondergebracht konden worden. Dit vergemakkelijkt de latere bespreking.

4.1.2.1 Strafbare feiten

Een eerste categorie die onderscheiden kan worden, is de berichtgeving over verscheidene criminele feiten. Net zoals andere verenigingen en particulieren krijgen heel wat Chirogroepen op een of andere manier te maken met misdrijven. In het merendeel van de voorvallen is men zelf slachtoffer, maar er zijn ook zaken waarbij leden van een Chirogroep verantwoordelijk gesteld worden voor een strafbaar feit.

Het is niet verwonderlijk dat over deze zaken veel artikels verschijnen. Zeker in de regionale berichtgeving verschijnen er vaak artikels over deze feiten. Een groot deel van de artikels over Chiro hebben dan ook te maken met verscheidene strafbare feiten. Van de 200 gecategoriseerde artikels handelen er 36 over een of ander misdrijf.

Het onderwerp van deze artikels verschilt van artikel tot artikel, maar toch zijn er enkele gelijkenissen terug te vinden. De artikels over strafbare feiten vallen als het ware op hun beurt nogmaals in verschillende categorieën op te delen. Deze subcategorieën zijn in feite een opsomming van verschillende misdrijven die de regionale pagina's van de kranten halen.

Zo zijn er enkele artikels over inbraken in Chirolokalen of in containers waarin het materiaal van de desbetreffende groep opgeslagen wordt. In het corpus van krantenartikels is er wel nooit vermelding van een inbraak die door een Chirolid gepleegd werd. Gepaard met de inbraken zijn er ook verscheidene artikels over Chirogroepen die het slachtoffer werden van diefstallen.

Daarnaast zijn er ook verschillende berichten over vandalisme in de lokalen en op de terreinen van enkele Chirogroepen. Dit gaat van het inslaan van enkele ruiten en het besmeuren van de lokalen, tot brandstichting. Ook zijn er enkele artikels over de systematische vernieling van de affiches en reclameborden van Chiro Jovo⁴. In tegenstelling tot de inbraken zijn er in deze subcategorie wel artikels over leden en leiders van een Chirogroep die zelf vandenstrekken hadden begaan.

4.1.2.2 Op kamp: reportagereeks *De Standaard*

In de zomer van 2009 pakte de krant *De Standaard* bij wijze van promotie en marketingstunt uit met een reeks over jeugdbewegingen op kamp. De krant werd gratis geleverd op de kampplaatsen van jeugdbewegingen die zich hadden ingeschreven. Om het nieuwe publiek te plezieren, bracht *De Standaard* dan ook een reportagereeks over het reilen en zeilen op kamp.

---

⁴ In april 2008 had Chiro Jovo uit Rijkevorsel te kampen met vanden. Deze vernietigden systematisch de aankondigingborden voor hun fuif, waardoor de reclame onleesbaar werd. Zowel de affiches als zelfgemaakte borden van het feest voor hun veertigste verjaardag werden keer op keer vernield.

Als grootste jeugdbeweging van Vlaanderen konden enkele reportages over Chiro uiteraard niet ontbreken. Van de negen artikels in de reportagereeks, gingen er vier over een groep van de Chiro.

4.1.2.3 Acties en evenementen

Een volgende categorie is die van de acties, evenementen en allerlei opvallende activiteiten. Zoals eerder vermeld, maken heel wat jeugdbewegingen immers gebruik van de regionale media om hun evenementen in de schijnwerpers te zetten. Bij het selecteren van de krantenartikels werd hier echter rekening mee gehouden, zodat niet elke aankondiging van een nieuwe Chirofuij in het corpus zou opgenomen worden.

Toch blijkt een groot deel van de artikels in verband te staan met activiteiten of evenementen die hebben plaatsgevonden. Veel van deze zaken zijn immers ideale bladvulling voor de regionale pagina's en worden gretig gelezen.

Een tweede reden waarom deze categorie zoveel artikels bevat, is de verscheidenheid aan onderwerpen. Niet elk artikel in deze categorie gaat over exact hetzelfde, maar heeft op een of andere manier toch met een Chiro evenement te maken.

De onderwerpen van de artikels variëren dan ook enorm. Zo zijn er enkele artikels over de bouw van nieuwe lokalen of het verhuizen naar een nieuwe locatie. Ook zijn er enkele berichten over de samenstelling van groepen. Zo hebben de kranten ondermeer bericht over Chiro's die samensmelten, een gemengde werking startten of de kaap van honderd leden overschreden.

Daarnaast zijn er ook artikels over specifieke acties: het brouwen van een eigen bier, het uitdelen van appels aan Gordelaars, steun voor bevriende jeugdbewegingen en groepen, ...

De onderwerpen van de artikels zijn op zich dus tamelijk verschillend. De selectie in deze categorie hoort toch bij elkaar doordat de artikels op zich wel telkens verwijzen naar een, meestal eenmalige, gebeurtenis van een Chirogroep. Het is dan ook niet verwonderlijk dat zowat alle artikels op de regionale pagina's terug te vinden zijn. Van de 200 besproken artikels konden zesenzeventig artikels in deze categorie geplaatst worden.

4.1.2.4 Olé Pistolé

In 2009 vierde Chirojeugd Vlaanderen haar 75-jarig bestaan. Een opmerkelijk feit dat niet enkel met de leden, maar met heel Vlaanderen gevierd moest worden. Met een grootscheepse actie trakteerde Chirojeugd Vlaanderen op 26 april 2009 iedereen op een ontbijt.

Een actie op zo'n grote schaal zorgde vanzelfsprekend voor massale mediabelangstelling in heel Vlaanderen. In de verschillende dagbladen verschenen er zestien artikels over het evenement. Daarmee kreeg het meer aandacht dan de andere evenementen rond 75 jaar Chiro.

4.1.2.5 Chiro Stunt

Voor het 75-jarig bestaan wou Chirojeugd Vlaanderen niet alleen met de ontbijtactie *Olé Pistolé* in de belangstelling staan. Alle Chirogroepen werden uitgedaagd en aangemaand om zoveel mogelijk stunts uit te halen. Zo probeerde Chirojeugd Vlaanderen via enkele lokale stunts in de media te komen.

Opvallend genoeg kwamen de verscheidene stunts niet veel aan bod in de geschreven media. In totaal waren maar negen artikels over de acties rond *Chiro Stunt* terug te vinden. Dit ondanks de nuttige tips om in de pers te komen die Chirojeugd Vlaanderen aan haar groepen meegaf (cf. supra).

Enkele van deze artikels gingen dan nog over dezelfde stunt, met name de 75 uren die een Chiro op een zelfgesjord platform doorbracht. Er waren in heel Vlaanderen immers heel wat meer stunts om de verjaardag van Chiro te vieren. Het is dan ook opmerkelijk dat weinig stunts de regionale pagina's van de kranten haalden.

4.1.2.6 Overige artikels over 75 jaar Chiro

Naast de specifieke artikels over *Olé Pistolé* en *Chiro Stunt*, waren in de kranten ook nog enkele andere berichten over het 75-jarig bestaan van Chirojeugd Vlaanderen terug te vinden.

De meeste berichten gingen over *Chiro Expo*, een tentoonstelling die naar aanleiding van de verjaardag door heel Vlaanderen trok. Wat opvalt is dat de meeste artikels omtrent Chiro Expo over de opening van de expo in Bokrijk gaan. De expo was echter al veel langer toegankelijk voor het publiek. De tentoonstelling werd

geopend tijdens de startdag in Gent, begin september 2008, terwijl Bokrijk pas in mei van het daar op volgende jaar met de tentoonstelling kon uitpakken.

Naast de berichten over *Chiro Expo*, waren er ook enkele algemene artikels over de startdag in Gent terug te vinden. Deze dag was dan ook het officiële startschot voor het feest dat een jaar lang duurde.

Slechts negen van de 200 artikels kunnen in deze categorie ondergebracht worden, wat toch opvallend weinig is.

4.1.2.7 De zaak Sanne S.

In november 2008 werd heel Vlaanderen opgeschrikt door ontluisterend nieuws uit Kessel-Lo. Bij het opruimen van hun lokalen troffen de leidsters van de plaatselijke Chiro het lijkje van een pasgeboren baby in hun materiaalkamer. Enkele dagen later bleek dat een leidster van de Chiro het kind daar verstopt had.

De zaak was allesbehalve een alledaagse gebeurtenis en lokte dus heel wat persaandacht. Omdat Sanne S., de moeder van het teruggevonden kind, zelf leidster van de Chiro was, ging er ook onvermijdelijk heel wat aandacht naar Chirojeugd Vlaanderen.

Hoewel dit voorval zeer ongewoon was, stonden de feiten maar voor een korte periode in de belangstelling van de kranten. Gedurende vier opeenvolgende dagen verschenen er maar liefst vijftien verschillende artikels over het spijtige voorval.

4.1.2.8 Verdwaalde Chirojongeren in Slovenië

Eerder dat jaar kwam Chirojeugd Vlaanderen op nog een andere manier in de belangstelling van de media te staan. Begin april 2008 kwam een Chirogroep uit Kontich uitgebreid in het nieuws nadat ze in de bergen verloren waren gelopen. De jongeren waren op trektocht vertrokken en waren na een tijd de weg kwijt geraakt. De groep was genoodzaakt om de nacht door te brengen in de besneeuwde bergen van Slovenië en werden de dag erna teruggevonden door reddingswerkers. Er kwamen enkele helikopters aan te pas om de jongeren weer veilig op hun kampplaats te brengen.

Ook deze gebeurtenis trok de aandacht van heel wat verschillende kranten. In totaal verschenen elf artikels over deze gebeurtenis. Omdat de gebeurtenissen in

Slovenië net zoals het voorval in Kessel-Lo voor een tijdje een *hot item* in de Vlaamse media waren, verdienen ze om in een aparte categorie ondergebracht te worden.

4.1.2.9 Noodweer en brand

De voorlaatste categorie van krantenartikels is die van het noodweer en brand. Ieder jaar opnieuw zijn er verscheidene groepen van jeugdbewegingen die (al dan niet op kamp) last hebben van noodweer. Dit is dan ook een vaak wederkerend onderwerp in (regionale) krantenartikels.

Ook de berichten rond branden in en rond Chirolokalen werden in deze categorie opgenomen. Hoewel een brand niet altijd het gevolg is van noodweer, gaat het in se ook over tegenspoed waarmee de Chirogroep te maken krijgt. Omdat de berichtgeving rond branden en noodweer gelijkaardig is, werden de artikels hieromtrent dus in dezelfde categorie opgenomen.

Er dient wel opgemerkt te worden dat berichten over brandstichting niet in deze categorie zitten. Omdat brandstichting een strafbaar feit is, werden de artikels die hier over handelden in de eerste categorie opgenomen.

4.1.2.10 Weinig of geen rechtstreekse relatie met Chiro.

De laatste categorie die we kunnen onderscheiden kan oneerbiedig ook de *restcategorie* genoemd worden. De artikels die hierin ondergebracht werden bevatten wel een vermelding van Chiro, maar hebben niet meteen een zeer duidelijke of belangrijke link met Chirojeugd Vlaanderen.

Zo zijn er enkele artikels over de dood en begrafenis van Dré Steemans, die een oud-lid en actief kookouder⁵ was bij de Chiro van Maasmechelen. Het artikel is op zich wel verwant met de Chiro, maar heeft daarnaast weinig te zien met het persbeleid van Chirojeugd Vlaanderen.

Ook de andere artikels in deze categorie hebben slechts een minieme link met Chiro. Zo is er een artikel over vroegere leiders die een vip arrangement voor Rock Werchter winnen, naast een artikel over een groep van de Chiro en Scouts uit Perk die verbroederen tijdens een 11-juli viering van hun gemeente.

---

⁵ Een persoon die meegaat op kamp om, samen met enkele anderen, de maaltijden voor alle leden en leiding te voorzien.

Het meest opvallende artikel in deze categorie heeft echter absoluut geen verband met Chiro op zich. In het artikel *'Van de scouts naar de Chiro'* uit het weekblad *Knack* wordt de overgang van een politicus van de ene naar de andere partij besproken. In het artikel wordt de vergelijking gemaakt met een overstap van de scouts naar de Chiro. Hoewel het onderwerp van het artikel dus hoegenaamd niets met jeugdbewegingen te maken heeft, wordt er in het artikel toch een verwijzing geplaatst.

Het vreemde aan deze uitdrukking is dat de lezer onbewust een waardeoordeel aan de twee vermelde jeugdbewegingen kan gaan toekennen. Het lijkt misschien ver gezocht, maar ook op deze manier kan een, al dan niet vertekend, beeld van Chiro geschetst worden.

Aangezien deze laatste categorie ruim opgevat werd, is het niet verwonderlijk dat ook in dit deel heel wat artikels zitten. Maar liefst 43 van de 200 artikels kunnen in deze algemene categorie opgenomen worden. In het volgende deel zal duidelijk worden wat dit betekent ten opzichte van de rest van de cijfers.

4.1.3 Vergelijking van de cijfers

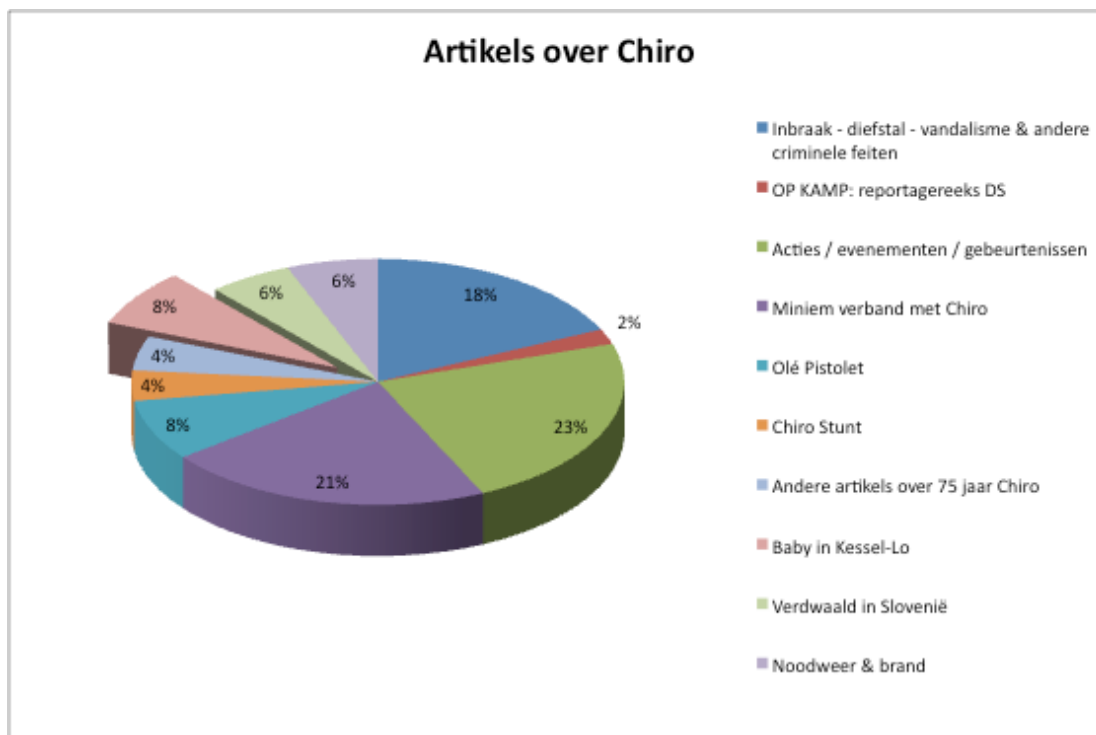
Nu duidelijk is in welke verschillende categorieën de artikels opgedeeld werden, kunnen de exacte cijfergegevens met elkaar vergeleken worden. Zo is het mogelijk om te kijken welke categorieën procentueel het hoogst scoren.

In totaal werden voor het corpus 200 verschillende artikels geselecteerd. Zoals eerder vermeld, is dit een selectie uit alle mogelijke artikels uit een periode van twee jaren. Indien er geen eerste selectie had plaatsgevonden en alle artikels uit die periode werden meegenomen, zouden maar liefst 1282 artikels in de vergelijkingspool hebben gezeten.

Onderstaande grafiek toont aan hoe de verschillende categorieën zich ten opzichte van elkaar verhouden.⁶

---

⁶ Om alle gegevens duidelijk weer te geven, worden de grafieken ook in groot formaat in een bijlage toegevoegd.

Grafiek 1: De krantenartikels vergeleken

Bovenstaande grafiek toont duidelijk aan dat slechts enkele categorieën sterk vertegenwoordigd zijn. Daarnaast zijn er heel wat onderverdelingen die slechts een paar procent van de bestudeerde artikels uitmaken.

Het meest opmerkelijke is het hoge percentage dat de *restcategorie* kan scoren. Maar liefst 21 procent van de artikels heeft slechts een miniem verband met Chiro en haar werking. Het is daarmee meteen de tweede grootste categorie die kon teruggevonden worden.

De artikels over een miniem verband met de Chiro zeggen misschien niet zoveel over de jeugdbeweging zelf, maar kunnen toch enkele vragen opwerpen. Waarom wordt er in drieënveertig artikels gewag gemaakt van de Chiro, terwijl de relevantie zeer laag is? En wordt er door het expliciet vermelden van Chiro geen verkeerd of stereotiep beeld van de jeugdbeweging geschetst?

Een passend antwoord op deze vragen vinden is waarschijnlijk onbegonnen werk. Wel staat er vast dat veel journalisten graag zo correct mogelijk schrijven en daarom liefst zoveel mogelijk specificeren. Hierdoor wordt er dus vaak over *Chiro* gesproken in plaats van een meer algemene term als *jeugdbeweging* te gebruiken. Dit

valt ondermeer te merken in de artikels rond de dood en begrafenis van Dré Steemans, die al sinds zijn jeugd actief was in de Chiro van Maasmechelen.

De grootste categorie blijkt die van de evenementen en speciale acties te zijn. Dit is weinig verwonderlijk te noemen, aangezien ook dit een zeer ruime categorie is. Zoals in de inleiding al werd geopperd, gebruiken de meeste Chiro's de media nog steeds om hun evenementen onder de aandacht te krijgen. De regionale pagina's in kranten zijn daar een perfecte plaats voor. De artikels over de evenementen nemen daardoor 23 procent in van alle gevonden artikels.

Een belangrijke opmerking hierbij is dat niet elke aankondiging van een evenement in de selectie werd opgenomen. Veel artikels in deze categorie zijn dan ook een beschrijving van wat er op het evenement allemaal gebeurd is.

De derde grote onderverdeling is die met de artikels over de strafbare feiten. Maar liefst 18 procent van de geselecteerde artikels handelt over strafbare feiten die aan de jeugdbeweging Chiro gerelateerd zijn. Hoewel zeker de populaire kranten doorgaans vaak sensatiegericht nieuws brengen, is het opvallend dat deze artikels bijna één vijfde van de totale selectie innemen. Sensatiegericht nieuws wordt hier geïnterpreteerd als berichten over ongevallen, diefstallen, strafbare feiten, ... Hoewel veel van deze feiten maar een beperkte nieuwswaarde hebben, worden ze vaak verwerkt in een bericht om verwondering en opschudding bij de lezers los te weken. Van Dale omschrijft sensatie dan ook als "sterke ontroering, veroorzaakt door een verrassend of treffend voorval of een bericht." (Van Dale 1996)

De artikels rond noodweer en brand zijn goed voor zes procent van het totaal. Omdat ook deze artikels als sensatievol nieuws bestempeld kunnen worden, is het interessant om te kijken welk aandeel deze categorieën in het totaal hebben. Bij het samennemen van de twee categorieën blijkt dat bijna één vierde van alle artikels sensatiegericht is. Dit is echter het cijfer zonder de twee grote nieuwsfeiten waarbij Chiro sterk in beeld kwam.

Wanneer we een blik werpen op de "geplande artikels" rond 75 jaar Chiro wordt het verschil pas duidelijk.

De meeste aandacht was er voor de grootscheepse ontbijtactie die eigenlijk synoniem stond voor een groot verjaardagsfeest. Rond *Olé Pistolé* verschenen 16 artikels, goed voor 8 procent van het totaal. Dat is bijna evenveel als het aantal berichten over de Chiroleidster die haar pasgeboren baby in de materiaalkamer achterliet.

Voor de andere activiteiten rond 75 jaar Chiro was er minder aandacht. De acties rond *Chiro Stunt* maken slechts 4 procent van het totaal uit, terwijl er net iets meer artikels over de overige activiteiten⁷ rond 75 jaar Chiro verschenen.

In totaal nemen zijn deze “geplande” artikels slechts goed voor 16,5 procent. Op het eerste zicht een magere score, zeker wanneer de getallen voor de andere categorieën bekeken worden. Desalniettemin moeten deze cijfers met een korrel zout genomen worden. Het is daarom van groot belang dat de cijfers in de juiste context bekeken worden.

Terwijl de selectie van artikels een periode van twee jaren behelst, verschenen de artikels rond 75 jaar Chiro uiteraard enkel in een meer beperkt tijdsbestek⁸. Het is daarom ook enigszins logisch dat er minder artikels over 75 jaar Chiro verschenen zijn.

Daarnaast moet men ook realistisch durven te zijn: kranten worden nog steeds gemaakt om zoveel mogelijk te verkopen en zijn daarom ook sneller geneigd om spectaculair nieuws te brengen. Het grote aandeel van sensatievolle berichten is daar deels aan te wijten. Ook kan men kiezen voor nieuws dat niet alleen voor (oud) Chiroleden interessant is.

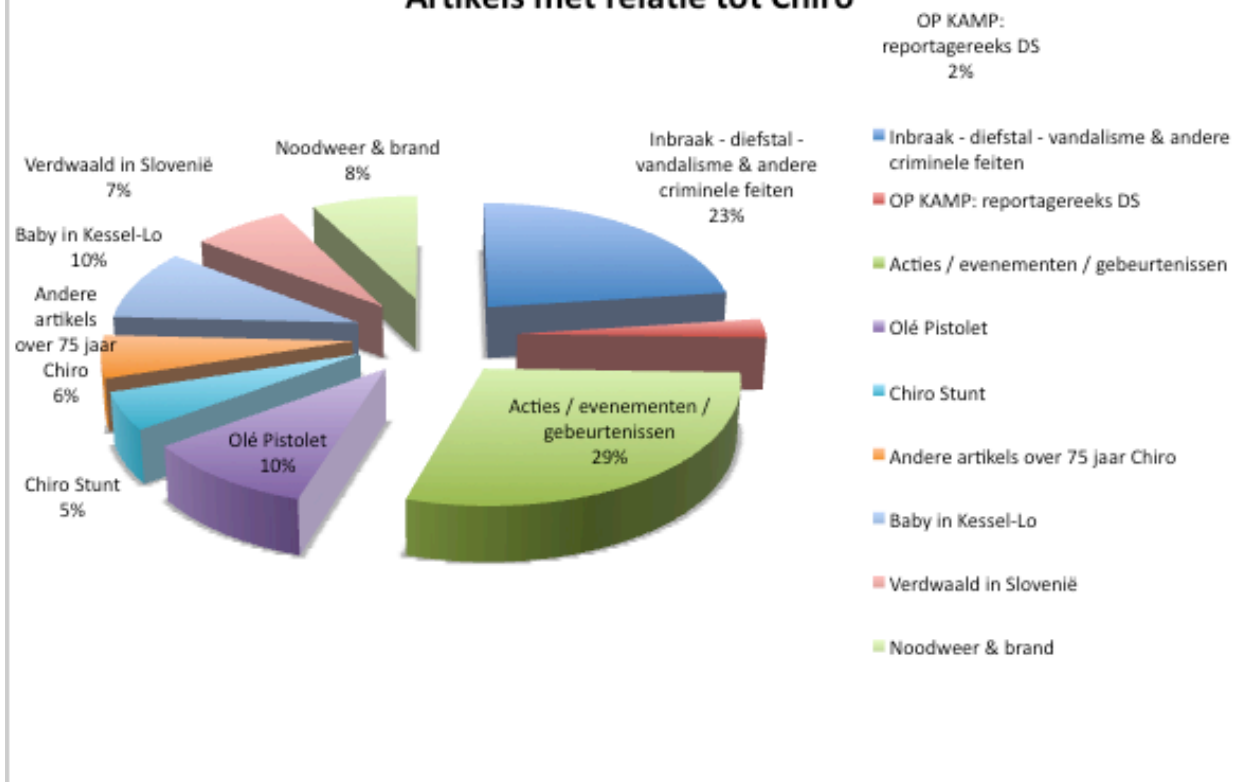
Wat zeker een grote rol speelt in deze cijfers is het resultaat van de artikels waarin slechts een miniem verband met Chiro (Nationaal) vast te stellen valt. Zeker om te weten hoe de berichtgeving rond 75 jaar Chiro scoort is het interessant om te kijken hoe de verdeling is zonder deze categorie. Onderstaande grafiek toont hoe de categorieën zich verhouden wanneer deze artikels buiten beschouwing gelaten worden.

---

⁷ Ondermeer Krinkel, het gigantische bivak dat in principe eens om de 5 jaar plaatsvindt. Ter gelegenheid van 75 jaar Chiro werd in 2009 ook een Krinkel georganiseerd.

⁸ Met name de periode van september 2008 tot en met september 2009.

Artikels met relatie tot Chiro

Grafiek 2: Artikels met relatie tot Chiro

Hoewel de onderlinge verhoudingen ongeveer gelijk blijven, geeft deze grafiek toch een iets ander beeld dan de voorgaande. Wanneer er enkel gekeken wordt naar de artikels die duidelijk over Chiro gaan, blijkt dat (in totaal) één vijfde van de artikels op een of andere manier over 75 jaar Chiro bericht. Dit toont aan dat de inspanningen om de Chiro meer in de pers te krijgen toch hun vruchten blijken af te werpen. Desalniettemin kan er niet ontkend worden dat de accidentele en onvoorspelbare berichtgeving rond Chiro nog steeds het duidelijkst merkbaar is en dat voornamelijk de sensatievolle berichten hun weg naar de kranten zullen vinden.

Een laatste interessante onderverdeling is die tussen de regionale en nationale berichtgeving. Een artikel dat voor heel Vlaanderen verschijnt zal immers meer kunnen bijdragen tot een beeld over Chiro dan een klein artikel op de regionale pagina's. Om de artikels te verdelen tussen nationaal en regionaal werd gekeken in welke edities ze verschenen. Bij twijfelgevallen gaf de pagina waarop het artikel stond de doorslag, waarbij de artikels die vooraan stonden bij de nationale gerekend werden.

Onderstaande grafiek toont het duidelijke verschil tussen nationale en regionale berichtgeving.

Grafiek 3: De aard van de nieuwsberichten

Zoals te verwachten viel, was het overgrote deel van de artikels terug te vinden op de regionale pagina's. Toch was bijna één vijfde van de krantenberichten nationaal nieuws.

Het opmerkelijke hierbij is dat de meeste nationale berichten aan de categorieën met de grote onderwerpen vallen terug te koppelen. Zo kwamen alle elf berichten rond Sanne S. op de nationale pagina's terecht. Ook de berichten rond de in Slovenië verdwaalde jongeren belandden grotendeels op de nationale pagina's.

Hoewel er ook enkele berichten over *Olé Pistolé* op de nationale pagina's verschenen, kwamen de meeste artikels hierover in de regionale berichtgeving terecht.

4.1.4 Verstuurde persberichten

Het voorgaande deel toonde welke artikels in de periode van 1 januari 2008 tot en met 1 januari 2010 konden worden teruggevonden. Om te weten welke invloed Chirojeugd Vlaanderen hier zelf op gehad heeft, is het interessant om te kijken welke persberichten ze in diezelfde periode verstuurd hebben. Door na te gaan welke onderwerpen Chirojeugd Vlaanderen onder de aandacht probeerde te brengen, kan er gekeken worden of deze onderwerpen ook terug te vinden zijn in de geselecteerde artikels.

Een gedetailleerd overzicht van ieder persbericht zou veel te ver leiden. Daarom werd er geopteerd om de verschillende onderwerpen op te lijsten en deze vervolgens te vergelijken met het corpus aan artikels. Onderstaande tabel toont de verschillende onderwerpen van persberichten en hun aan- of afwezigheid in het corpus.ok

Datum	Onderwerp	Teruggevonden in corpus
19-08-2008	Startdag 75 jaar Chiro Gent	Ja
20-08-2008	Chiro Expo opent in Gent	Neen
20-08-2008	Chiro viert 75e verjaardag	Ja
18-11-2008	Chiro Expo opent in Brugge	Neen
17-12-2008	Chiro feest! Chiro fuift!	Neen
12-01-2009	Chiro Expo opent in Brussel	Neen
22-02-2009	Ministers ondersteunen taalproject in Chiro	Neen
06-03-2009	Chiro Expo opent in Hofstade	Ja
14-03-2009	Chiro Sint-Jan stunt met bloedinzameling	Neen
29-03-2009	Chiro Lichtervelde stunt met Trouw Mee	Ja
06-05-2009	Chiro Expo opent in Bokrijk	Ja
17-06-2009	Gratis kinderliedjes van Chiro	Neen
24-06-2009	Nieuwe Chiro opgericht in Bokrijk	Ja
01-07-2009	Chiro Expo opent in Mol	Ja
01-10-2009	Chiro evalueert taalproject	Neen
25-08-2009	Kris Peeters op Krinkel	Neen
Onbekende datum	<i>Olé Pistolé</i>	Ja

Tabel 1: Overzicht van de persberichten die terugkeren in de artikels.

Bovenstaande tabel toont aan dat niet alle persberichten die Chirojeugd Vlaanderen uitstuurde ook daadwerkelijk in de krantenartikels terug te vinden waren. Van de zeventien persberichten met verschillende onderwerpen, kwamen maar acht onderwerpen duidelijk naar voren in de artikels.

Het is opvallend dat drie persberichten rond een gelijkaardig thema (de opening van de expositie rond Chiro) wel drie keer overgenomen werden. Hoewel Chirojeugd Vlaanderen voor elke stopplaats van de expositie een persbericht opstelde, werden deze toch niet allemaal aangekondigd in de geselecteerde artikelen.

Er dient wel opgemerkt te worden dat Chirojeugd Vlaanderen meer dan zeventien persberichten verstuurd heeft. Veel berichten rond *Olé Pistolé* en de start van het feestjaar waren echter, met uitzondering van de contactpersonen, identiek. Daarom werd dit bericht maar één keer opgenomen in het overzicht.

Wat daarnaast nog opvalt, is dat de persberichten rond het nieuwe taalproject, dat bovendien door de overheid ondersteund werd, helemaal niet terug te vinden vallen. De geschreven pers had in de periode van 2008 tot en met 2010 blijkbaar meer aandacht voor de feestelijkheden rond de verjaardag van Chiro dan de projecten waar de vereniging zich achter schaarde.

Al bij al lijkt het toch nog niet zo slecht gesteld met de overname van de persberichten in de artikels. Hoewel Chirojeugd Vlaanderen hier de vijftig procent niet haalt, moet er toch een nuance gemaakt worden. Van de negen berichten die niet opgenomen werden, gaan er immers drie over de opening van de Chiro expositie. Chirojeugd Vlaanderen verstuurd hier zes verschillende persberichten over, waarvan er drie werden opgenomen.

De zes andere berichten die niet werden aangekaart in de artikels zijn iets meer divers van aard. Omdat het persbericht over het taalproject in Chiro niet vermeld werd, lijkt het echter ook logisch dat de evaluatie van dit project ook niet in de kranten neergeschreven werd .

Het lage percentage dat Chiro hier scoort, moet dus met een korrel zout genomen worden. Het is daarenboven ijdele hoop om te streven naar een volledige overname van alle persberichten in de kranten.

4.1.5 Conclusie

In bovenstaand deel werd een selectie van artikels uit de periode van 2008 tot en met eind 2009 naderbij bekeken. De analyse van de geschreven artikels rond Chiro toont verscheidene zaken aan.

Allereerst blijkt dat voornamelijk de niet geplande onderwerpen het meest behandeld worden in de geschreven pers. De meeste van deze ongeplande artikels gaan over sensationeel nieuws: diefstal, inbraak, noodweer en dergelijke meer. Zeker in geval van crisissen is de aandacht voor de jeugdbeweging op sommige momenten zeer groot. Als de crisis uitgedoofd is, verdwijnt de aandacht voor Chiro al even snel.

Daarnaast komen ook heel wat artikels aan bod die doelbewust in de pers gebracht werden. Het leeuwendeel van deze artikels handelt over evenementen of activiteiten die te gebeuren staan of die net afgelopen zijn. Zoals verwacht kon worden, gebruiken heel wat verschillende groepen voornamelijk de kranten als hulpmiddel om wat extra aandacht voor hun evenement te genereren.

Ook het verschil tussen nationale en regionale berichtgeving is zeer uitgesproken. Het overgrote deel van de berichtgeving rond Chiro komt in de lokale pers terecht. De nationale artikels uit de selectie, die doorgaans een meer negatieve bijklank hadden, zijn erg in de minderheid. Bijna vier vijfde van de berichtgeving is terug te vinden in de lokale bladzijden.

Tenslotte blijkt ook dat meer dan de helft van de door Chirojeugd Vlaanderen uitgestuurde persberichten de kranten niet halen. Toch komen de meeste onderwerpen die Chirojeugd Vlaanderen wil aankaarten aan bod, waardoor de persberichten hun doel toch bewijzen.

4.2 De televisiebeelden

Het tweede deel van het corpus bestaat uit een verzameling van televisiebeelden. Als grootste jeugdbeweging in Vlaanderen komt Chiro immers niet enkel in regionale publicaties van kranten terecht. Af en toe hebben ook de andere media aandacht voor Chiro in Vlaanderen. In dit deel van de scriptie zal er gekeken worden welke televisiefragmenten er over Chiro terug te vinden vallen.

4.2.1 Afbakening

Net zoals bij de artikels is het belangrijk om vooraf goed duidelijk te maken hoe de selectie van de televisiebeelden heeft plaatsgevonden. Zodoende is het duidelijk welke fragmenten in beschouwing worden genomen.

4.2.1.1 Aard van het programma

Allereerst is het belangrijk om de aard van het programma te verduidelijken. Aangezien deze scriptie handelt over het beeld van de Chiro in de pers, worden enkel de beelden van televisiejournals in de selectie opgenomen. Deze keuze lijkt misschien voor de hand liggend, maar moet toch enigszins verduidelijkt worden.

De fragmenten die in de analyse besproken zullen worden, zijn afkomstig uit de journals van twee verschillende zenders. Zowel de berichten van de openbare (VRT) als die van de commerciële omroep (VMMA) zijn in de vergelijkingspoel opgenomen. Omdat het al zeer moeilijk was om van deze zenders alle fragmenten te vinden, werden de mogelijke beelden van andere zenders achterwege gelaten. Zo zijn er dus geen beelden opgenomen van VT4, de andere grote commerciële zender die enkele jaren een bescheiden journal had. Ook de fragmenten van de regionale zenders werden niet in de selectie opgenomen.

Daarnaast is het ook belangrijk om te vermelden dat de geselecteerde beelden uit de hoofdjournalen komen. Daarmee wordt bedoeld dat de fragmenten ofwel in het middag- of avondjournal werden uitgezonden. Zowel bij EEN als bij VTM is dit respectievelijk om 13.00 uur en om 19.00 uur.

De bovenvermelde omroepen hebben ook elk een jeugdjournaal. VRT zendt op Ketnet *Karrewiet* uit, terwijl de VMMA op zijn kinderzender VTM Kzoom uitpakt met *Zoom* en ,voor de allerkleinsten, *Zoom Junior*. Ook VT4 heeft een eigen jeugdjournaal, *JAM* genaamd.

Jeugdbewegingen zoals Chiro vormen logischerwijs een onderwerp dat voor veel kinderen zeer interessant is. Het zou daarom ook niet verwonderlijk zijn indien deze jeugdjournaals ook enkele items over Chirojeugd Vlaanderen bevatten. Desalniettemin werd er van deze jeugdjournaals geen materiaal geselecteerd, omdat het ook hier zeer moeilijk was om aan de beelden te raken.

4.2.1.2 Bronnen

Om duidelijk te weten welke fragmenten in de vergelijkingspool werden opgenomen, is het belangrijk om af te lijnen welke bronnen gehanteerd werden.

Het was niet steeds even eenvoudig om aan het materiaal voor het corpus te komen. Terwijl bij de krantenartikels gebruik gemaakt kon worden van het algemeen archief van *Mediargus*, was het bijeen schrapen van de televisiebeelden heel wat moeilijker.

De oorspronkelijke idee was om het online archief van de geselecteerde zenders te raadplegen. Helaas bleek dit al meteen zeer moeilijk te zijn.

Zo beschikt VTM niet over een even uitgebreide en uitgewerkte videozone als VRT. Beelden uit het nieuwsarchief opzoeken is op de site van VTM dus quasi onmogelijk.

Toch biedt een uitgebreid online archief geen garantie op succes. Zo bleek dat slechts zeer weinig fragmenten van het VRT journaal op de site www.deredactie.be terug te vinden zijn. Het archief van de online videozone blijkt ook niet volledig te zijn.

Daarom werd een beroep gedaan op het algemene archief van het Elektronisch Nieuwsarchief Vlaanderen (ENA). Dit project van Universiteit Antwerpen zorgt al sinds 2003 voor de verzameling en codering van alle nieuwsfragmenten van de twee grote Vlaamse zenders EEN en VTM. Tot eind 2009 was het gehele archief online beschikbaar via www.nieuwsarchief.be Sinds het begin van 2010 is de sponsoring

voor het project echter grotendeels weggefallen, waardoor de fragmenten enkel op de campus van de Universiteit Antwerpen geraadpleegd kunnen worden.

4.2.1.3 Datumbereik

Bij het verzamelen van de beelden werd al snel duidelijk dat de televisiefragmenten veel schaarser zijn dan de krantenartikels. Dit betekent dat hetzelfde datumbereik als de krantenartikels slechts een aantal fragmenten uit het journaal hadden opgeleverd. In de periode van 1 januari 2008 tot en met 1 januari 2010 verschenen immers maar vijftien fragmenten over Chirojeugd Vlaanderen in het journaal van VRT en VMMA.

Daarom werd er gekozen om het datumbereik voor de televisiebeelden verder open te trekken. In het archief van het ENA werd daarom gezocht naar alle televisiebeelden die aan Chirojeugd Vlaanderen gerelateerd zijn. De beelden die in de selectie opgenomen zijn, dateren dus al vanaf 2003. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat het niet altijd even makkelijk was om in de database van het ENA de fragmenten terug te vinden. Omdat de beelden niet konden worden teruggevonden, zijn drie fragmenten uit 2004 uit de selectie weggelaten. Desalniettemin was het wel mogelijk om van deze fragmenten het onderwerp en de volledige datum te noteren.

4.2.2 Bespreking van de fragmenten

In tegenstelling tot de krantenartikels, worden de televisiebeelden niet in verschillende categorieën opgedeeld. Daarvoor is het corpus aan beelden te klein. De 23 teruggevonden fragmenten worden aan de hand van hun onderwerp besproken. Zoals hieronder duidelijk wordt, kunnen enkele fragmenten immers samen beschouwd worden.

Om alles zo overzichtelijk mogelijk te houden, worden de onderwerpen chronologisch besproken. Onderstaande opsomming heeft dus niets te zien met het belang van de verschillende onderwerpen.

4.2.2.1 Chiroleden aangereden in Geraardsbergen

Het eerste onderwerp dateert al uit 2003. In juli werd toen in Geraardsbergen een groep van 12 Antwerpse Chirojongens aangereden tijdens een nachtdropping. Ze liepen op het fietspad en hadden allen fluorescerende vestjes aan. Naderhand bleek dat de chauffeur dronken was.

Dit nieuwsfeit wordt door zowel door de openbare als de commerciële omroep opgepikt. Zowel VRT als VTM gaan dus in op het onderwerp, maar doen dit allebei zeer kort. Beide fragmenten duren minder dan een halve minuut.

Hoogstwaarschijnlijk werd het item door beide zenders uitgezonden omdat een dag ervoor ook al een ongeval met een jeugdbeweging had plaatsgevonden. Toen reed een chauffeur in op een groep scouts. Een twaalfjarig meisje raakte daardoor in coma en liet later het leven. Zowel bij VTM als VRT wordt er dan ook verwezen naar het vorige ongeval.

4.2.2.2 Klacht tegen Chiro na vuurspuwen

In 2003 kwam Chirojeugd Vlaanderen met nog een andere negatieve zaak in het nieuws. Op een kamp in Westouter van Chiro Zaventem raakten twee jongeren immers onwel nadat ze hadden getracht vuur te spuwen.

Hoewel de leiding van de groep alle voorzorgen had genomen, bleken een meisje en een jongen giftige dampen ingeademd te hebben. Ze werden met ademhalingsproblemen naar de spoedafdeling gebracht en moesten daar blijven voor verzorging. De kinderen konden echter snel weer naar huis en hielden geen blijvende letsels aan de activiteit over. Eén van de ouders diende daarna klacht in tegen de groep. Chiro Nationaal raadde daarna al haar groepen af om vuurspuwen als activiteit in te lassen.

In tegenstelling tot de aanrijding in Geraardsbergen, schenkt enkel VTM aandacht aan dit nieuwsfeit. VRT rept er met geen woord over in het journaal.

Het is wel opvallend dat een, op het eerste zicht banaal nieuwsfeit, zeer uitgebreid behandeld wordt. Het fragment duurt de volle twee minuten, terwijl de aanrijding in Geraardsbergen nog geen halve minuut aandacht kreeg. Dit valt misschien te verklaren doordat deze gebeurtenis een losstaand feit is, terwijl de aanrijding in Geraardsbergen aan het ongeval met de scouts gekoppeld werd. Bovendien kwamen in het fragment zowel ouders als leiders aan het woord om hun

mening over de feiten te geven, terwijl het stuk over Geraardsbergen enkel in de studio besproken werd.

4.2.2.3 Chiro zamelt geld in via naaktkalender

Het laatste bericht uit 2003 is van volledig andere aard. Over Chirojeugd Vlaanderen kwamen er in dat jaar immers ook positieve berichten in de media. Het fragment op VTM over de naaktkalender is daar een voorbeeld van.

In december 2003 pakte de Chiro uit Herne uit met een opvallend initiatief om geld in te zamelen. In plaats van de traditionele wafelenbak, stampten de jongens een naaktkalender in elkaar. VTM besteedt er in het journaal wat aandacht aan en gaat spreken met de modellen.

4.2.2.4 Berichten uit 2004

Zoals eerder vermeld, konden de beelden van het jaar 2004 helaas niet teruggevonden worden. Wel konden de onderwerpen genoteerd worden. Omdat de beelden niet bekeken zijn, is de beschrijving van de volgende fragmenten beperkt tot het vermelden van hun onderwerpen.

In 2004 kwam Chirojeugd Vlaanderen enkel op positieve wijze in het televisiejournaal terecht.

Het eerste bericht werd in april door VTM uitgezonden. Het bericht ging over een Chirogroep die probeerde om de grootste frietzak ter wereld in elkaar te flansen.

De twee andere berichten uit 2004 gingen over hetzelfde onderwerp. Om de vijf jaar organiseert Chirojeugd Vlaanderen Krinkel, een massabivak waar alle Chiroleiders op uitgenodigd worden. In 2004 vond het kamp ook plaats en kreeg het zowel van VRT als van VTM aandacht.

Het enige opmerkelijke hierbij is dat de datums van de nieuwsitems verschillen. Terwijl VTM bij aanvang van Krinkel een kijkje nam, ging EEN pas op het einde van het bivak poolshoogte nemen.

4.2.2.5 Grootste Chirogezin in Sint-Niklaas

Na de enkele positieve berichten over Chirojeugd Vlaanderen in 2004, bleef het in de televisiejournals lange tijd stil rond de jeugdbeweging. Pas in februari 2006 werd Chiro opnieuw in een Vlaamse nieuwsuitzending vermeld.

In 2006 bestond De Banier, de winkel van de Chiro, zestig jaar. Om die reden werd in Sint-Niklaas de elfde Banier geopend. Tegelijkertijd werd de familie Duysburgh in de bloemetjes gezet. Met hun negenen (twee ouders, vier kinderen en drie pleegkinderen) vormen zij immers het grootste Chirogezin van Vlaanderen.

De opening van de winkel haalt het journaal van VTM en krijgt daar net geen twee minuten aandacht. Op de openbare omroep werd het item niet opgenomen.

4.2.2.6 Start van het nieuwe Chirojaar

In september 2006 komt Chiro voor de tweede maal dat jaar in het journaal van VTM terecht. Ook dit keer met positief nieuws: Chirojeugd Vlaanderen houdt immers de startdag van Chirojaar 2006-2007.

In de reportage wordt voornamelijk de nadruk gelegd op het nieuwe jaarthema “Geksentriek”. Het onderwerp krijgt twee minuten aandacht en bevat ondermeer een interview met nationaal voorzitter Dimitri Vandenbroucke.

4.2.2.7 Billijke vergoeding versus Chiro

Het eerste bericht uit 2007 is tamelijk opmerkelijk. De Chiromeisjes uit Kessel kregen na een fuif een boete van de billijke vergoeding in de bus. Ze waren vergeten om deze bijdrage te betalen. Enkele dagen na de fuif werd de betaling in orde gebracht, maar de brieven van de billijke vergoeding bleven komen. De meisjes kregen facturen en aanmaningen om het bedrag van nul euro te storten.

Enkel VTM besteedt aandacht aan dit onderwerp, zij het in een tamelijk kort fragment van 48 seconden.

4.2.2.8 Chiromeisjes vast in slib

Het tweede bericht uit 2007 gaat over enkele leden die vast kwamen te zitten in het slib van een modderige beek.

De Kwikken⁹ van Chiro Humbeek probeerden tijdens een activiteit op kamp een beek over te steken, maar kwamen vast te zitten in het slib van de beek. Toen een leidster hen wou komen lostrekken, kwam ook zij vast te zitten. De brandweer en politie werden er bijgehaald. Zij konden met veel moeite de kinderen bevrijden uit de beek. Niemand raakte gewond, al waren enkele kinderen wel licht in shock.

Ook dit fragment werd enkel door VTM gebracht. Aangezien het om geen al te groot nieuwsfeit ging, was het item ook relatief kort.

4.2.2.9 Chirojongens gered in Slovenië

De berichtgeving van 2008 begint met een item over de redding van de jongens van Chiro Kontich. Op een trektocht tijdens het kamp waren zij verloren gelopen in de bergen (cf. supra). Omdat de nacht viel en een evacuatie in het donker veel te gevaarlijk was, moesten de leden noodgedwongen in zomerkledij de nacht op de ijsskoude berg doorbrengen.

Het journaal van VRT besteedt een kort item aan het feit dat de Chiro misschien zelf voor de kosten van de reddingsoperatie moet opdraaien. Naast een korte vermelding van de feiten komt ook nationaal directeur Hans Bouwen aan het woord. Hij verklaart in naam van Chirojeugd Vlaanderen dat de groep voor vertrek alle nodige voorzorgsmaatregelen in acht had genomen. Dit interview is meteen een goed voorbeeld van de communicatie die door Chirojeugd Vlaanderen overgenomen wordt in een periode van crisis.

---

⁹ Een van de afdelingen van Chiro. Kwikken is (doorgaans) de benaming voor een meisjesgroep met leden van 9 tot en met 12 jaar.

4.2.2.10 De zaak Sanne S.

November 2008 was een zwarte maand voor Chiro Blauwput uit Kessel-Lo. Bij het opruimen van het materiaal hok ontdekten de leidsters het lijkje van een baby, gewikkeld in doeken en verstopt achter het andere materiaal. Later bleek dat Sanne S., een van hun medeleidsters, zonder medeweten van iemand anders was bevallen. Daarna bracht ze het kind om het leven en verstopte ze het in het materiaal hok van de Chiro, met de bedoeling het later te begraven.

Het is niet verbazend dat zo'n schokkende gebeurtenis de nationale media haalt. Naast de uitvoerige aandacht in de krantenartikels (cf. supra), kwam het nieuwsfeit ook in de twee grootste journaals van Vlaanderen aan bod.

Zowel VTM als VRT gaven de triestige gebeurtenis veel aandacht, al bleek de openbare omroep iets dieper op de zaak in te gaan. Terwijl beide zenders op 11 november een stuk van iets meer dan 2 minuten aan de feiten wijdden, bracht enkel VRT die dag nog enkele andere fragmenten over de gebeurtenis.

Het eerste bijkomend stuk is een fragment over de vragen en de emoties die een zaak als deze bij de (leiders) van Chirojeugd Vlaanderen oproepen kan. Nationaal directeur Hans Bouwen wordt geïnterviewd en legt uit welke stappen Chirojeugd Vlaanderen neemt om de Chirogroep uit Kessel-Lo te begeleiden. Hij benadrukt daarbij dat Chirojeugd Vlaanderen zelf geen therapie geeft, maar wel steeds als steun voor de groep aanwezig is. Dit fragment werd in het middagjournaal uitgezonden.

Ook in het avondjournaal krijgt de kijker een reactie van Bouwen te zien, met min of meer dezelfde boodschap. Bouwen benadrukt bovendien het medeleven dat zij voelen. Niet enkel voor de groep, maar ook voor de jonge moeder die tot zo'n radeloze daad in staat was.

De berichtgeving over de zaak in Kessel-Lo beperkt zich echter niet tot de vermelding vlak na de feiten. Bijna een half jaar later komen de feiten opnieuw in het nieuws. Op 25 maart 2009 bekent Sanne S. immers dat haar baby na de geboorte niet in nood verkeerde, in tegenstelling tot wat ze tot dan toe beweerd had. In een panische reactie bracht ze haar pasgeboren kindje om het leven, waarna ze het lijkje in het materiaal hok van haar Chiro verstopte.

Opnieuw zijn het beide omroepen die aandacht aan de bekentenis besteden. Zowel VRT als VTM herhalen de feiten uit november en houden een kort interview met Patrick Vits, persmagistraat van het parket in Leuven.

Opvallend is wel het verschil in lengte tussen beide stukken. VTM besteedt maar liefst een volle minuut meer aan het verhaal aan VRT, hoewel ze beiden min of meer dezelfde informatie meegeven. Het verschil in lengte ligt voornamelijk aan het interview met Patrick Vits, dat bij het fragment in VTM uitgebreider is. Zo wordt er onder meer ingegaan op de autopsie van het lijkje en de mogelijke straf die Sanne S. na haar bekentenis wacht.

4.2.2.11 Chiro Stunt: Trouw in Lichtervelde

Zoals eerder al vermeld, wou Chirojeugd Vlaanderen in 2009 vooral met activiteiten rond het 75-jarig bestaan in de media komen. Een van de grote pijlers hierbij was *Chiro Stunt*, waarbij de groepen via de media hun stunt meer onder de aandacht konden brengen.

De stunt die het meest aandacht kreeg, was tegelijkertijd ook een van de grootste stunts. Op een groot evenement in Lichtervelde gaven heel wat koppels uit de Chiro opnieuw hun jawoord. De Chiro van Lichtervelde hoopte eerst aan 75 koppels te raken, maar kon op 29 maart 2009 uiteindelijk een honderdtal koppels hun burgerlijke trouwgeloften doen hernieuwen.

De stunt kreeg dan ook niet enkel aandacht van regionale pers, maar haalde ook de nationale media. Zowel VRT als VTM waren op de trouw aanwezig voor een klein sfeerverslag. De stukken duren op beide zenders ongeveer even lang en horen bij de langste fragmenten van de vergelijkingspool. In beide fragmenten word ook duidelijk benadrukt dat de stunt in het teken van 75 jaar Chirojeugd Vlaanderen staat.

Opvallend is dat in het stuk van VRT vermeldt wordt dat 75 koppels elkaar het jawoord gaven, terwijl VTM gewag maakt van meer dan honderd koppels die de trouwgeloften hernieuwden. De site van de organiserende Chiro uit Lichtervelde geeft VTM echter gelijk. 115 koppels hernieuwden dankzij *Chiro Stunt* hun trouwgeloften. (*Chiro Lichtervelde*, s.d.)

4.2.2.12 Olé Pistolé

Op 26 april 2009 vond in heel Vlaanderen een immens grote ontbijtactie plaats ter ere van de verjaardag van Chirojeugd Vlaanderen. Heel wat Chirogroepen boden een gratis of goedkoop ontbijt aan de gehele buurt aan. De grootste actie rond het 75-jarig bestaan van Chirojeugd Vlaanderen ging uiteraard ook niet voorbij zonder aandacht van de nationale journaals.

Opnieuw zijn het zowel VTM als VRT die aandacht aan het onderwerp besteden. Net zoals de trouw in Lichtervelde wordt op beide zenders ongeveer even veel tijd uitgetrokken voor het onderwerp.

Zowel VRT als VTM gaan naar dezelfde plaats (Herenthout) om mee te ontbijten met *Olé Pistolé*, terwijl er toch op 560 plaatsen die dag ontbijt werd aangeboden. Dit komt waarschijnlijk door de aanwezigheid van Vlaams minister-president Kris Peeters in Herenthout. Daarnaast wordt in beide fragmenten ook toenmalig nationaal voorzitter Els Lenaerts geïnterviewd, al maakt enkel VTM haar functie duidelijk. Ook een niet bekende Vlaming wordt door zowel VRT als VTM naar zijn ervaringen met de Chiro gevraagd.

Net zoals bij *Chiro Stunt*, wordt voor en tijdens het fragment de nadruk gelegd op de verjaardag van Chirojeugd Vlaanderen. In het fragment van de VRT worden dan ook archiefbeelden over de vroegere jaren van Chirojeugd Vlaanderen gebruikt.

4.2.2.13 Chiro Stunt op een vlot

Naast de stunt uit Lichtervelde, was er nog een andere opmerkelijke actie die aandacht kreeg in het journaal. Eind mei 2009 kampeerden vijf leden van de Chiro van Vorselaar op een zelfgemaakt vlot. Het vlot dreef drie dagen in een vijver en was de slaap- en woonplaats van de vijf leden. Met de stunt wouden ze bovendien geld inzamelen voor een goed doel.

Enkel VTM besteedt aandacht aan dit item. De verjaardag van Chirojeugd Vlaanderen wordt wel vermeld, maar het aspect is minder prominent aanwezig dan bij de fragmenten over *Olé Pistolé* en de stunt in Lichtervelde.

4.2.2.14 Chirojongens verdwalen in Spanje

Ook in 2009 komt Chirojeugd Vlaanderen in het nieuws nadat een groep jongeren verdwaald raakt op kamp. Dertien Chirojongens uit West-Vlaanderen raakten verdwaald in de Spaanse bergen en moesten noodgedwongen de nacht buiten doorbrengen. De volgende ochtend werden ze met de helikopter uit hun benarde positie bevrijd.

Hoewel de feiten gelijkaardig zijn aan de reddingsactie in Slovenië (cf. supra), vallen er in de berichtgeving enkele verschillen op te merken. Zo besteedt enkel VTM aandacht aan het nieuwsfeit, terwijl de feiten in Slovenië op beide zenders behandeld werden. Daarnaast valt ook op dat er geen hulp of reactie van Chirojeugd Vlaanderen is. Enkel een van de leiders van de betrokken groep wordt in het fragment (telefonisch) geïnterviewd.

4.2.2.15 Krinkel 2009

Zoals eerder vermeld, is Krinkel een grootschalig bivak voor Chiroleiders dat om de vijf jaar plaats vindt. In 2009 stond alles in het teken van het jubileum van Chirojeugd Vlaanderen. Om die reden waren ook de Aspiranten¹⁰ uitgenodigd op het kamp. Krinkel 2009 was bovendien het orgelpunt van een jaar vol feesten. Op het grote slotfeest waren zowat zeventuizend enthousiaste Chiroleden aanwezig om het verjaardagsjaar af te sluiten.

Net zoals bij Krinkel 2004 besteedden zowel VTM als VRT aandacht aan het gigantische kamp. Opmerkelijk is dat deze keer de rollen omgekeerd zijn: terwijl VRT een verslag over het begin van het kamp maakt, is VTM aanwezig op het slotfeest. In 2004 was het net andersom.

Daarnaast ligt in de reportage van VTM nogmaals de nadruk op de verjaardag van Chirojeugd Vlaanderen, terwijl VRT het als een apart evenement lijkt te beschouwen.

De nationale voorzitters worden door dit keer door beide omroepen geraadpleegd. Terwijl Dimitri Vandenbroucke bij aanvang van Krinkel een woordje uitleg geeft aan VRT, praat Els Lenaerts op het einde van het kamp met VTM.

---

¹⁰ Een van de afdelingen binnen Chiro. Aspi's of Aspiranten is (doorgaans) de benaming voor de afdeling met de oudste leden. Meestal zijn zij 16 tot en met 18 jaar oud.

4.2.2.16 Dag van de jeugdbeweging

De laatste keer dat Chiro in 2009 in het televisiejournaal vermeld wordt, is een gelegenheid waarbij het verband minder direct is. In oktober 2009 werd immers naar jaarlijkse traditie de Dag van de Jeugdbeweging in heel Vlaanderen gevierd. Hoewel deze stukken dus niet enkel over Chiro zelf gaan, wordt de jeugdbeweging toch duidelijk naar voren gebracht in de fragmenten.

Zowel VRT als VTM besteden ruim aandacht aan de Dag van de Jeugdbeweging. Met uitzondering van het fragment van VTM over Sanne S., zijn deze twee items zelfs de langste van het hele corpus.

Hoewel de stukken niet over Chirojeugd Vlaanderen op zich gaan, komt in het fragment van de VRT nationaal secretaris Karolien Frederickx wel aan het woord. Ze verklaart ondermeer hoe uniek de jeugdbewegingen in Vlaanderen wel zijn. VTM brengt buiten de organisator van de Dag van de Jeugdbeweging geen mensen met een centrale rol in de nationale leiding van een jeugdbeweging in beeld.

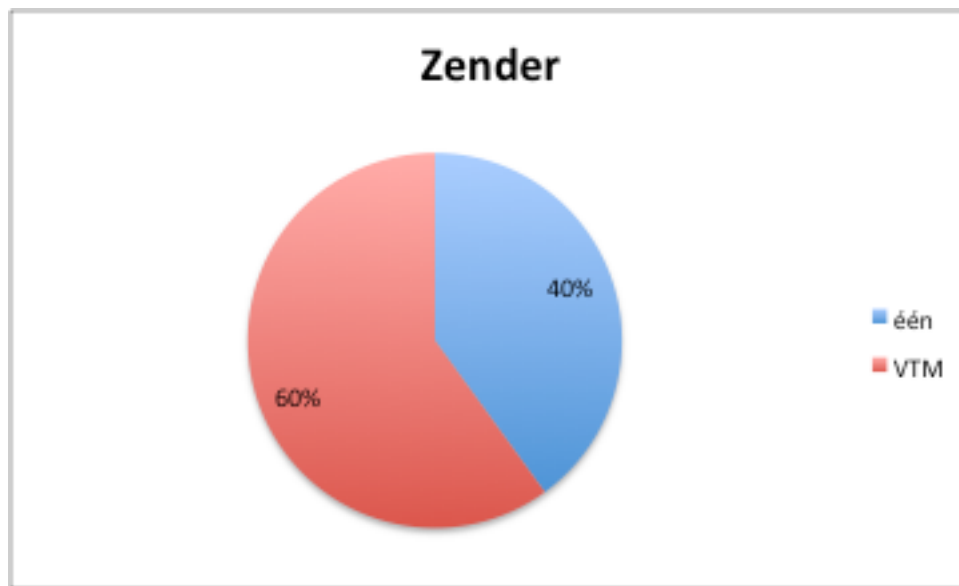
4.2.3 Analyse van de resultaten

In het volgende stuk wordt een analyse gemaakt van de teruggevonden televisiebeelden. Aan de hand van een aantal criteria kan er gekeken worden met welke feiten Chirojeugd Vlaanderen vaak het televisiejournaal haalt. Daarnaast wordt er ook gekeken of het intensieve persbeleid rond 75 jaar Chirojeugd Vlaanderen ook in de audiovisuele pers zijn vruchten heeft afgeworpen.

4.2.3.1 De zenders

Een eerste interessant vergelijkingspunt is de zender waarop de verschillende soorten berichten verschenen zijn. Zoals eerder vermeld werd er om praktische redenen enkel rekening gehouden met de twee grootste televisiejournaals van Vlaanderen: *Het Journaal* op EEN en *Het Nieuws* op VTM.

Onderstaande grafiek toont de verdeling van de berichten per zender. Er dient opgemerkt te worden dat het hier over de aparte berichten gaat, niet over de verschillende onderwerpen.

Grafiek 4: De berichten per zender

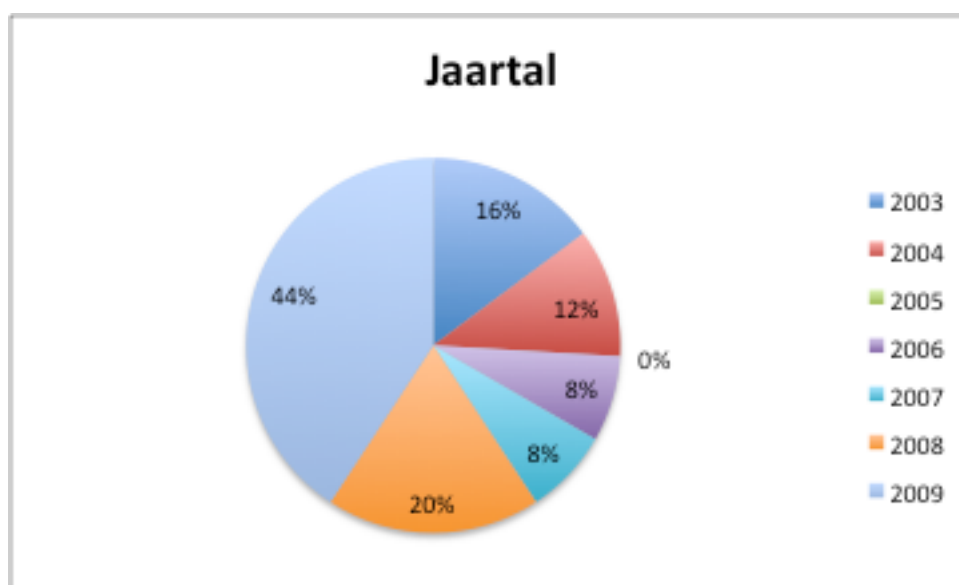
Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de meeste berichten over Chirojeugd Vlaanderen in het televisiejournaal van VTM terug te vinden zijn. Het verschil lijkt in eerste instantie misschien niet al te groot, maar wanneer de cijfers zelf bekeken wordt, valt het toch op dat VTM er aanzienlijk meer heeft. Terwijl VRT tien fragmenten over Chirojeugd Vlaanderen uitzond, wijdde VTM liefst vijftien stukken aan de Chiro.

Het verschil valt hier te verklaren aan de onderwerpkeuze van beide journaals. Sommige stukken, zoals de meisjes die vastzaten in de beek en de klacht na het vuurspuwen werden immers enkel door de commerciële zender opgenomen. VTM blijkt dus in dit geval meer kleine (en soms licht sensationele) onderwerpen op te nemen, terwijl de stukken over Chirojeugd Vlaanderen op VRT beperkt blijven tot de grotere nieuwsfeiten.

Daarnaast verschilt ook de gemiddelde duur van de fragmenten per zender. De gemiddelde duur van een fragment bij VTM is 15 seconden langer dan bij VRT. Een groot verschil, zeker wanneer men weet dat het langste fragment twee minuten en vijftien seconden duurt. VTM haalt vier maal de kaap van twee minuten, terwijl dit bij VRT slechts één maal gebeurt.

4.2.3.2 Jaartal

Een tweede interessant vergelijkingspunt is het aantal verschillende berichten dat per jaar uitgezonden werd. Door deze data te vergelijken kan er gekeken worden of er in de loop der jaren een toename of afname van het aantal berichten is. Bovendien is het meteen mogelijk om te zien of de 75^e verjaardag van Chirojeugd Vlaanderen voor extra aandacht in de journaals zorgde. Onderstaande grafiek toont het aantal berichten per jaar. Zoals eerder vermeld start de vergelijking in 2003, het jaar waarin het ENA de nieuwsuitzendingen begon bij te houden.

Grafiek 5: De berichten per jaar

Bovenstaande grafiek toont duidelijk aan dat het aantal berichten over Chirojeugd Vlaanderen in de televisiejournaals de laatste jaren fel toegenomen zijn.

Wat opvalt is dat in de eerste jaren procentueel redelijk wat berichten over Chirojeugd Vlaanderen verschenen. Wanneer de cijfers bekeken worden, merkt men echter dat in 2003 vier fragmenten over Chirojeugd Vlaanderen verschenen. Al bij al is dit geen hoog cijfer. In de daarop volgende jaren blijkt de aandacht voor Chirojeugd Vlaanderen nog lager te hebben gelegen: terwijl er in 2004 één fragment minder was, blijkt dat er in 2005 in het televisiejournaal zelfs geen enkel item over Chirojeugd Vlaanderen was.

Ook de daarop volgende jaren brengen amper nieuws over Chirojeugd Vlaanderen. Het is pas in 2008 dat de aandacht sterk de hoogte in schiet. De spijtige

gebeurtenissen in Kessel-Lo zitten hier voor iets tussen. Een nieuwsfeit van zulk kaliber kan immers zeer moeilijk uit een nationaal journaal weggedacht worden.

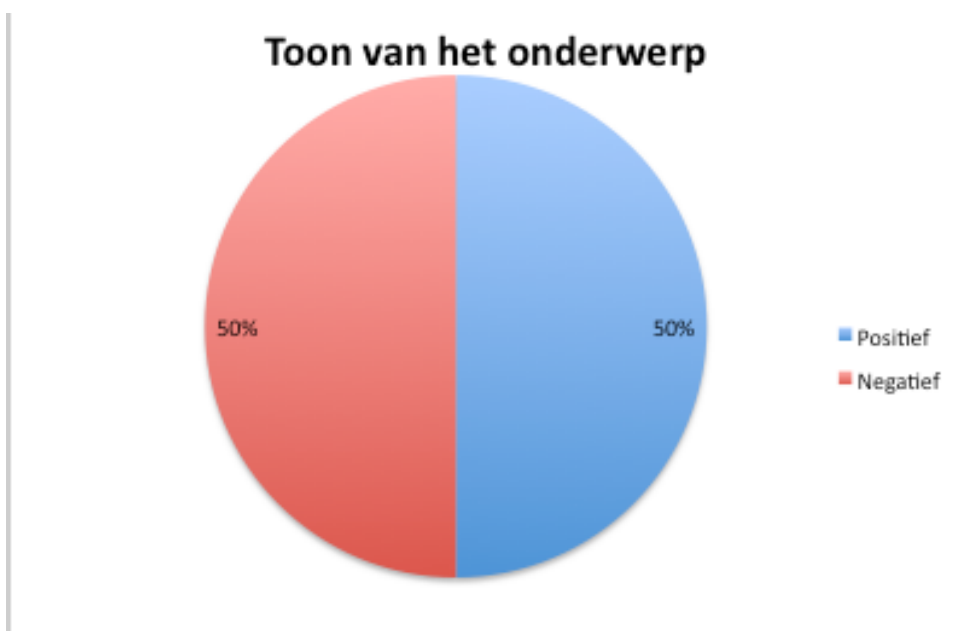
De cijfers voor 2009 springen het meest in het oog. Maar liefst 44 procent van de berichtgeving over Chirojeugd Vlaanderen werd in 2009 uitgezonden. Dit resultaat heeft twee redenen.

Allereerst vond de bekentenis van Sanne S. in maart 2009 plaats. Dit was opnieuw een nieuwsfeit waar VRT en VTM niet aan voorbij konden gaan.

De belangrijkste reden is echter de verjaardag van Chirojeugd Vlaanderen. Het is overduidelijk dat er in 2009 veel meer aandacht was voor Chiro in het journaal. De verschillende activiteiten om de verjaardag te vieren, werden gretig overgenomen in beide journaals. De berichten over 75 jaar Chiro nemen zelfs 28 procent van het geheel in beslag. Het persbeleid rond 75 jaar Chiro blijkt bij de journaals dus zeker zijn vruchten afgeworpen te hebben.

4.2.3.3 Toon van het onderwerp

Een laatste interessant vergelijkingspunt is de toon van de verschillende onderwerpen die aangesneden werden. Dit wordt bekeken aan de hand van de bovenstaande onderverdelingen in onderwerpen. Verschillende fragmenten over één negatief feit worden dus niet meermaals geteld. Berichten met onderwerpen zoals het verloren lopen in de bergen en de klacht na het vuurspuwen worden als negatief beschouwd, terwijl de fragmenten over de stunts en de activiteiten bij de positieve berichtgeving ingedeeld worden. Onderstaande tabel toont de verdeling tussen positieve en negatieve berichtgeving aan.

Grafiek 6: De toon van het onderwerp

De grafiek toont het opvallende resultaat: de onderwerpen van de berichten over Chirojeugd Vlaanderen in de televisiejournals zijn even positief als negatief te noemen. De zestien verschillende onderwerpen zijn dus onderverdeeld in acht positieve en acht negatieve elementen.

Er dient wel opgemerkt te worden dat de berichten uit 2004 in eenzelfde onderwerp opgenomen werden omdat de beelden niet konden worden teruggevonden. De beelden van 2004 worden echter allemaal als positief beschouwd, aangezien hun beschrijving (cf. supra) niet tot een negatieve interpretatie leent. Indien deze fragmenten als een apart onderwerp genomen worden, blijkt er net iets meer positieve dan negatieve berichtgeving te zijn. Een opvallend resultaat, zeker omdat het bij de krantenartikels duidelijk werd dat Chirojeugd Vlaanderen vooral met sensatievolle berichten in het nieuws kwam.

4.2.3.4 Verstuurde persberichten

Net zoals bij de krantenartikels wordt in dit deel kort de invloed van de persberichten van Chirojeugd Vlaanderen bekeken. Onderstaande tabel toont aan welke persberichten herkenbaar in de journals terug te vinden zijn. Er dient wel opgemerkt te worden dat dit enkel een overzicht is van de persberichten van 1 januari 2008 tot en met 1 januari 2010. De oudere televisiebeelden worden hier dus buiten beschouwing gelaten.

Datum	Onderwerp	Teruggevonden in corpus
19-08-2008	Startdag 75 jaar Chiro Gent	Neen
20-08-2008	Chiro Expo opent in Gent	Neen
20-08-2008	Chiro viert 75e verjaardag	Ja
18-11-2008	Chiro Expo opent in Brugge	Neen
17-12-2008	Chiro feest! Chiro fuift!	Neen
12-01-2009	Chiro Expo opent in Brussel	Neen
22-02-2009	Ministers ondersteunen taalproject in Chiro	Neen
06-03-2009	Chiro Expo opent in Hofstade	Neen
14-03-2009	Chiro Sint-Jan stunt met bloedinzameling	Neen
29-03-2009	Chiro Lichtervelde stunt met Trouw Mee	Ja
06-05-2009	Chiro Expo opent in Bokrijk	Neen
17-06-2009	Gratis kinderliedjes van Chiro	Neen
24-06-2009	Nieuwe Chiro opgericht in Bokrijk	Neen
01-07-2009	Chiro Expo opent in Mol	Neen
01-10-2009	Chiro evalueert taalproject	Neen
25-08-2009	Kris Peeters op Krinkel	Neen
Onbekende datum	<i>Olé Pistolé</i>	Ja

Tabel 2: Overzicht van de persberichten die terugkeren in de artikels.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat slechts zeer weinig persberichten van Chirojeugd Vlaanderen overgenomen zijn. Toch bleek uit de resultaten dat er ook in de televisiejournals heel wat aandacht uit ging naar 75 jaar Chirojeugd Vlaanderen. Er waren zelfs beelden te zien die niet aangekondigd waren in een persbericht.

Dit valt waarschijnlijk te verklaren doordat heel wat onderwerpen die in de persberichten aangekaart werden, niet meteen uitnodigend zijn voor een cameraploeg.

Zo leveren de opening van een expositie rond 75 jaar Chirojeugd Vlaanderen of de evaluatie van een taalproject niet meteen spectaculaire beelden op.

Toch lijkt Chirojeugd Vlaanderen er in geslaagd te zijn om met hun grootste evenementen de nationale journaals te halen.

4.2.3.5 Conclusie

In dit deel werd gekeken naar de verschillende fragmenten over Chirojeugd Vlaanderen die sinds 2003 in de journaals verschenen zijn.

In de journaals waren niet al te veel berichten terug te vinden. Enkel de grote verhalen, aangevuld met enkele randitems, haalden de nationale televisiestations. VTM bleek ook net iets meer aandacht aan Chirojeugd Vlaanderen te besteden dan VRT.

Het meest opvallend resultaat is echter dat het intensieve persbeleid rond 75 jaar Chiro zijn vruchten heeft afgeworpen. In de loop der jaren nam de berichtgeving rond Chiro stukje bij beetje toe. 2009 blijkt met meer dan één vijfde van de berichten een piekjaar te zijn. Om de volledige impact van het persbeleid rond 75 jaar Chiro te zien, is echter verder onderzoek naar de berichtgeving in 2010 nodig. Zo kan er gekeken worden of de berichten rond Chirojeugd Vlaanderen na het feestjaar teruggeschroefd worden, of dat de trend van meer berichten aanhoudt.

Tenslotte bleek ook dat de berichtgeving op televisie rond Chirojeugd Vlaanderen niet uitgesproken negatief of positief is. Dit staat in contrast met de krantenartikels, waar voornamelijk sensationeel nieuws te bespeuren viel.

4.3 De radiofragmenten

Het laatste deel dat in het corpus werd opgenomen, is een selectie van radiofragmenten. Door te bestuderen welke onderwerpen de verschillende nationale radiozenders gehaald hebben, kan er immers een compleet beeld van Chirojeugd Vlaanderen in de pers opgemaakt worden.

4.3.1 Afbakening

Ook bij de radiofragmenten is het belangrijk om duidelijk te omlijnen welke selectie plaatsgevonden heeft. Door de fragmenten af te bakenen wordt duidelijk met welke criteria rekening gehouden werd.

4.3.1.1 Bronnen

Terwijl het verzamelen van krantenartikels via *Mediargus* redelijk vlot verliep, bleek het samenrapen van de televisiebeelden al een heel pak moeilijker te zijn. Het samenbrengen van de radiofragmenten was echter een nog moeilijker opgave.

Net zoals bij de kranten en televisiezenders is er in Vlaanderen een groot aanbod aan radiozenders. Naast de grote en bekende nationale zenders (zoals *Radio 1*, *Radio 2*, *MNM*, *Studio Brussel*, *Q Music*, *Joe FM*, *Klara*, *Radio Contact*, ...) zijn er ook ontelbaar veel regionale zenders. Hoewel deze regionale zenders misschien meer geneigd zijn om iets over de plaatselijke Chiro uit te zenden, werd enkel rekening gehouden met de nationale zenders.

Deze keuze is voornamelijk ingegeven door de moeilijkheid om de verschillende fragmenten te verzamelen. Indien de zenders al een archief bijhouden, is het geen sinecure om daarin fragmenten te kunnen zoeken en kopiëren.

Daarom bevat het corpus enkel een overzicht van de radiofragmenten van de openbare omroep (VRT). Na navraag bij de commerciële omroep VMMA bleek dat zij slechts zeer weinig radiofragmenten bijhouden. De stukken die de commerciële omroep wel in het radioarchief bijhoudt, worden na enkele maanden weer verwijderd.

Voor deze scriptie was het dus onmogelijk om de radiofragmenten van enkele jaren geleden te verzamelen.

Omdat het corpus van radiofragmenten enkel stukken van de openbare omroep bevat, is het gevaarlijk om een vertekend beeld te krijgen. De bespreking zal daarom niet even uitgebreid zijn als die van de televisiebeelden en de krantenartikels. Het is immers onmogelijk om algemeen geldende conclusies te trekken over het verschijnen van berichten over Chirojeugd Vlaanderen op de radio wanneer niet al het materiaal voor de vergelijking beschikbaar is.

4.3.1.2 Datumbereik

Net zoals bij de krantenartikels en televisiebeelden is het belangrijk om een duidelijk datumbereik af te lijnen. Zodoende is het duidelijk uit welke periode de besproken fragmenten komen.

Voor de radiofragmenten werd hetzelfde datumbereik als dat van de krantenartikels gekozen. Om de berichten over Kessel-Lo en Slovenië (cf. supra) in het corpus te kunnen onderbrengen, werd dus geopteerd voor de berichten van 1 januari 2008 tot en met 1 januari 2010.

De beslissing om enkel berichten van nationale zenders in het corpus op te nemen, kan doen vermoeden dat er maar zeer weinig fragmenten in de selectie zitten. Toch werd er niet geopteerd om het datumbereik even ver open te stellen als dat van de televisiebeelden.

In tegenstelling tot de journaals op televisie zijn er per dag immers veel verschillende radio-uitzendingen die aan de actualiteit verbonden zijn. De diversiteit van de berichten is veel groter, waardoor de kans hoger is dat op de radioberichten verschijnen die wel nieuwswaarde hebben, maar net niet belangrijk genoeg zijn voor het televisiejournaal. Om een overvloed aan kleine berichten te voorkomen, werd dus hetzelfde bereik als dat van de krantenartikels gekozen.

4.3.1.3 Aard van het programma

In tegenstelling tot de televisiebeelden, is de selectie van de radiofragmenten niet beperkt tot de journaals. In tegenstelling tot het archief van het *ENA*, kan in het archief van VRT immers in alle soorten programma's gezocht worden. In de bespreking van de gevonden fragmenten zal echter een duidelijk verschil gemaakt worden tussen de berichten uit het nieuws en de berichten uit andere radioprogramma's.

4.3.2 Bespreking van de fragmenten

Net zoals bij de televisiebeelden, worden de radiofragmenten niet opgedeeld in verschillende categorieën. Ook hier is het corpus van 26 berichten te klein om algemene categorieën te kunnen voorzien. Daarom zullen de radiofragmenten ook aan de hand van hun onderwerp besproken worden. Net zoals bij de krantenartikels en televisiebeelden zullen enkele fragmenten echter bij elkaar genomen worden omdat ze over hetzelfde onderwerp handelen. Ook nu is de opsomming chronologisch en dus allesbehalve een aanduiding van belangrijkheid.

4.3.2.1 Uitverkoop leger

Het eerste fragment waarin Chiro vermeld wordt, is een stuk over een uitverkoop van oude tenten en materiaal van het leger. Jeugdbewegingen die zich hadden ingeschreven, konden tegen een spotprijs materiaal kopen. Het fragment komt uit het programma *Vandaag* van *Radio 1*.

4.3.2.2 Chirojongeren gered in Slovenië

De volgende fragmenten uit het corpus hebben te maken met de verloren gelopen Chirojongeren in Slovenië. Er zijn vier verschillende berichten over dit feit, waarvan twee reacties van nationaal directeur Hans Bouwen. Twee van de berichten komen uit het radionieuws, terwijl de andere twee uit *Vandaag* op *Radio 1* komen.

4.3.2.3 Wateroverlast op kamp

In juli 2008 kwamen enkele jeugdbewegingen in het nieuws nadat hun kampterrein moest ontruimd worden door toedoen van noodweer. Zowel in het radionieuws als in het programma *Midi Libre* op *Radio 1* kwam een reactie van een Chiro die met wateroverlast te kampen had.

4.3.2.4 Startdag 75 jaar Chiro

In september 2008 werd in Gent het officiële startschot gegeven van het feestjaar van Chirojeugd Vlaanderen. Ook het radionieuws was er bij en gaf een reactie van nationaal directeur Bouwen. Het fragment is echter geen uitgebreid verslag: de startdag krijgt dertig seconden aandacht in het radionieuws.

4.3.2.5 De zaak Sanne S.

In 2008 was het grootste nieuwsfeit omtrent Chiro echter de zaak rond Sanne S. en haar baby. Ook de radio spendeerde hier heel wat aandacht aan.

Van 11 tot en met 16 november 2008 zijn er maar liefst zeven verschillende berichten over de zaak terug te vinden. Drie van deze berichten komen rechtstreeks uit het nieuws en bevatten puur de opsomming van de feiten.

De reacties van nationaal directeur Hans Bouwen (in naam van Chirojeugd Vlaanderen), de advocaat van Sanne S. en een psychiater worden opgenomen in programma's zoals *Vandaag* en *De Ochtend*, waar men dieper op de feiten kan ingaan. Beide programma's worden op *Radio 1* uitgezonden.

Ook in 2009 was er nog één bericht over Sanne S. In maart bekende ze immers dat ze haar baby om het leven heeft gebracht. Ook dit feit komt op de radio, zij het enkel in het radionieuws deze keer.

4.3.2.6 Pedofiele priester

Tussen de berichten van de ontdekking van het babylijkje en de bekentenis van Sanne S., is nog één bericht terug te vinden dat in verband staat met Chirojeugd Vlaanderen. Op 29 november 2008 komt in het radionieuws het bericht over een priester die tijdens een Chirokamp een minderjarige onder de douche betast zou hebben.

4.3.2.7 Olé Pistolé

Er zijn echter niet enkel negatieve berichten over Chirojeugd Vlaanderen terug te vinden. Ook op de radio krijgt het grote *Olé Pistolé* ontbijt wat aandacht. In totaal verschijnen er drie verschillende berichten over dit evenement. Eén daarvan is een bericht in het radionieuws, de andere twee komen uit *Stories* en *De Ochtend*, opnieuw programma's van Radio 1.

4.3.2.8 Chirojongen gered uit zee

Op 31 mei 2009 kwam Chiro nogmaals in het nieuws doordat een Chirojongen in Oostende uit de zee gered moest worden. De jongen was met zijn Chirogroep een dagje naar zee. Hij kwam in de moeilijkheden tijdens het zwemmen in een onbewaakte zone. Er werd een nieuwsbericht van 25 seconden aan het voorval gewijd.

4.3.2.9 Toedienen van medicatie

Op 10 juni kwam Chirojeugd Vlaanderen (onrechtstreeks) op een heel andere manier op de radio. Tijdens het discussieprogramma *Peeters & Pichal* vroeg een luisteraar zich af of de kampleiding gemachtigd was om medicatie toe te dienen. Nationaal directeur Hans Bouwen werd over deze kwestie geïnterviewd.

4.3.2.10 Voorzorgen tegen Mexicaanse griep

In augustus 2009 was heel het land in de ban van de Mexicaanse griep. In het *Radio 1* programma *De Ochtend* werd een reportage uitgezonden over jeugdbewegingen die hun voorzorgen namen op kamp.

4.3.2.11 Krinkel 2009

De laatste fragmenten over Chirojeugd Vlaanderen gaan beiden over *Krinkel*, het grote slotbivak. Niet alleen *Vandaag* spendeerde aandacht aan dit onderwerp. Ook in het radionieuws was er een item over het bivak. Opvallend is dat *Krinkel* met een fragment van één minuut tamelijk wat aandacht kreeg in het radionieuws, waar de fragmenten doorgaans veel korter zijn.

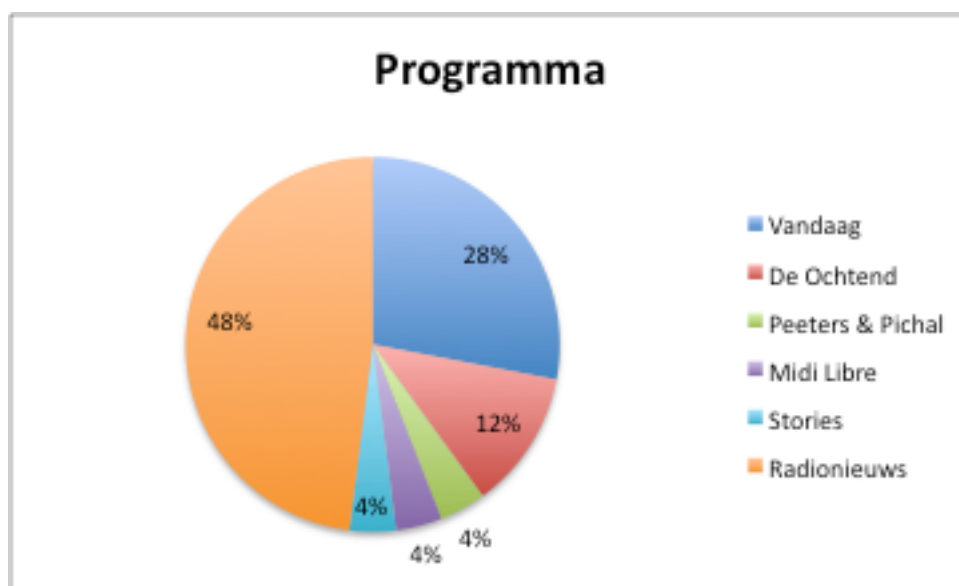
4.3.3 Analyse van de resultaten

In het volgende stuk worden de radiofragmenten geanalyseerd. Aan de hand van een aantal criteria kan er gekeken worden welke berichten over Chirojeugd Vlaanderen de radio halen. Daarnaast kan er ook gekeken worden of het persbeleid van Chirojeugd Vlaanderen hier enige invloed op heeft.

Omdat er enkel berichten uit het archief van VRT konden verzameld worden, zal de analyse echter kort zijn. Grote conclusies uit de resultaten trekken zou immers een vertekend beeld opleveren.

4.3.3.1 Programma

Bij de radiofragmenten werd er niet alleen gezocht naar berichten die tijdens het radionieuws uitgezonden zijn. De term “Chiro” werd ook in andere actualiteitsprogramma’s gezocht. Zodoende kan men kijken of Chirojeugd Vlaanderen ook buiten het nieuws op de radio ter sprake komt. Onderstaande grafiek toont uit welke programma’s de gevonden berichten komen.

Grafiek 7: De berichten per programma

Bovenstaande grafiek toont dat er enkele opvallende resultaten te noteren zijn. Men dient wel in het achterhoofd te houden dat onderstaande resultaten slechts op een klein sample gebaseerd zijn. De analyse is daardoor slechts indicatief.

Allereerst blijkt dat net iets meer dan de helft van de berichten niet uit het radionieuws afkomstig is. De korte berichten uit het nieuws nemen maar 48 procent van het geheel in. Een kleine meerderheid van berichten over Chirojeugd Vlaanderen komen in andere actualiteitsprogramma's naar voren.

Daarnaast valt op dat voornamelijk het programma *Vandaag* op *Radio 1* met enkele berichten over Chirojeugd Vlaanderen komt.

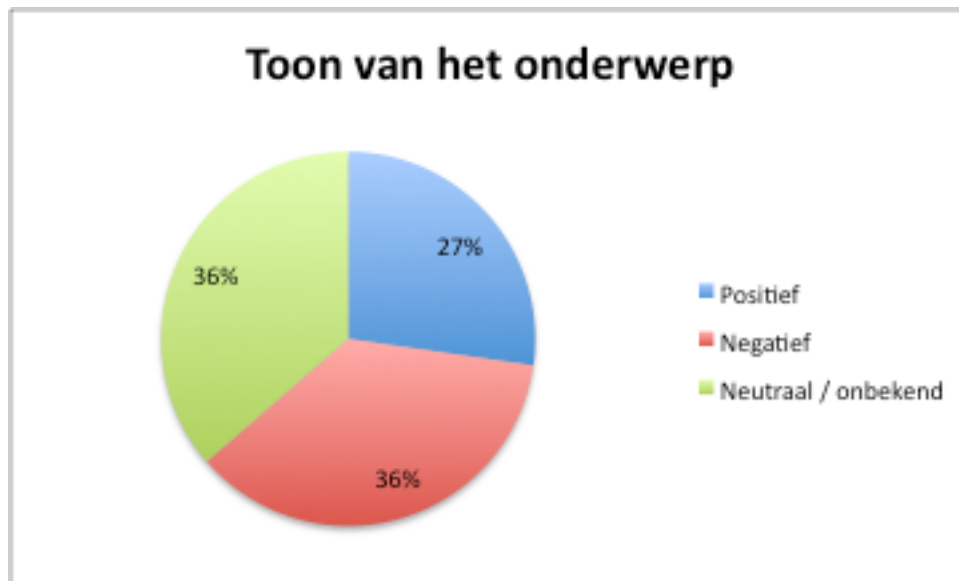
Het opvallendste resultaat is echter dat de berichten die niet in het nieuws uitgezonden worden allemaal deel uitmaakten van een programma op *Radio 1*. De andere zenders van VRT (*Radio 2*, *Klara*, *Studio Brussel* en *MNM*) brengen dus (met uitzondering van de berichten in het radionieuws) geen fragmenten over Chirojeugd Vlaanderen.

Van een jeugdbeweging kan men echter verwachten dat ze voornamelijk worden vermeld op zenders die jongeren aanspreken. Het is dus opmerkelijk dat er op *Studio Brussel*, noch op *MNM* aparte berichten over Chirojeugd Vlaanderen te horen waren.

4.3.3.2 Toon van het onderwerp

Net zoals bij de televisiebeelden is het interessant om na te gaan hoe de toon van de radioberichten is. Zodoende kan er gekeken worden of de berichtgeving over Chirojeugd Vlaanderen voornamelijk positief of negatief is.

In tegenstelling tot de televisiebeelden is er hier ook een onderverdeling *neutraal / onbekend* opgenomen. Omdat de berichten niet beluisterd konden worden, was het immers voor sommige onderwerpen moeilijk om uit te maken of ze eerder positief of negatief overkwamen. Onderstaande grafiek toont de toon in de verschillende onderwerpen.

Grafiek 8: De toon van het onderwerp bij de radioberichten

De grafiek toont aan dat de toon in de verschillende berichten vrij goed verdeeld is. Van de elf verschillende onderwerpen zijn er telkens vier neutraal en negatief. De overige drie onderwerpen hebben een positieve connotatie. De absolute cijfers tonen dus aan dat er slechts een miniem verschil is. Ook hier dient er weer rekening gehouden te worden met het feit dat deze analyse slechts indicatief is.

4.3.3.3 Gemiddelde duur

Tot slot is het interessant om kort naar de gemiddelde duur van de radiofragmenten te kijken. Zodoende kan er besloten worden aan welke onderwerpen VRT meer aandacht besteedt. Voor deze vergelijking worden echter enkel de fragmenten van het radionieuws gebruikt. De duur van de andere fragmenten was immers niet altijd te bepalen. Sommige berichten zaten immers verwerkt in een discussieprogramma waarvan enkel de gehele tijd gekend is.

De gemiddelde tijd van de nieuwsberichten over Chirojeugd Vlaanderen bedraagt 37 seconden. Drie berichten springen ver boven dit gemiddelde uit. Zo bevat het nieuws een stuk van 51 seconden over de Chirojongens uit Kontich die teruggekeerd zijn uit Slovenië.

De twee andere langere stukken hebben te maken met de festiviteiten rond 75 jaar Chirojeugd Vlaanderen. *Olé Pistolé* krijgt 59 seconden zendtijd, terwijl Krinkel zelfs net meer dan één minuut aandacht krijgt.

Opmerkelijk is dat de negatieve berichtgeving (ondermeer over Sanne S.) een pak korter is. Het langste stuk over deze feiten komt met 41 seconden maar net boven het gemiddelde uit.

4.3.4 Conclusie

Doordat er weinig materiaal beschikbaar was, is het moeilijk om duidelijke en eensluidende conclusies omtrent de radioberichtgeving op te stellen. Toch vielen enkele dingen op.

Zo blijkt dat Chirojeugd Vlaanderen niet enkel in het radionieuws aanwezig was, maar dat enkele andere actualiteitsprogramma's ook aandacht voor de jeugdbeweging hadden. Geregeld werd ook een reactie van nationaal directeur Hans Bouwen in een van deze programma's gebruikt.

Daarnaast blijkt ook dat er geen duidelijk verschil tussen de positieve en negatieve berichtgeving zit. Het verschil is heel klein en toont aan dat door de radioberichtgeving amper (positieve of negatieve) vertekening van het imago mogelijk is. Wel bleek dat in het radionieuws de positieve berichten iets langer aandacht kregen dan de negatieve zaken.

5 Conclusie

In deze scriptie werd het persbeleid van Chirojeugd Vlaanderen onder de loep genomen. Daarnaast werd ook gekeken met welke onderwerpen en nieuwsfeiten Chirojeugd Vlaanderen de laatste jaren voornamelijk in de media kwam. Enkele opvallende feiten konden vastgesteld worden.

Uit het theoretisch stuk bleek dat de omgang van Chirojeugd Vlaanderen met de media volgens een tamelijk uniform stramien verloopt. Het persbeleid van Chirojeugd Vlaanderen is tot op vandaag echter niet uitgeschreven, waardoor de personeelsleden momenteel geen geschreven reglement hebben dat ze moeten opvolgen.

De aanpak van Chirojeugd Vlaanderen werd vergeleken met een theoretisch model voor ngo's en non-profitorganisaties. Uit deze vergelijking bleek dat de werkwijze van Chirojeugd Vlaanderen op veel vlakken gelijkloopt, al gebeurt alles wel op veel kleinere schaal dan het model aanraadt.

Een nog interessantere vergelijking was die met het crisiscommunicatiebeleid van Scouts en Gidsen Vlaanderen. Uit deze studie bleek dat beide jeugdbewegingen quasi hetzelfde aanraden wanneer hun groepen met een crisissituatie geconfronteerd worden. Toch blijkt Chirojeugd Vlaanderen iets minder snel de pers op de hoogte te houden dan Scouts en Gidsen Vlaanderen. Het verkiest om er eerst honderd procent zeker te zijn dat de crisis bedwongen is, terwijl men bij Scouts en Gidsen Vlaanderen de pers gebruikt als een onderdeel om de crisis te bestrijden.

Het theoretische stuk wees dus uit dat het huidige persbeleid van Chirojeugd Vlaanderen op de goede weg zit. Toch is het sterk aangeraden dat Chirojeugd Vlaanderen even de tijd neemt om zijn persbeleid neer te pennen en kenbaar te maken aan de personeelsleden.

Daarnaast is een brochure voor de leden en leiding, gelijkaardig aan die van Scouts en Gidsen Vlaanderen, haast onontbeerlijk. Chirojeugd Vlaanderen heeft wel tips klaar voor de omgang met de pers, maar deze worden bijna nooit expliciet kenbaar gemaakt. Een kleine publicatie met daarin de belangrijkste aandachtspunten kan voor elke Chirogroep een groot pluspunt betekenen.

Het grootste deel van deze scriptie handelde over het verschijnen van Chirojeugd Vlaanderen en zijn groepen in diverse media. Zowel kranten, televisie- als radiomateriaal werd hiervoor geraadpleegd. Uit de studie bleken verschillende zaken.

Allereerst was er een duidelijk verschil te merken tussen de verschillende dragers. De term Chiro kwam het vaakst voor in de krantenartikels. Dit heeft voornamelijk te maken met het feit dat in de geschreven pers veel regionale edities bestaan. Deze pagina's met plaatselijk nieuws bevatten makkelijker berichten over de lokale Chirogroep dan het televisie- of radiojournaal.

Uit de krantenartikels bleek dat er een tamelijk grote verscheidenheid aan berichten is. Opvallend genoeg zijn de meeste berichten maar indirect aan Chirojeugd Vlaanderen te linken. Ook bleek dat heel wat artikels eerder sensatievol nieuws brengen, terwijl de artikels over feestelijkheden een ander groot deel van het corpus vormen.

Ten tweede bleek ook dat het overgrote deel van de krantenartikels rond Chirojeugd Vlaanderen in de regionale bladzijden kon teruggevonden worden. De meeste berichten die op de nationale pagina's terecht kwamen, hebben te maken met de grote nieuwsfeiten, zoals de zaak Sanne S. en de Chirojongens die gered werden in Slovenië.

Ten derde bleek dat de persberichten die Chirojeugd Vlaanderen in kader van het 75 jarig bestaan uitgestuurd heeft, maar gedeeltelijk werden overgenomen door de kranten. Hoewel iets minder dan de helft van deze persberichten overgenomen werd, kwamen de belangrijkste onderwerpen die in de persberichten aangekaart werden wel aan bod in de artikels.

Het onderzoek naar de televisiebeelden leverde ook enkele interessante resultaten op. Zo bleek meteen dat er maar zeer weinig televisiebeelden over Chirojeugd Vlaanderen terug te vinden zijn.

De commerciële zender VTM bleek iets meer berichten over Chirojeugd Vlaanderen uit te zenden dan de openbare zender VRT. Dit valt voornamelijk te wijten aan de onderwerpkeuze. VTM besteedt meer aandacht aan kleinere

nieuwsfeiten die met Chirojeugd Vlaanderen in verband staan, terwijl VRT zich tot de grote verhalen beperkt heeft.

Wat zeker opvalt, is de toename van het aantal berichten in de loop der jaren. De meeste berichten over Chirojeugd Vlaanderen werden tijdens het feestjaar uitgezonden. Dit is aan twee zaken te wijden. Zo kwam de zaak Sanne S. eind 2008 in het nieuws, terwijl de feestelijkheden rond 75 jaar Chiro rond dezelfde periode van start gingen.

Heel wat van de berichten in 2009 gingen dus over de verjaardag van Chirojeugd Vlaanderen. Op het vlak van televisiejournaals is de jeugdbeweging er dus zeker in geslaagd om vaak in de schijnwerpers te staan.

Een ander opmerkelijk resultaat is de gelijkopgaande toon van de nieuwsberichten. Uit het onderzoek bleek dat er evenveel positieve als negatieve berichten rond Chirojeugd Vlaanderen in het televisiejournaal kwamen.

Het laatste deel van het onderzoek richtte zich op de radiofragmenten. Helaas bleek het verzamelen van deze fragmenten een zeer moeilijke opdracht, waardoor het trekken van conclusies voor deze categorie zeer voorbarig is.

Uit het kleine aantal berichten van de openbare omroep, bleek ondermeer dat net iets meer dan de helft van de berichten uit duidende programma's afkomstig was. De journaalitems over Chirojeugd Vlaanderen halen dus zeker geen meerderheid.

De toon van de onderwerpen bleek ook goed verdeeld te zijn. Er waren ongeveer evenveel positieve als negatieve of neutrale onderwerpen op te merken. Bij het kijken naar de gemiddelde duur van de berichten, blijkt wel dat de positieve fragmenten iets meer aandacht kregen dan de negatieve.

Tot slot kan men dus stellen dat de aanwezigheid van Chirojeugd Vlaanderen in de pers zeer verscheiden is. Het corpus toonde aan dat heel wat berichten in verband staan met (grote of kleine) crisissen. Omdat zeker in zulke berichten het imago van de jeugdbeweging (ongewild) een knauw kan krijgen, doet Chirojeugd Vlaanderen er goed aan om eens na te denken over een crisiscommunicatieplan.

Het intensievere persbeleid rond 75 jaar Chirojeugd Vlaanderen bleek zijn vruchten af te werpen. Zowel bij de krantenartikels als bij de televisie- en radiofragmenten was een duidelijke aanwezigheid van berichten rond het feestjaar. Bij grote evenementen of acties in de toekomst doet Chirojeugd Vlaanderen er dan ook goed aan om dezelfde werkwijzen rond het opstellen en verdelen van persberichten te blijven volgen.

6 Referentielijst

Boeken

- Chirojeugd Vlaanderen. (1995) *Het Chiroboek*. Brugge: Vanden Broele.
- Goubin, E. (2002) *Tante Mariette en haar fiets*. Brugge: Vanden Broele
- Van Reusel, J., Van Dooren, M., Van doninck, M., Heremans, S., Janssens, B., Hendrickx, W., & de Kinderen, K. (2000) *Blauw Licht. Crisiscommunicatie in scouts- en gidsengroepen*. Antwerpen: Scouts en Gidsen Vlaanderen.
- Van Dale. (1996) *Van Dale Handwoordenboek Hedendaags Nederlands*. Van Dale Lexicografie: Antwerpen / Utrecht.
- Van Ruler, A. A. (2003) *Communicatiemanagement: van kwantiteit naar kwaliteit. Over professionaliseren van het management van organisationele communicatie*. [PDF document]. Geraadpleegd op <http://en.scientificcommons.org/8025396>

Krantenartikels

- Baeten, A. (2009, 26 juni). Tito's Chiro fietsen 24 uur aan één stuk. *Het Laatste Nieuws*. p. 19.
- Beckers, L. (2008, 04 april). Verkleumde jongeren. *De Morgen*. p. 11.
- Bervoet, D. (2008, 02 april). Chiro-jongeren beleven de nacht van hun leven. *Metro*. p. 3.
- Bruneel, C. (2009, 11 september). AVW en Chiro steunen goed doel. *Het Laatste Nieuws*. p. 20.
- Bruneel, C. (2009, 19 oktober). Scouts en Chiro worden burens. *Het Laatste Nieuws*. p. 14.
- Cattebeke, H. (2009, 23 december). 'Van de scouts naar Chiro'. *Knack*, p. 10.
- Casagrande, L. (2009, 25 april). Chiro serveert zondag op 75 plekken ontbijt. *Het Belang van Limburg*. p. 73.
- Ceulemans, M. (2008, 04 september). Chiro viert feest. *Het Laatste Nieuws*. p. 19.
- Colpaert, M. (2008, 04 augustus). Meerderheid weert voorstel dat Chiro beperkt. *Het Laatste Nieuws*. p. 15.
- Coosemans, D. (2008, 14 november). Geen vaste relatie. *Het Laatste Nieuws*. p. 4.
- Coppens, M. (2008, 26 september). KLJ Moorsel is 75 en springlevend. *Het Nieuwsblad*. p. 61.
- Dalemans, E. (2008, 15 mei). NMBS laat Chiro achter op perron. *Het Laatste Nieuws*. p. 16.
- Danneel, K. (2008, 30 juli). Kamp Chiro valt in het water. *Het Laatste Nieuws*. p. 17.
- Debecker, K. (2008, 04 april). Inbrekers viseren Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 17.
- Debecker, K. (2008, 11 april). Vandalisme bij Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 19.
- De Beus, D. (2008, 06 september). Circusschool. *Het Laatste Nieuws*. p. 41.

- De Beus, D. (2009, 27 mei). Dieven bestellen Chiro drie keer. *Het Laatste Nieuws*. p. 16.
- De Beus, D. (2009, 07 september). Chiro deelt appels uit aan Gordelaars. *Het Laatste Nieuws*. p. 18.
- De Buck, W. (2008, 13 november). Moeder ziet baby niet als mens, maar als ‘een probleem’. *De Standaard*. p. 10.
- Decaestecker, B. (2008, 14 april). Kosten reddingsoperatie worden op de vereniging verhaald. *De Morgen*. p. 13.
- De Coster, R. (2008, 09 september). Zonder de vrouwen. *Het Laatste Nieuws*. p. 19.
- De Coster, R. (2009, 09 september). Inbraak bij Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 15.
- Defour, J. (2009, 28 augustus). Theaterwandeling met oud-leiders Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 19.
- D’Hollander, R. (2008, 10 april). “Het gebekvecht met de Chiro is passé”. *Gazet van Antwerpen*. p. 21.
- Deschuyffeleer, G. (2009, 11 juni). Gestolen vlag Chiro terug via Facebook. *Het Laatste Nieuws*. p. 17.
- Devos, R. (2009, 29 augustus). Kampvuur bij Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 39.
- De Wilde (2009, 09 november). Chiro stopt met papierslag. *Het Laatste Nieuws*. p. 13.
- Dooms, N. (2008, 15 april). Chiro verzamelt op Grote Markt. *Het Laatste Nieuws*. p. 16.
- Dooms, N. (2009, 20 juni). Chiro zoekt oude foto’s. *Het Laatste Nieuws*. p. 37.
- Dujardin, D. (2009, 10 augustus). Chiro zingt 75 uur Samson-liedjes. *Het Laatste Nieuws*. p. 13.
- Gasten, S. (2009, 18 juli). Kleine windhoos blaast tenten van Chiro Leest weg. *Gazet van Antwerpen*. p. 67.
- Faes, P. (2008, 11 oktober). Chiro start feestjaar. *Het Laatste Nieuws*. p. 41.
- Henneman, J. (2008, 02 april). Verdwaalde Chiro-jongeren gered in Italiaanse Alpen. *Metro*. p. 1.
- Helsen, S. (2008, 24 november). Chiro viert oudste kookmoeder. *Gazet van Antwerpen*. p. 19.
- Huyghebaert, T. (2009, 11 november). Inbraak bij Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 19.
- Huysentruit, B. & Klifman, M. (2009, 5 november). Chiro waarschuwt voor oplichters. *Het Laatste Nieuws*. p. 19.
- Huysmans, J. (2008, 02 december). Chiro bouwt toren voor Taizéjongeren. p. 19.
- Jagers, F., & Van der Aa, J. (2008, 12 augustus). Zelf geblust. *Het Laatste Nieuws*. p. 16.
- Jenné, N. (2008, 13 mei). Chiro vindt geen plaats op gereserveerde trein. *Gazet van Antwerpen*. p. 16.
- Justaert, M. (2008, 15 november). Chirojeugd Vlaanderen geeft praatssessies aan afdeling in shock. *De Morgen*. p. 3.
- Justaert, M. (2008, 15 november). Raadkamer verplicht 21-jarige moeder uit Kessel-Lo tot psychiatrische opname. *De Morgen*. p. 3.

- Kestens, A. (2009, 21 september). Automobilist rijdt in op Chiro en vlucht. *Gazet van Antwerpen*. p. 69.
- Kindt, L. (2008, 11 september). Provincie sleept Chiro voor de rechter. *Het Laatste Nieuws*. p. 22.
- Lanssens, P. (2008, 18 november). Stunt Chiro brengt 1.000 euro op voor 11.11.11. *Het Laatste Nieuws*. p. 18.
- Lanssens, P. (2009, 30 september). Gemengde Chiro hijst nieuwe vlag. *Het Laatste Nieuws*. p. 23.
- Lingier, D. (2009, 01 mei). Plantrekkers. *De Krant van West-Vlaanderen*. p. 68.
- Macquoy, D. (2008, 14 oktober). Chiro Genebos niet naar kerk maar naar voetbal. *Het Belang van Limburg*. p. 62.
- Maes, M. (2009, 10 oktober). “Voor de Chiro was hij altijd bereikbaar”. *Het Laatste Nieuws*. p. 37.
- Marivoet, J. (2009, 26 mei). Dieven viseren Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 17.
- Martens, D. (2009, 03 oktober). “De Chiro is mijn buitenverblijf”. *Gazet van Antwerpen*. p. 65.
- Masschelin, J., & Debecker, K. (2008, 15 november). Chiromeisje liet baby achter nadat vader stierf. *Het Laatste Nieuws*. p. 1.
- Masschelin, J. (2008, 15 november). Schaamte. *Het Laatste Nieuws*. p. 4.
- Matthyssen, K. (2008, 09 oktober). Chiro schakelt politie in voor rommelmarkt. *Gazet van Antwerpen*. p. 53.
- Mels, T. (2008, 12 november). Jonge moeder dumpt baby in Chirolokaal. *Metro*. p. 3.
- Mels, T. (2009, 27 april). Chiro viert 75-jarig bestaan met grootscheepse ontbijtactie. *Metro*. p. 3.
- Mertens, B. (2008, 12 november). Leidster verbergt dode baby. *De Standaard*. p. 11.
- Mertens, G. (2009, 10 juli). Chiro dreigt te verdwijnen. *Het Laatste Nieuws*. p. 15.
- Meireleire, P. (2009, 07 juli). Expocentrum strikt Chiro Expo. *Het Laatste Nieuws*. p. 16.
- Meuriss, F. (2009, 07 augustus). Chiro Beete voelt zich thuis in Kerkstraat. *Krant van West-Vlaanderen*. p. 61.
- Moeraert, R. (2008, 07 september). Vlaanderens grootste jeugdbeweging is 75 jaar geworden. *Het Nieuwsblad op zondag*. p. 15.
- Moreau, K. (2009, 02 mei). Opnieuw originaliteitsprijs voor Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 41.
- Moreau, K. (2009, 08 december). Steun voor Roemeense Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 22.
- Mostinckx, E. (2008, 29 augustus). Veertien jeugdbewegingen gaan in 2010 naar Dourbes. *Het Nieuwsblad*. p. 18.
- Neyrinck, J. (2009, 08 juli). Chiro Oetsjiekoeitsjie trekt in oude Delhaize. *Het Nieuwsblad*. p. 60.
- Nimmegeers, I. (2008, 05 augustus). Chiro mag chalet bouwen. *Het Laatste Nieuws*. p. 15.
- Nimmegeers, I. (2009, 25 april). Olé Pistolé bij Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 37.
- Otten, H. (2008, 29 juli). Kinderen Chiro Witgoor nat op eerste nacht. “De kleinsten waren wel bang”. *Gazet van Antwerpen*. p. 5.

- Pauwels, O. (2009, 08 mei) Chiro HaRO feestte mee in jubileumjaar. *De Krant van West-Vlaanderen*. p. 77.
- Pieters, K. (2008, 18 juli). Marcske Vertongen kookt voor Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 19.
- Pieters, K. (2008, 14 oktober). Chiro beraadt zich over sanctie vandalen. *Het Laatste Nieuws*. p. 14.
- Pieters, K. (2009, 05 mei) Chiro viert 75-jarig bestaan met ontbijtactie. *Het Laatste Nieuws*. p. 16.
- Pieters, K. (2009, 20 juli). Chiro met ligfietsen op kamp. *Het Laatste Nieuws*. p. 17.
- Pieters, K. (2009, 01 september). Chiro krijgt meer speelgroen. *Het Laatste Nieuws*. p. 21.
- Ponsaerts, S. (2009, 04 juli). Oud-leiding Chiro als vips naar Werchter. *Het Laatste Nieuws*. p. 37.
- Regniers, G. (2009, 13 november). Chiro viert 45-jarig bestaan met feestdriedaagse. *Het Laatste Nieuws*. p. 15.
- Royackers, T. (2008, 12 augustus). Dieven stelen aanhangwagen Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 16.
- Sabbe, J. (2008, 26 september). Chiro viert 75ste verjaardag. *Krant van West-Vlaanderen*. p. 20.
- Sabbe, J. (2008, 21 november). Chiro organiseert monitoren cursus. *Krant van West-Vlaanderen*. p. 20.
- Sablon, T. (2009, 19 december). Verjaardagsfeestje voor 75 jaar Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 19.
- Schryvers, A. (2008, 02 april). Lokalen Chiro afgekeurd. *Het Laatste Nieuws*. p. 16.
- Schryvers, A. (2009, 25 juni). Hulp voor Chiro Jez komt op gang. *Het Laatste Nieuws*. p. 19.
- Simons, M. (2008, 16 april). Aankondigingen Oezzelparty worden systematisch vernield. *Het Nieuwsblad*. p. 19.
- Slaets, S. (2008, 29 december). Chiro Stam op straat. *Gazet van Antwerpen*. p. 13.
- Seymortier, J. (2008, 12 april). Nieuw gebouw. *Het Laatste Nieuws*. p. 40.
- Seymortier, J. (2009, 25 april). Chiro laat spelen op straat. *Het Laatste Nieuws*. p. 37.
- Snick, C., & Van Coillie, P. (2008, 13 augustus). Chiro moet in Wallonië leeuwenvlag weghalen. *Het Laatste Nieuws*. p. 6.
- Snoekx, K. (2009, 16 juli). Exquisa kookt voor Chiro Hamont. *Het Belang van Limburg*. p. 11.
- Spoelders, F. (02 april). Chiro wil 'site van het jaar'. *Het Laatste Nieuws*. p. 16.
- [S.N.] (2008, 01 april). Vandalen zetten lokalen van Chiro onder water. *Het Belang van Limburg*. p. 69.
- [S.N.] (2008, 07 april). Chiro Kontich: "We gingen in de fout". *Het Belang van Limburg*. p. 6.
- [S.N.] (2008, 10 april). Chiro houdt het hoofd boven water. *Gazet van Antwerpen*. p. 20.
- [S.N.] (2008, 12 april). Chiro Kontich moet 4.000 euro betalen. *Gazet van Antwerpen*. p. 14.

- [S.N.] (2008, 13 april). Redding in de Alpen kost Chiro Kontich 4.000 euro. *Het Nieuwsblad op Zondag*. p. 2.
- [S.N.] (2008, 13 april). Redding in de Alpen kost Chiro Kontich 4.000 euro. *Het Volk*. p. 2.
- [S.N.] (2008, 14 april). Chiro moet redding betalen. *Het Laatste Nieuws*. p. 3.
- [S.N.] (2008, 16 april). Veertig jaar. *De Standaard*. p. 75.
- [S.N.] (2008, 20 mei). Grootste Chiro van Vlaanderen. *Gazet van Antwerpen*. p. 52.
- [S.N.] (2008, 22 mei). Chiro hangt spandoek aan gemeentehuis. *Het Belang van Limburg*. p. 63.
- [S.N.] (2008, 26 mei). Chiro krijgt bos om in te spelen. *Gazet van Antwerpen*. p. 16.
- [S.N.] (2008, 30 mei). Wie wil meegaan op kamp? *Krant van West-Vlaanderen*. p. 14.
- [S.N.] (2008, 31 mei). Gemeente praat met Chiro over bestemming bouwgrond. *Het Nieuwsblad*. p. 63.
- [S.N.] (2008, 23 juli). Vandalen viseren Chiro Interjeugdig. *Het Nieuwsblad*. p. 20.
- [S.N.] (2008, 28 juli). Noodweer jaagt Eisdense Chiro weer naar huis. *Het Belang van Limburg*. p. 1.
- [S.N.] (2008, 29 juli). Chiro moet kampwei tijdelijk ontruimen. *Het Nieuwsblad*. p. 18.
- [S.N.] (2008, 09 september). Opslagruimte Chiro Echo brandt opnieuw uit. *Gazet van Antwerpen*. p. 22.
- [S.N.] (2008, 04 september). Chiro moet opdraaien voor vandelen. *Gazet van Antwerpen*. p. 17.
- [S.N.] (2008, 05 september). Chiro draait op voor vandelenstreken. *Het Nieuwsblad*. p. 24.
- [S.N.] (2008, 08 september). Chiro bestaat 75 jaar. *De Standaard*. p. 28.
- [S.N.] (2008, 08 september). Chiro viert 75-jarig bestaan. *Het Laatste Nieuws*. p. 7.
- [S.N.] (2008, 11 september). “De Chiro is dagelijks ons gespreksonderwerp”. *Gazet van Antwerpen*. p. 42.
- [S.N.] (2008, 04 november). Oudste Limburgse meisjesgroep Chiro viert 75ste verjaardag. *Het Belang van Limburg*. p. 43.
- [S.N.] (2008, 12 november). Leidster verstopt lijkje van haar baby in Chirolokaal. *De Morgen*. p. 1.
- [S.N.] (2008, 12 november). Jonge vrouw bekent dat ze baby dumpte. *Gazet van Antwerpen*. p. 4.
- [S.N.] (2008, 12 november). Chiromeisjes vinden dode baby in lokaal. *Het Belang van Limburg*. p. 3.
- [S.N.] (2008, 13 november). Onwetende vader. *Het Laatste Nieuws*. p. 3.
- [S.N.] (2008, 15 november). Chiro leidster Kessel-Lo voorwaardelijk vrij. *De Morgen*. p. 6.
- [S.N.] (2008, 20 november). Bekende Vlaming daagt Chiro Tisselt uit. *Gazet van Antwerpen*. p. 75.
- [S.N.] (2008, 12 december). Robin Dobbels (25): een jeugdroom. *De Krant van West-Vlaanderen*. p. 78
- [S.N.] (2009, 27 april). Olé Pistolé: Chiro trakteert op half miljoen broodjes. *Het Nieuwsblad*. p. 68.

- [S.N.] (2009, 27 april). Chiro viert verjaardag met ontbijt. *Het Nieuwsblad*. p. 16.
- [S.N.] (2009, 28 april). Chiro eet eitjes met buurtbewoners. *Het Belang van Limburg*. p. 31.
- [S.N.] (2009, 01 mei). Chiro Adinkerke stunt. *De Krant van West-Vlaanderen*. p. 10.
- [S.N.] (2009, 01 mei). Chiro Pendoender trakteert. *De Krant van West-Vlaanderen*. p. 51.
- [S.N.] (2009, 01 mei). Chiro 't Ark viert 75-jarig bestaan. *De Krant van West-Vlaanderen*. p. 70.
- [S.N.] (2009, 01 mei). Chiroleden serveren smakelijk ontbijt. *De Krant van West-Vlaanderen*. p. 65.
- [S.N.] (2009, 01 mei). Een pistolet als verjaardagstaart Chiro. *De Krant van West-Vlaanderen*. p. 22.
- [S.N.] (2009, 11 mei). Expositie 75 jaar Chiro in kasteel Bokrijk. *Het Belang van Limburg*. p. 64.
- [S.N.] (2009, 12 juni). Stad en Chiro praten over oplossing. *Het Nieuwsblad*. p. 68.
- [S.N.] (2009, 16 juni). 'Oprichting Chiro St-Jan was oplossing voor caféprobleem' *Het Nieuwsblad*. p. 62.
- [S.N.] (2009, 16 juni). 'Chiro Iris wil een meisjesvereniging blijven' *Het Nieuwsblad*. p. 62.
- [S.N.] (2009, 16 juni). 'Ik heb mijn vrouw leren kennen bij de Chiro' *Het Nieuwsblad*. p. 62.
- [S.N.] (2009, 23 juni). Ongedoofde sigaret zet Chiro-lokaal in lichterlaaie. *De Standaard*. p. 41.
- [S.N.] (2009, 23 juni). Leidsters Chiro Meilach krijgen pluim voor inzet. *Het Belang van Limburg*. p. 33.
- [S.N.] (2009, 25 juni). Fuijnummers moeten kiezen tussen jeugdhuis en Chiro. *Het Nieuwsblad*. p. 22.
- [S.N.] (2009, 30 juni). Chiro anno 1934 komt tot leven in Bokrijk. *Het Belang van Limburg*. p. 34.
- [S.N.] (2009, 06 juli). Tentoonstelling 75 jaar Chiro strandt in Ecocentrum. *Gazet van Antwerpen*. p. 57.
- [S.N.] (2009, 07 juli). Leidsters van Chiro zitten 75 uur lang op een platform. *Het Belang van Limburg*. p. 31.
- [S.N.] (2009, 11 juli). Vijf leiders willen zondag stunten. *Het Nieuwsblad*. p. 69.
- [S.N.] (2009, 14 juli). Herman – Markske Verbruggen kookt voor gezondste kamp in Opoeteren. *Het Nieuwsblad*. p. 48.
- [S.N.] (2009, 15 juli). OP KAMP: Chiro Loenhout in Langdorp. Vandaag: Wat mag en niet mag. *De Standaard*. p. 10.
- [S.N.] (2009, 22 juli). OP KAMP: Chiro Malegijs uit Londerzeel in Brecht. Vandaag: Seks en relaties. *De Standaard*. p. 8.
- [S.N.] (2009, 22 juli). Chiro Sellewie op kamp naar Frans fort. *Het Nieuwsblad*. p. 67.
- [S.N.] (2009, 22 juli). Dieven dringen binnen in tentenkamp Chiro. *Het Nieuwsblad*. p. 66.
- [S.N.] (2009, 01 augustus). Renteloze leningen moeten nieuwbouw jeugdbeweging steunen. *Het Nieuwsblad*. p. 67.

- [S.N.] (2009, 05 augustus). OP KAMP: Chiro Dakan Waarschoot in Nismes. Vandaag: Koken op kamp. *De Standaard*. p. 10.
- [S.N.] (2009, 12 augustus). OP KAMP: Chiro Pleplo in Graide. Vandaag: Ecologisch kamperen. *De Standaard*. p. 10.
- [S.N.] (2009, 22 augustus). Frituristen glamourmodellen voor Bornemse Chiro. *Gazet van Antwerpen*. p. 9.
- [S.N.] (2009, 11 september). Ouders organiseren fuif om Leestse jeugdbeweging financieel te helpen. *Het Nieuwsblad*. p. 61.
- [S.N.] (2009, 18 september). Chiro doet inspanningen om lawaaihinder te beperken. *Het Nieuwsblad*. p. 24.
- [S.N.] (2009, 18 september). Kinderparadijs bosspel. *Krant van West-Vlaanderen*. p. 30.
- [S.N.] (2009, 19 september). Chiro De Klinge start zoektocht naar nieuwe leiders. *Gazet van Antwerpen*. p. 61.
- [S.N.] (2009, 26 september). Naam en etiket onderstrepen exclusiviteit van feestbier. *Het Nieuwsblad*. p. 73.
- [S.N.] (2009, 12 oktober). Maasmechelse Chiro herdenkt hoofdleider Dré Steemans. *Het Belang van Limburg*. p. 7.
- [S.N.] (2009, 19 oktober). Chiro: 'Hij was een van ons'. *Het Nieuwsblad*. p. 12.
- [S.N.] (2009, 24 oktober). Groot alarm voor nepbom van Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 20.
- [S.N.] (2009, 10 november). Chiro van Voeren nadert de kaap van 100 leden. *Het Belang van Limburg*. p. 51.
- Terryn, J.P. (2008, 14 november). Chiro stunt op niveau. *De Krant van West-Vlaanderen*. p. 1.
- Thomassen, J. (2008, 01 augustus). Chiro Eisden 'redt' laatste kampdag op thuisfront. *Het Belang van Limburg*. p. 55.
- Thuwis, G. (2008, 08 juli). Kerkfabriek moet grond geven voor nieuwbouw Chiro.
- Uyttenhove, S. (2009, 28 oktober). Chiro en cafébaas Bristol vechten afficheoorlog uit. *Het Laatste Nieuws*. p. 17.
- Van Bever, J. (2009, 25 augustus). Raymond van het Groenewoud sluit feestjaar Chiro af. *Het Laatste Nieuws*. p. 17.
- Vancauwenberghe, D. (2008, 12 december). Mooie dag. *Krant van West-Vlaanderen*. p. 29.
- Van Coillie, P. (2009, 26, november). Burgemeester stelt Chiro gerust. *Het Laatste Nieuws*. p. 21.
- Van Coillie, P. (2009, 08 september). Bier van Chiro Trefferke slaat aan. *Het Laatste Nieuws*. p. 19.
- van den Ackervecken, R. (2008, 30 juni). Chiro Zevendonk wil reclame blijven maken. *De Standaard*. p. 21.
- van den Ackervecken, R. (2008, 30 juni). Chiro Zevendonk wil reclame blijven maken. *Het Nieuwsblad*. p. 19.
- van den Ackervecken, R. (2008, 01 juli). Stadsbestuur herbekijkt politiereglement. *Het Nieuwsblad*. p. 19.
- Vanden Bossche, S. (2009, 27 april). Jeugdbeweging Chiro viert vijfenzeventigjarig bestaan. *De Morgen*. p. 6.
- Van De Cauter, H. (2009, 13 juli). Chiro en Scouts verbroederen. *Het Laatste Nieuws*. p. 18.

- Van Den Noordgaete, M., & Debecker, K. (2008, 21 november). Inbrekers Chiro voorwaardelijk gestraft. p. 19.
- Van De Poel, J. (2008, 15 april). Chiro betrapt inbrekers. *Gazet van Antwerpen*. p. 15.
- Van Hoeyland, G. (2008, 25 november). Chiro Pripo krijgt speelbos. *Het Laatste Nieuws*. p. 18.
- Van Houdt, R. (2008, 11 oktober). Chiro steekt in nieuw kleedje. *Gazet van Antwerpen*. p. 27.
- Van Liefferinge, J. (2009, 25 april). Chiro wil stunten. *Het Laatste Nieuws*. p. 39.
- Van Nooten, J. (2009, 09 mei). Chiro voert veiligheid voor fuif op. *Het Laatste Nieuws*. p. 39.
- Van Nooten, J. (2009, 17 juli). Brand op kamp verwoest tent van Chiro Retie.
- Van Vliet, G. (2009, 30 april). Chiro zoekt 40.000 rietjes. *Het Laatste Nieuws*. p. 19.
- Van Vliet, G. (2009, 11 september). Nieuw leven voor Chiro met Komverdrom. *Het Laatste Nieuws*. p. 20.
- Verbaere, D. (2008, 09 juli). Vandaal kost Chiro centen. *Het Laatste Nieuws*. p. 18.
- Verbaere, D. (2008, 08 september). Chiro overspoelt binnenstad. *Het Laatste Nieuws*. p. 44.
- Verbaere, D. (2009, 01 december). Chiro bouwt zelf vijfsterrenlokaal. *Het Laatste Nieuws*. p. 21.
- Verbeken, M. (2008, 06 augustus). Chiro koopt slechte kip. *Het Laatste Nieuws*. p. 16.
- Verbeken, M. (2009, 02 juni). Container van Chiro uitgebrand. *Het Laatste Nieuws*. p. 22.
- Verhaeghe, C. (2008, 09 oktober). Feestelijke startdag Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 18.
- Verhaeghe, T. (2008, 02 april). 38 verdwaalde jongeren na ijskoude nacht ontzet met Italiaanse helikopter. *Het Volk*. p. 2.
- Verhaeghe, T. (2008, 02 april). 38 verdwaalde jongeren na ijskoude nacht ontzet met Italiaanse helikopter. *Het Nieuwsblad*. p. 2.
- Verheijen, T. (2008, 30 juni). Chiro voert actie. *Het Laatste Nieuws*. p. 16.
- Verheijen, T. (2009, 25 augustus). Chiro strijkt neer in Kolonie. *Het Laatste Nieuws*. p. 17.
- Verheijen, T. (2009, 30 oktober). Inbraken bij Chiro en in tennishal. *Het Laatste Nieuws*. p. 16.
- Verhelle, M. (2009, 18 september). Chiro is voortaan gemengd. *Krant van West-Vlaanderen*. p. 79.
- Vermeiren, S. (2009, 24 oktober). 'Bom' blijkt speeltje van Chiro. *Het Laatste Nieuws*. p. 39.
- Vermeiren, S. (2009, 24 oktober). Verdacht pakket blijkt nepbom Chiro. *De Nieuwe Gazet*. p. 37.
- Vermoere, F. (2008, 11 juli). Gebouwd in opdracht van de stad, maar tribune ontbreekt. *Het Nieuwsblad*. p. 21.
- Vermoere, F. (2008, 11 juli). Gebouwd in opdracht van de stad, maar tribune ontbreekt. *De Standaard*. p. 48.
- Verschueren, L. (2008, 10 oktober). Leaders 75-jarige Chiro eten 75 desserts in twee uur tijd. *Het Laatste Nieuws*. p. 20.

- Verstraete, K. (2008, 14 augustus). Chiro krijgt politiebevel: naast tricolore moet Vlaamse Leeuw. *Het Nieuwsblad*. p. 4.

Televisiebeelden

- Vlaamse Televisie Maatschappij. (2003, 26 juli). Chirojongens aangereden in Geraardsbergen. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Televisie Maatschappij. (2003, 13 augustus). Klacht ingediend tegen Chiro na vuurspuwen. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Televisie Maatschappij. (2003, 18 december). Chirojongens zamelen geld in via naaktkalender. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Televisie Maatschappij. (2006, 04 februari). Grootste Chirogezin van Vlaanderen. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Televisie Maatschappij. (2006, 16 september). Startdag Chiro: thema Geksentriek!. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Televisie Maatschappij (2007, 09 juli). Chiro heeft problemen met billijke vergoeding. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Televisie Maatschappij (2007, 16 juli). Chiromeisjes vast in slib van beek. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Televisie Maatschappij (2008, 11 november). Dode baby gevonden in lokaal Chiro. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Televisie Maatschappij. (2009, 25 maart). Bekentenis Sanne S. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Televisie Maatschappij. (2009, 29 maart). Chiro Stunt met trouw in Lichtervelde. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Televisie Maatschappij. (2009, 26 april). Olé Pistolé. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Televisie Maatschappij. (2009, 22 mei). Chiro stunt op een vlot. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Televisie Maatschappij. (2009, 06 augustus). Chirojongens gered in Spanje. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Televisie Maatschappij. (2009, 29 augustus). Krinkel 2009. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Televisie Maatschappij. (2009, 23 oktober). Dag van de jeugdbeweging. *Het Nieuws*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2003, 26 juli). Chirojongens aangereden in Geraardsbergen. *Het Journaal*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 04 april). Chirojongens gered in Slovenië. *Het Journaal*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 06 september). Startdag 75 jaar Chiro. *Het Journaal*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 11 november). Dode baby gevonden in lokaal Chiro. *Het Journaal*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 11 november). Vragen en emoties bij leidsters Kessel-Lo. *Het Journaal*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 11 november). Reactie Hans Bouwen, nationaal directeur Chirojeugd Vlaanderen. *Het Journaal*.

- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2009, 25 maart). Bekentenis Sanne S. *Het Journaal*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2009, 29 maart). Chiro Stunt met trouw in Lichtervelde. *Het Journaal*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2009, 26 april). Olé Pistolé. *Het Journaal*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2009, 23 oktober). Dag van de jeugdbeweging. *Het Journaal*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2009, 25 augustus). Krinkel 2009. *Het Journaal*.

Radiofragmenten

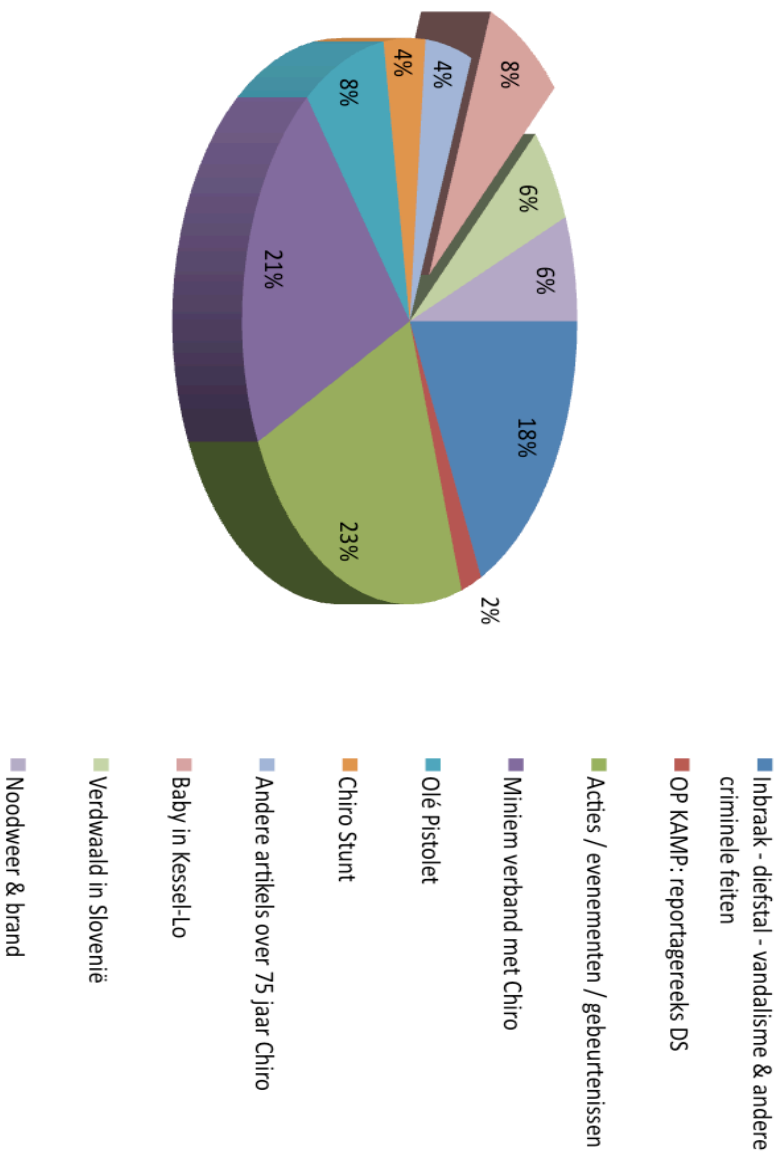
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 14 maart). Leger houdt uitverkoop. *Vandaag*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 1 april). Chirojongeren gered in Slovenië. *Vandaag*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 3 april). Reactie Hans Bouwen na Slovenië. *Radionieuws*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 3 april). Reactie Hans Bouwen: wie betaalt de reddingsoperatie?. *Vandaag*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 5 april). Chiro Kontich opnieuw thuis. *Radionieuws*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 28 juli). Kampterrein in Dessel ontruimd na wateroverlast. *Radionieuws*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 28 juli). Reactie Chiro Houthulst na wateroverlast. *Midi Libre*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 6 september). Startdag 75 jaar Chiro in Gent. *Radionieuws*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 11 november). Babylijkje gevonden in Kessel-Lo. *Radionieuws*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 11 november). Babylijkje gevonden in Kessel-Lo. *Vandaag*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 11 november). Reactie Hans Bouwen na Kessel-Lo. *Vandaag*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 14 november). Sanne S. vrij onder voorwaarden. *Radionieuws*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 14 november). Interview advocaat Sanne S. *Vandaag*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 14 november). Raadkamer beslist over verdere aanhouding Sanne S. *Radionieuws*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 16 november). Psychiater over Sanne S. *De Ochtend*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2008, 29 november). Pedofiele pastoor misbruikte kind op Chirokamp. *Radionieuws*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2009, 25 maart). Sanne S. bekend moord op baby. *Radionieuws*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2009, 24 april). Olé Pistolé. *Stories*.

- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2009, 26 april). Olé Pistolé. *Radionieuws*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2009, 26 april). Olé Pistolé. *De Ochtend*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2009, 31 mei). Chirojongen gered uit zee in Oostende. *Radionieuws*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2009, 10 juni). Mogen leiders medicatie toedienen? Interview met Hans Bouwen. *Peeters & Pichal*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2009, 2 augustus). Jeugdbewegingen nemen voorzorgen tegen Mexicaanse griep. *De Ochtend*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2009, 25 augustus). Krinkel 2009. *Vandaag*.
- Vlaamse Radio- en Televisieomroep. (2009, 25 augustus). Krinkel 2009. *Radionieuws*.

Websites

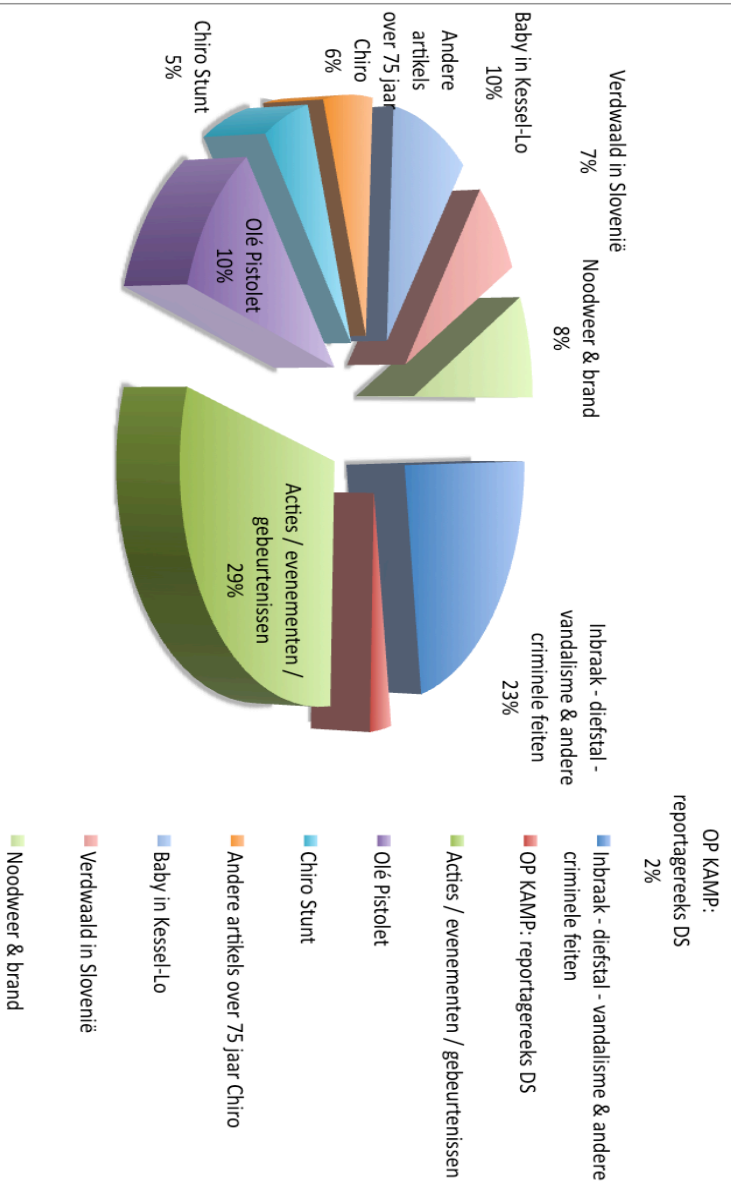
- Chiro Lichtervelde. (s.d.) *Chiro Lichtervelde stunt*. Geraadpleegd op 17 mei 2010, op <http://stunt.chirolichtervelde.be/>
- Chirojeugd Vlaanderen. (2008a). *75 jaar Chirojeugd Vlaanderen*. Geraadpleegd op 07 maart 2010, op <http://feest.chiro.be>
- Chirojeugd Vlaanderen (2008b). *Het verhaal van nationaal*. Geraadpleegd op 15 april 2010, op <http://feest.chiro.be/retro>
- Chirojeugd Vlaanderen (2008c). *Tips om de pers te halen*. Geraadpleegd op 17 april 2010, op <http://feest.chiro.be/stunt/de-pers-halen>
- Chirojeugd Vlaanderen. (2010a). *Chiro*. Geraadpleegd op 12 februari 2010, op <http://www.chiro.be>
- Chirojeugd Vlaanderen. (2010b). *Een noodsituatie op bivak*. Geraadpleegd op 18 mei 2010, op <http://info.chiro.be/artikel.php?id=740>

Artikels over Chiro

Bijlage 1: Krantenartikels over Chirojeugd Vlaanderen

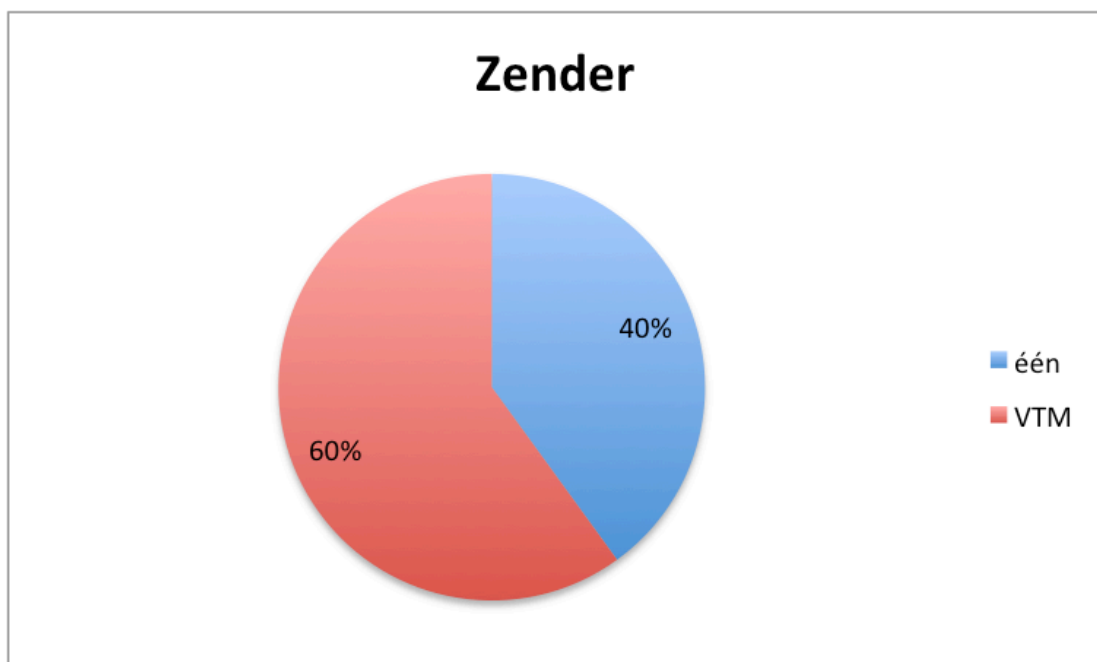
Artikels met relatie tot Chiro

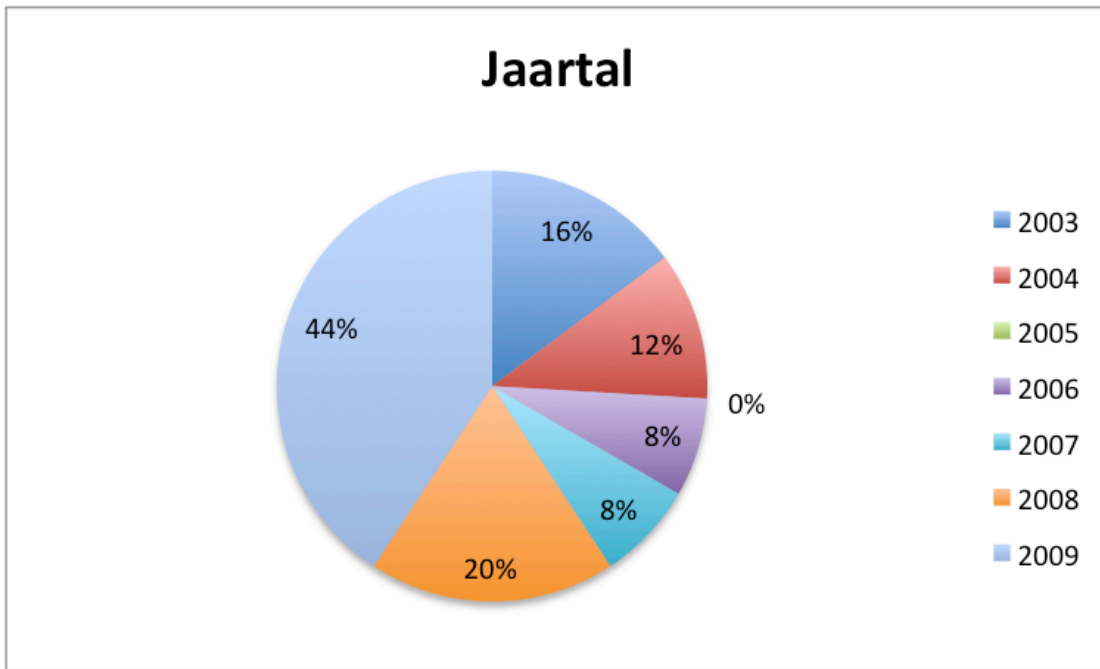
Bijlage 2: Krantenartikels in relatie tot Chirojeugd Vlaanderen

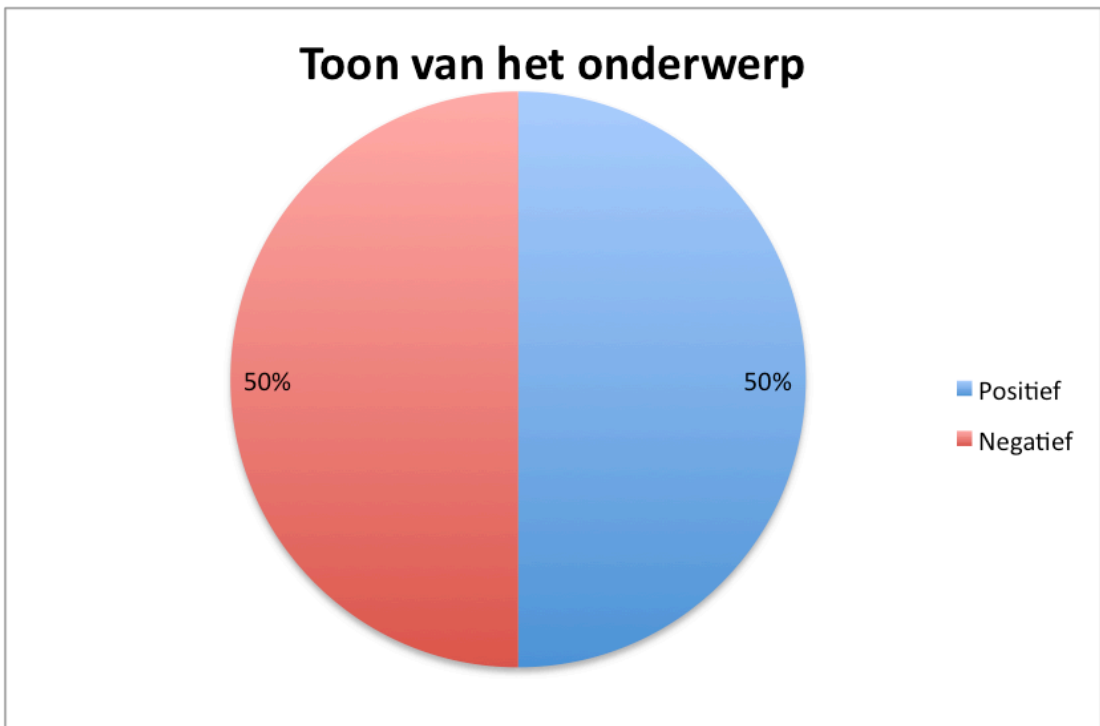
Bijlage 3: Aard van de nieuwsberichten

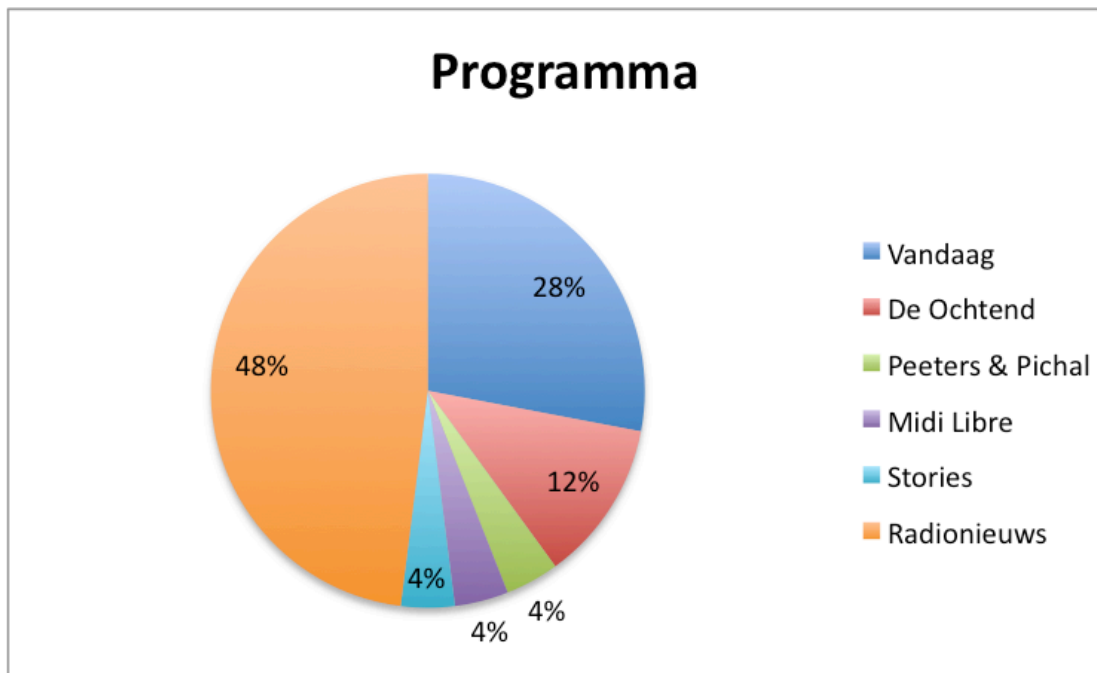
Bijlage 4: Verdeling van de nieuwsberichten over de verschillende televisiezenders

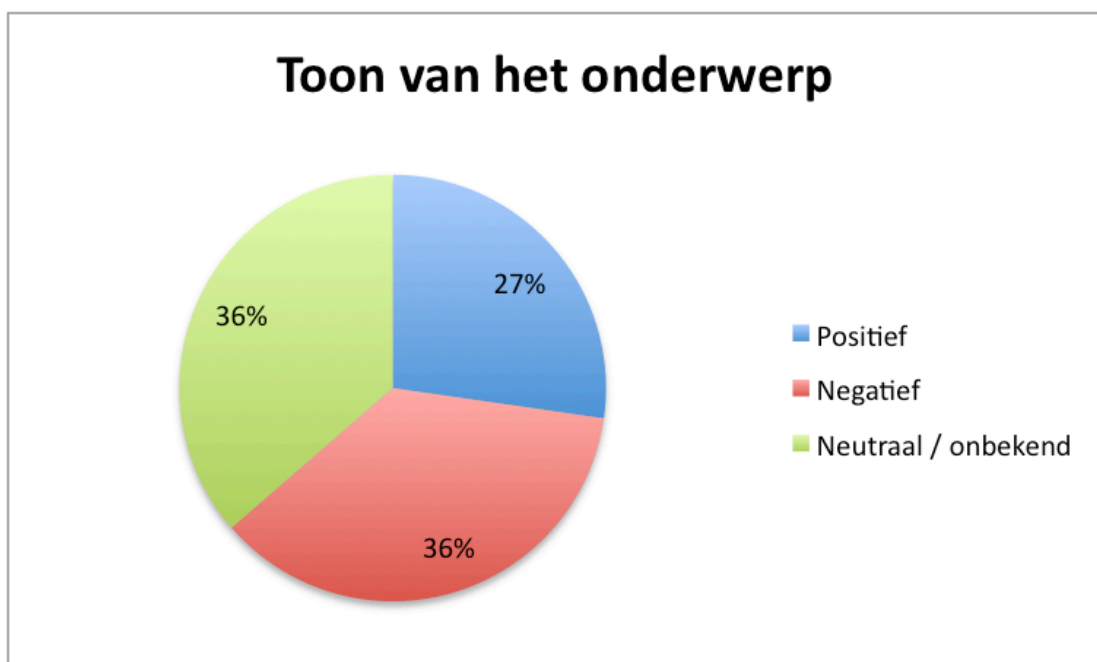
Bijlage 5: Het aantal televisieberichten per jaar

Bijlage 6: De toon van de onderwerpen van de televisieberichten

Bijlage 7: Berichten over Chirojeugd Vlaanderen per radioprogramma

Bijlage 8: De toon van de onderwerpen van de radiofragmenten